31 TEMMUZ 1980 PERŞEMBE 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

Çağlayangil'in girişimiyle Çankaya'da gerçekleştirilen Demirel-Ecevit buluşmasında üzerinde görüş birliği sağlanan tasarıların yasalaşması için çalışmalar hızlandı

TBMM BEŞ BASKI YASASI İÇİN YENİDEN İŞLEMEYE BAŞLADI

- Beş yasa tasarısını görüşmek üzere kurulan partilerarası komisyon dün ilk toplantısını yaptı. Toplantıda nakdi tazminat ve meşru suçlar yasa tasarıları konusunda anlaşmaya varıldığı bildirildi.
- Partilerarası komisyon 5 baskı yasası ile ilgili çalışmalarını hafta sonuna dek tamamlayacak
- CHP Genel Yönetim Kurulu 5 baskı yasa tasarısını görüşmek üzere yeniden toplandı.
- CHP İstanbul eski senatörlerinden Mehmet Feyyat "Türkiye'de polis ve baskı rejimine özenti var" derken, SDP Genel Başkanı Cenan Bıçakçı da 5 yasa tasarısıyla ilgili olarak özgürlükleri daha da kullanılmaz hale getirme girişimleri yoğunlaşıyor" şeklinde konuştu.

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanlığı seçiminin gündeme gelmesinden bu yana yapılan turlar dışında çalışmayan Millet Meclisi CHP ile AP'nin anlaştığı beş baskı yasasını çıkarmak için yeniden çalışmaya başlıyor. Sosyal içerikli yasaların görüşülmesi için toplanamayan Millet Meclisi'nin baskı yasaları için hemen çalışmaya başlamasının Ecevit ve Demirel'in Çağlayangil'in Köşk'te yaptıkları toplantıyla ilintili olduğu bildirildi. Millet Meclisi Danışma Kurulu'nun önceki günkü toplantısı sırasında kurulması kararlaştırılan ve ardından kurularak çalışmalarına başlayan partilerarası komisyon, baskı yasaları ile ilgili çalışmalarını sürdürürken söz konusu yasaları incelemek için CHP içinde de bir başka komisyon oluşturuldu. Bu arada CHP Ortak Grubu'nun nakdi tazminat ve meşhut suçlar yasa tasarıları konusunda bağlayıcı grup kararı aldığı belirtildi.

(Devamı 7. Sayfada)

BEŞ YASA TASARISI NELER GETİRİYOR?

1402 SAYILI SIKIYÖNETİM YASASI

- Sıkıyönetim komutanlarına özel kişi ve kuruluşlar için yükümlülükler koyma ve genel güvenliği sağlama yetkisi veriliyor.
- Sıkıyönetim hakim ve savcılarının atanmasında siyasal iktidar söz sahibi oluyor.
- Sıkıyönetim hakimlerinin cezaları erteleme yetkisi kaldırılıyor
- Sıkıyönetim mahkemelerince verilecek cezalar arttırılıyor

ASKERİ CEZA YASASI

- 141-142 maddeler ile ilgili hükümlere ilişkin cezalar ağırlaştırılıyor.

CEZA YARGILAMALARI YASASI

- Yargılandıkları çevre dışındaki cezaevlerine götürülen sanıkların yokluklarında da duruşma yapılabilmesi olanağı genişletiliyor

CEZA YASASI

- İkiden fazla memurun direniş niteliğinde işe gelmemeleri ağır ceza tahditleri altına alınıyor.

MEŞHUT SUÇLAR YASASI

- Duvarlara slogan yazma, afiş ve pankart asma, suçüstü hükümlerine alınıyor.

HABERİ 7. SAYFADA

İmecenin yüklediği yeni görev

Demokrat'ın çıkış bildirisinde şöyle demiştik:

"DEMOKRAT, halka ait olan ne varsa, halkın aydınlık geleceğine, iyiye, güzele, doğruya, kardeşliğe, özgürlüğe ait ne varsa herşeye sahip çıkan ve olayları halkın çıkarları doğrultusunda tüm gerçek yönleriyle yansıtmaya büyük özen gösteren bir kitle gazetesi olacaktır.

Kuşkusuz birtakım engellerle karşılaşacağız. Eşitsizliğin, haksızlığın sürüp gitmesinden yana olanlar ve halkımızı ortaçağın karanlığında tutmak isteyenler DEMOKRAT'tan rahatsız olacaklardır. Ve belki bizleri susturmak isteyenler olacaktır.

İşte bu yüzden tüm ilerici, yurtsever aydınları, gerçek demokratları, kendilerini halkın çıkarlarına adayanları 'DEMOKRAT'ta gerçek bir imeceye çağırıyoruz."

Evet, DEMOKRAT çıktığından bu yana gerçek bir imece ürünü oldu. Yapılamaz denileni çalışanları, okurları hep birlikte elele gerçekleştirdik. Bu gün okurlarımız başta olmak üzere tüm kamuoyunun bildiği birtakım güçlüklerle karşı karşıyayız. Bu güçlükleri yine sizlerle birlikte aşacağız. Yedi ay önce başlattığımız imece bu gün yeni görevlerle karşı karşıya. Karşımıza çıkarılan engellerin neden olduğu ekonomik güçlükleri birlikte aşmak için "İmece Kartları" hazırladık. Tüm DEMOKRAT okurları ve DEMOKRAT'ın yaşamasını isteyen herkesi bu imeceye katılmaya çağırıyoruz. İşyerinizde, okulunuzda, fabrikanızda, mahallenizde toplayıp aşağıda verdiğimiz hesap numaralarına yatıracağınız paraların karşılığında tanesi 100 TL olan imece kartları adresinize postalanacaktır. İmece kartlarını gazetemizin bürolarından ya da posta havalesiyle de temin edebilirsiniz.

Demokrat

Para Yatırılacak Bankalar:

1) İş Bankası Türbe Şubesi 2640 Hesap

2) Ziraat Bankası Çemberlitaş şubesi 172 hesap.

Faşist saldırılar nedeniyle CHP'nin 12 il örgütü fiilen çalışamaz durumda

- AP iktidarı döneminde CHP'li bir milletvekili, iki belediye başkanı, üç il, dört gençlik kolu başkanı ile bir muhtar öldürüldü.

HABERİ 7. SAYFADA

DİSK Genel-İş Ordu Şube Başkanı Baki Kaya:

"Fatsa Belediye işçileri işkenceden geçiriliyor"

- Cezaevinden kaçırılan faşist Arma ğan ve Pehlivanoğlu'nun savun ma avukatı gözaltına alındı.
- Dörtyol Emniyet Amiri öldürüldü.
- Rize'de bir işçinin faşistler tarafından öldürülmesi üzerine gösteriler yapıldı.
- Urfa Birecik'teki kurşunlama olayında ölenlerin sayısı üçe çıktı.
- Yozgat Çayıralan'da sokağa çıkma yasağı geceleri devam ediyor
- Kırklareli ve Bursa'da faşistlerce yaralanan sol görüşlü iki kişi öldü.

HABERİ 5. SAYFADA

Fehmi Işıklar Mustafa Üstündağ ile çeşitli sorunlar üzerine görüştü

DİSK baskı yasaları yerine sosyal içerikli yasaların çıkarılmasını istedi

- Işıklar, faşist hareketin desteği ile ayakta duran iktidarın, baskı yasalarını önkoşul olarak görmesinin doğal olduğunu belirterek, "doğal olmayan bu yapılanmada parlamento içinde ve dışında seyirci kalmak ve karşı koymamaktır" dedi.
- DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar: "Yasallaşması öngörülen yasa tasarıları faşist terörü önlemede etken olamayacağı gibi varolan baskıları arttırıcı niteliktedir. Siyasi iktidarın yapmak istedikleri, faşizmi parlamentoya dayatmak izlenimini vermektedir".

Kemal BALCI

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ı dün Parti Genel Merkezinde ziyaret ederek ülke sorunları üzerinde bir saat süren bir görüşme yaptı. Görüşmede genel bir değerlendirme yapıldı ve DİSK'in ülke sorunlarına ilişkin istem ve önerilerinin ele alındığı öğrenildi.

Fehmi Işıklar, CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ile dün saat

(Devamı 7. Sayfada)

Maden-İş Genel Yönetim Kurulu olağanüstü toplanıyor

HABER MERKEZİ

Türkiye Maden—İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu, Kemal Türkler'in faşistlerce katledilmesi üzerine olağanüstü toplantıya çağırıldı. Toplantıda, Kemal Türkler'in öldürülmesi olayının değerlendirileceği bildirildi.

DİSK'e bağlı Maden-

(Devamı 7. Sayfada)

Bakırköy Savcılığı DİSK'in kapatılması isteminde bulundu

- Savcılığın başvurusunda DİSKin Anayasa'nın 4.maddesine aykırı faaliyette bulunduğu belirtildi.

HABERİ 5. SAYFADA

24 Ocak kararlarına ek olarak 50 karar daha alındı

- Yılın ilk altı ayında ekonomik konularla ilgili 12 Başbakanlık genelgesi yayınlandı.

HABERİ 7. SAYFADA

Oyak–Renault işçileri greve "evet" dediler

- Önceki gün yapılan grev oylamasına, büro personelide dahil 2 bin 385 işçinin katıldığı, 1547 işçi nin grevi onayladığı, 756'sının karşı çıktığı 82 oy'un ise iptal edildiği bildirildi.

HABER MERKEZİ

Oyak-Renault'da grev oylamasını DİSK'e bağlı Maden—İş kazandı. Türkiye Maden-İş Sendikası'nın 26 Haziran'da

(Devamı 7. Sayfada)

Komutanların, Çağlayangil'e uyarı mektubu verdiği yolundaki haberler yalanlandı

ANKARA(A.A)

"Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabrı Çağlayangil'e Silahlı Kuvvetler Komutanları tarafından yazılı bir uyarı metni verildiği" yolundaki haberlerin gerçekle ilişkisi bulunmadığı açıklandı.

Cumhurbakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, bazı basın organlarında yer alan bu konudaki haberlerle ilgili olarak, şu açıklamayı yaptı:

"Bugünkü basında Si-

(Devamı 7. Sayfada)

Helvacı: "İnfaz soldaki hükümlüleri amaçlıyor"

ANKARA(DEMOKRAT)

Ölüm cezalarının yerine getirilmesi için harcanan yoğun çabayı eleştiren Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı, "İnfaz, soldaki hükümlüleri amaçlıyor" şeklinde konuştu.

Helvacı, Askeri Mahkemelerce verilen ölüm cezalarının yerine getirilmesi yolunda bazı çevrelerin yoğun çaba harcadığının göz-

(Devamı 7. Sayfada)

Batı Berlin'de yapılan mitingte, Almanya'daki faşist örgütlerin kapatılması istendi.

Almanya'da Türkiye'deki faşist katliamlar protesto edildi

BERLİN (ÖZEL)

Batı Berlin'de İşçi Gençlik Birliği Halkevi, Yurtseverler Birliği, Devrimci İşçiler Birliği, Demokratik Halk Derneği ve SPD Yabancılar Grubunun oluşturduğu eylem komitesi Türkiye'deki baskıları ve katliamları protesto etmek için bir yürüyüş düzenledi.

26 Temmuz cumartesi günü yapılan yürüyüşe büyük bir bölümünü Türkiyeli işçilerin oluşturduğu bine yakın kişi katıldı. Yabancı işçilerin oturduğu Kreuzberg semtinde bir mitingde son bulan yürüyüş yol boyunca Berlinliler tarafından ilgiyle izlendi. Almanca ve Türkçe yapılan konuşmalarda Türkiye'deki faşist terör ve baskılar, özellikle son Çorum katliamı ve Fatsa'daki olaylar şiddetle kınandı. "Çorum katliamının hesabını soracağız", "Faşist katillerden hesap soralım" gibi sloganlar sık sık söylendi. Daha sonra ölen devrimcilerin anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşu ile miting sona erdi.

Hükümet-Sıkıyönetim Komutanı çelişkisi nedeniyle Ankara Emniyet Müdürü asaleten atanamıyor

- Demirel Hükümeti, bugünkü Ordu Valisi Akkaya'yı Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne atamış, ancak Sıkıyönetimin karşı çıkması nedeniyle, Sökmener'i bu göreve getirmişti.

ANKARA(ANKA)

Hükümetin Ankara Sıkıyönetim Komutanı'na "sempati duymaması" nedeniyle 7 ayı aşkın bir süredir Ankara Emniyet Müdürlüğü görevini sürdüren Fahrettin Sökme-

(Devamı 7. Sayfada)

FKÖ Temsilcisi Ebu Firas:

TRT'de Demirel ile yaptığımız görüşmede benim konuşmama sansür kondu

- Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, İsrail'in, işgal ettiği Arap topraklarından derhal çekilmesi yolunda bir karar alırken, Ebu Firas, bu ülkenin BM üyeliğinden atılması gerektiğini vurguladı.

ANKARA(DEMOKRAT)

Filistin Kurtuluş Örgütü Ankara Temsilcisi Ebu Firas, TRT'nin, kendisinin Başbakan ile yaptıkları görüşmedeki konuşmasını sansüre uğrattığını söyledi. Firas, Başbakan'a teşekküre gittikleri konusundaki açıklamalar için, "Bu madalyonun yalnızca bir yönüdür" dedi. Firas, İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan etmesi konusunda da "Ne Begin, ne de ABD emperyalizmi mücadelemizi durduramayacaktır" dedi. Bu arada Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, İsrail'in iş-

(Devamı 7. Sayfada)

İSTANBUL TABİP ODASI BAŞKANI DR. COŞKUN ÖZDEMİR:

"Hükümet sağlık emekçilerine ağır bir darbe daha indirdi"

HABER MERKEZİ

Sağlık personelinin maaş ve tazminatlarının birlikte vergilendirilmesi kararı üzerine bir açıklama yapan İstanbul tabip Odası Başkanı Dr. Coşkun Özdemir "Bu uygulama enflasyonun devalüasyonun, pahalılığın bu denli arttığı şartlarda, sağlık personeline indirilmiş ağır bir darbedir" dedi. Aynı konuyla ilgili olarak Kamu Eczacıları Derneği adına görüşlerini açıklayan Rıfat Güney de, sözkonusu uygulamanın Tam Süre Çalışma Yasası'nın yozlaştırılmasını beraberinde getire-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

"Fevkalâde ayıp

–Hazırlan dediler, Mahkemeye gideceksin.
–Yok dedim. Benim bugün mahkemem yok.
–Var dediler.
–Yok dedim. Yanılıyorsunuz.
–Var dediler. Çok konuşma.

Kendi kendime:

–İyi ya dedim. Varsın olsun. Tutukevi arabasında da olsa değişiklik olur.

Ellerimi kelepçelediler. Arabaya bindik. İçerde üç tutuklu, bir o kadar da er ve bir assubay vardı.

Önce, Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin bulunduğu yapının önünde durduk. Tutuklulardan biriyle birlikte arabadan indirildim. Muhafız erlerden birisinin eşliğinde içeri girdik. Mahkeme kalemine geldik. Görevli assubay birtakım kağıtlar ve defterler karıştırdı. Öteki tutuklunun adını buldu. Benimki yoktu. Gerisin geriye arabaya yolladılar. Erlerden biri mahkemesi olan tutukluyla kaldı. Biz, yola düzüldük. Askeri hastaneye vardık. İkinci tutuklu ile bir eri de orada bıraktık ve Adliye'ye yöneldik. Adliye'de, üçüncü tutuklu ve son muhafız er, inip içeri girdiler. Arabanın içinde genç assubayla yalnız kaldık. Adliye'deki davanın görülmesini bekleyecek, sonra bıraktıklarımızı toplayarak tutukevlerine dönecektik.

Arabanın içinde kelepçeli ellerimle bir sigara yakmaya çalıştığımı gören, neredeyse oğlum yaşındaki, assubay:

–Kelepçelerini açayım abi dedi. Nasılsa bekleyeceğiz. Sıkmıştır.
–Zararı yok dedim. Kalsın.

Üstelemedi. Başından şapkasını çıkarıp bir sigara yaktı ve "Kusura bakma" diyerek oturduğum sıranın karşısındaki sıraya sırtüstü uzandı. Yorgundu.

Sigaramdan daha iki nefes çekmemiştim ki, dışarda sert bir fren sesi duyuldu. Ardından kalın bir ses, önde oturan arabanın şöförüne, emredercesine sordu:

–Ne duruyorsun burda?
–Mehkemeye tutuklu getirdik komutanım.

Bu arada assubay yay gibiyerinden fırlamış, tutukevi arabasının yan penceresinden dışarı bir bakmış ve arka kapıyı açarak yere atlamıştı.

Hemen ufacık, dörtköşe, mika camlı pencereye yanaşıp dışarıya baktım.

Assubay, bir inzibat binbaşısının karşısında, hazırolda idi. Binbaşının az gerisinde ise bir cip duruyordu.

Binbaşı:

–Şapkan nerde senin? dedi.
–Arabanın içinde komutanım.
–Al şapkanı, atla cipe.

Assubayın "Başüstüne komutanım" demesiyle arabaya girip şapkasını kapması ve cipe atlaması bir olmuştu. Gittiler.

Birden, kaçabileceğimin bilincine vardım.

Şöför arabanın içinde tutuklu olup olmadığının, olsa bile muhafızsız kalıp kalmadığının farkında değildi. Oturduğu şöför mahalli ile gerisi arasında pencere yoktu. İçeriyi görebilmesi için arabayı dolanıp geriden bakması gerekirdi. Ve... Gerideki kapı ardına kadar açıktı. Her ne kadar ellerim kelepçeli idi ise de... Atlayıp kalabalığa karışmak sorun değildi. Kaldı ki, az önce kelepçesiz olmak fırsatı da elime geçmişti.

Gerçi kaçmam için bir neden yoktu. Ama, bir an için kaçmayı düşünmedim dersem yalan olur.

Assubay yirmi dakika sonra geldi. O süre içinde özgürlüğüm, aylardan beri ilkkez benim elimde idi.

Amacımız eski anıları tazelemek değil.

Diyeceğim, en ayrıntılı kaçış planları, akla gelmez aksilliklerle, suya düşebileceği gibi beklenmedik raslantılar sonucu bir tutukluya, hiç hesapta olmayan, kaçış olanakları doğabilir.

Ama, bu balık başka balık!

Mamak Tutukevi'nden iki faşistin kaçışında ne beklenmeyen raslantılar ne de şeytanca bir plan sözkonusu.

Gerçi, dünyanın herhangi bir tutukevinden kaçmak olasıdır. Nitekim, 12 Mart döneminde bir tutuklu, tahliyesi gelen bir başka tutuklunun yerine geçerek, elini kolunu sallaya sallaya çıkıp gitmişti. Ne var ki, bugünkü koşullar altında Mamak Tutukevi'nden bir tutuklu dam delerek kaçamaz, ancak kaçırılabilir.

Kaçanlar belli. Kaçıranlar kim?

Bir soru ki yanıtını verememek fevkalâde ayıp!

YARADANA SIĞINIP

5 Nokta Operasyonu

Can YÜCEL

Çankaya'daki yemeğin dedikodusu sürüp gidiyor. Gazeteci arkadaşlarımız, Çağlayangil'in sayfiyeliğinde kurduğu Zekeriya sofralarına kıyasla, bu seferki şölenin sadeliğine parmak basıyorlar. Menüde "ekose etekli levrek balığı" türünden spesyaliteler yer almamakla birlikte, görünüşe aldanmayalım. Çünkü baş yemek, benim istihbaratıma göre, nesli kelaynaklar gibi tükenmek üzere olan özgürlüklerimizdi, Pentagon sosuyla hazırlanmış. Hazmı güç olan bu taamın Ecevit'in zaten zayıf olan midesine oturmuş olabileceğini tahminle, evine döndüğünde ancak epiy bir miktar karbonat tüketerek istirahate çekilebildiğini rahatça söyleyebiliriz.

Yemekte karara bağlanıp da, kamuya açıklanan beş noktanın ötesinde şimdilik sallantıda olan ya da açıklanması için yeni bir Eşref Paşa Saati beklenen öbür noktaları *"nokta, nokta, nokta"* diye geçiştirsek ne lazım gelir amma, şu akıl sır ermez gelişmelerin birbirini izlediği şu günlerde hayal gücümüzün dört nalına gem vuramadığımız için bazı kestirmecelere kalkışacağız...

Önce, delik kulaklara küpe çiçeği açsın için: *"Cumhuriyet"* te Hasan Cemal'in verdiği şu habere dikkatinizi çekeceğim: *"Demirel gülerek, biraz da alaylı bir biçimde (Bana ve Sayın Ecevit'e birer mektup verecekmişiniz, öyle diyorlar. Nerde mektuplar?) dedi. Çağlayangil bu söylentilerin kendisine kadar ulaştığını belirtiyor, ancak kesinlikle (mektup) olmadığını söylüyordu. Ama bu arada Çağlayangil, sohbete geçilmezden önce, cebinden bir yazılı metin çıkararak okumaya başladı. Dikkati çeken cümle şu idi: (Türkiye'de artık güçlükler tek partinin üstesinden gelebileceği boyutları aştı)* Cümledeki üslûbun Çağlayangil'in "boyut", "soyut", "konut" gibi kelimelere iltifat etmeyen ve kesin kescilikten kaçınmaya meyyal üslûbuna aykırı olduğunu kavramak için, metin analizi ustası olmaya gerek yok. Hasan Cemal de bu noktayı özellikle belirtiyor: *"Liderlere (birer yazılı mektup) yoktu. Ama komutanların belirli (telkinleri) ve de (sıkıntıları) sözkonusuydu. Nitekim, MGK'nun son toplantısında komutanların ülke çıkarlarına dönük dileklerini içeren bazı öneriler yaptıkları ortaya çıkıyordu. Hatta, bu dileklerin (yazılı bir metin) içinde yer aldığı da sanılıyordu."*

Ecevit istediği kadar üzerinde anlaşmaya varılan "Beş Nokta" nın zaten daha önce kendilerinin ortaya attıkları öneriler olduğunu söyleye ve bu noktaların cim karnında beş nokta sayılması gerektiğini vurgulayadursun, hangi marşla çifte telli oynadığını gizleyemiyor. Üstelik şu da var işin içinde: AP'yi MHP'den (görünürde bile olsa) koparmak, hele, bu "mülevves ittifak"ı büsbütün petiştireceğinden korktuğu erken seçim kapısını kapatmak için, ödkesesi dahil vermeyeceği ödün yok. Ama bu yolda bir vaad olmaksızın da ödağacına tırmanmağa niyetli değil, bile bile ödü kopmaksızın. Öyleyse, DGM'lere, olağanastı yasalara dek uzanması mukadder olan şu günkü boyu eğikliğinin bir nedeni olsa gerek. O neden de, Demirel'i istemez göründüğü bir izdivaca yüklü bir dırahomayla razı edecek bir çöp veçadır çatandır. Karşılıklı çatılmış kılıçların arasından geçilerek girilecek bu gerdek, güveye çarşaf gösterme anında karşılaşacağı güçlükleri (düğün ahalisi karşısında) atlatma fırsatı verecektir yarın. MHP ise, eski metres, AP'nin açık kilometresi, kapatma haline getirilecektir.

Gelsin o zaman Kolombiya plağı, Zamburi Beyler tarafından taksim etmek için ortalığı! Müfettiş Colombo'da araştırsın, gayrı, sorumlularını ve de canilerini!...

HALKIN DİLİNDEN

Korkusudur onların

Ve... eğer,
emeğin yoğruluşunda
gümbürdeyen sesler karışıyorsa
birbirine

Ve...eğer,
Kelimeler... acıdan ve ezilmişlikten
yana türüyorsa...
düşünen beyin
ışıldayan göz
kitaba hasret
kalıyorsa
götürüyorlarsa seni
bundan
ve... tek gözlü mahsende
yığılıyorlarsa üstüne üstüne
bitikliğidir..
onların bu!
hesabını...
titrekliğidir bu onların!
Ve.. eğer,
caddelerde yankılıyorsa
seslerimiz
yayılıyorsa
dört bir yana
Ve.. etrafını
çelik zırhlar çevirmişse
çelik gibi yüreklerimizden
ürküyorlardır bil!
Bil ve daha bir sarıl!
daha bir bilen!

HAVVA KALBİŞEN
İSTANBUL

Faşizm ve Çorum direnişi

Faşizm emekçi halk güçlerine "ya tam susturmak ya da kan kusturmak için" var gücüyle saldırıyor. Ve faşizmin saldırılarına hedef olan yüzlerce insan bu saldırılarda hayatını kaybediyor. Faşizm kitle katliamına yönelik saldırılarını Çorum-Sivas gibi Alevi-Sünni emekçilerin br arada yaşadıkları illere yöneltere kendine daha kolay bir zemin hazırlayabilme çabalarını sürdürmekte.

Ve siyasi iktidarların temsilcileri faşizmin Çorum saldırısını başka yönlere çekmek için radyo ve TV ve gazetelerden olayları "aşırı sol fraksiyonların Çorum'da mezhep kışkırtması, Çorum'u denetim altına almak çabaları", "CHP'nin hükümeti düşürmek amacıyla verdiği gensoruya halkın tepkisi (Gensorunun tekrarlanması halinde bu olayların başka yerlerde de olacağı) şeklinde açıklamalarıyla beş yaşındaki çocuğu bile güldürecek demeçler veriyorlar.

Kendini halkın umudu olarak niteleyen CHP ise faşist saldırılar ve katliamlar karşısında ne diyor?

CHP "Ördek Mehmet" hikayesini aratmayacak bir biçimde, faşist MHP'nin her günkü suçlamalarını cevaplamaya kendisini sorumlu tutarak, Çorum'daki faşist saldırıları karşısında suskunluğunu sürdürüyor. 22 ay boyunca iktidar olmayı beceremediği gibi muhalefet olmayı da beceremiyor.

Faşist saldırı ve katliamlar halen Alevi-Sünni çatışması teraneleriyle halka faşizmin iğrenç art niyetliliğiyle satılmaya çalışıyor. Burjuva basını Çorum'daki olayları mezhep çatışması, sağ fraksiyonların Sünnileri, sol fraksiyonların Alevileri kullanarak üstünlük kurmaya çalışmaları olarak değerlendiriliyor.

Fakat artık şu iyice bilinmelidir: Alevi ve Sünni emekçi halkı kardeştirler.

DİYARBAKIR'DAN BİR DEVRİMCİ

Hipokrat yemini

25.7.1980 günü Van Türkiye Elektrik Kurumu Müdürlüğünde işçi olarak çalışan arkadaşımız Kaygusuz Sözer ani bir rahatsızlık nedeniyle Van Devlet Hastanesi'nde "apandisit" krizi geçiriyor diye yatırıldı. Ancak ameliyata alınmayıp sabah 9'dan akşam 16.30'a kadar bekletildi. Ve zar zor kurtarıldı. Şimdi olayın gelişmelerini sizlere aktarmak istiyorum.

Kaygusuz, acilen hastalanınca acılar içinde kıvranmaya başladı. Onu derhal Van Devlet Hastanesine götürmem gerektiğini farkettim. Kendisini gören Doktor Cemal Yılmaz "Apandisit agut" teşhisini koydu. Daha sonra yazdığı reçeteyi yaptırmamızı istedi. Reçeteyi yaptırdık. Doktor Cemal Yılmaz'a arkadaşımız için apandisit teşhisi koyduğunu ve bu nedenle gerekli tıbbi müdahalenin yapılması gerektiğini, acılar içinde kıvranan arkadaşımızın ameliyata alınmasını, acil müdahalenin yapılmasını istedik. DOKTOR CEMAL YILMAZ BUGÜN SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANININ GELECEĞİNİ BU NEDENLE AKŞAMA DEK AMELİYAT YAPILAMAYACAĞINI SÖYLEDİ. Bize öğleden sonra gelmemizi öğütledi. Çaresiz olarak hastamızı ilaçlarıyla başbaşa bırakıp hastaneden çıktık. Öğleden sonra saat 14 sıralarında döndüğümüzde arkadaşımızı acılar içinde kıvranır bulduk. Ben hemen, Operatör Doktor Cemal Yılmaz'a koştum. Arkadaşımızın durumunun acil olduğunu vurguladım. Doktor Cemal Yılmaz daha sözümü bitirmeden "İşimi bana mı öğreteceksiniz! Alın götürün hastanızı. Sevkini Diyarbakır'a yapayım. Ben ameliyat yapamam" dedi. Ben yine sakin olmaya çalışarak arkadaşımızı bu halde Diyarbakır'a götürürsek öleceğini, bundan sorumlu olacağını söyledim. Cemal

Yılmaz bir doktor niteliğine yakışmayan tavrını sürdürdü "Bana ne ölürse ölsün! dedi... Bunun üzerine dışarı çıktım.

Arkadaşlarımızda gelmişti. Durumu sordular. Ben de içeride arkadaşımız ölümle pençeleşiyor ve doktor ameliyat yapmak istemiyor.. Alın hastanızı Diyarbakır'a götürün diye arkadaşımızın Sosyal Sigortalar kurumundan hazırlanan vizite kağıdını önüme attığını söyledim. Arkadaşlarımda doktorla görüştü. Daha sonra arkadaşlarımızın görüşmeleri ile, doktor Cemal Yılmaz arkadaşımızı ameliyata aldı.. Arkadaşımız için apandisit teşhisi koyan doktor bu kez: "Apandisiti daha önce fıtık ameliyatında alınmış!" diye arkadaşımızı bir başka yerinden ameliyat etti.

Sanırım doktorun baştan beri sürdürdüğü olumsuz ve insanlığa sığmayan tavrı arkadaşımızın Diyarbakır'lı olması nedeniyledir. Doktorun, hele Sağlık Bakanının geleceği bir günde böylesine tutarsız ve gözle görülür biçimde adam kayırması doktor olurken 'Ne olursa olsun, ırk, din, cinsiyet ayırmaksızın hastalarıma bakacağıma." andına ters düşmektedir. Bu bir insanlık suçudur.. Arkadaşımızın ölümle burun buruna bırakılışı, apandisit teşhisi koyulduktan sonra bir başka yerinden ameliyat edilişi.. Şu bir gerçektir.. Arkadaşımıza bir şey olursa yasal yollardan Doktor Cemal Yılmaz'a bir doktorun nasıl olacağını anımsatacağım.. Hem de işçi arkadaşlarımızın tanıklığında..

NACİ ÇAĞLI
VAN

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

DÜŞÜNCE ALANI

24 Ocak kararlarının altı aylık bilançosu: Yoksullaşma, tekelleşme ve siyasal baskı

Dr. Gürel Tüzün
ODTÜ Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi

Tekelci sermayenin ve emperyalizmin uluslararası kuruluşlarının Türkiye'ye dayattığı ekonomik-istikrar programının ilk altı aylık uygulama dönemini geride bıraktık. Gerek Demirel gerek Özal, 24 Ocak sonrasında yaptıkları konuşmalarda, alınan ekonomik önlemlerin olumlu sonuçlarının 2-3 ay sonra alınmaya başlanacağını vurguluyorlardı. Oysa, aradan altı ay geçmesine karşın, olumlu gelişmeler şöyle dursun Türkiye ekonomisinin karşılaştığı olumsuzluklar giderek artmaktadır.

İlk beş ayda fiyatlar %75 arttı

İşin başından beri gerek bunalımın kökenleri gerek alınan önlemlerin niteliği ve başarısı konusunda gerçekçi ve doğru değerlendirmeleri yapan Türkiye solu açısından hiç de şaşırtıcı olmayan bu durum, enflasyon konusundaki gelişmelerde çok açık seçik bir biçimde gözlemlenmektedir. Hükümet ve yandaşları fiyat artış hızının yavaşladığını söyleyedursunlar, yılın ilk beş ayı sonunda gözlenen fiyat artışlarının 1979 içinde görülen fiyat artışlarına yaklaştığını resmi istatistikler ortaya koymaktadır. Hatta Adana'da 1979 içinde yüzde 73 olan fiyat artış hızı 1980'in ilk beş ayında yüzde 75 düzeyinde gerçekleşmiştir. Üstelik sözkonusu resmi istatistikler son sıralarda hızla artan kiraları kapsamamaktadır. Daha da önemlisi bu fiyat artışları çok sıkı bir para politikası izlenmesine karşın ortaya çıkmıştır. Oysa, önümüzde artan bütçe açıkları ve destekleme alımları nedeniyle piyasaya büyük miktarlarda paranın sürüleceği, KİT ürünlerine zamların birbirini izleyeceği ve yüksek oranlı devalüasyonların yapılacağı bir yarı yıl bulunuyor. Açıkçası enflasyon hızının yüzde 100'ü bulacağı, hatta aşacağı bir dönem yaşıyor ülkemiz.

Bu durumun nedenlerini anlamak için tekelci sermayenin ekonomik programının enflasyonla mücadele konusundaki yaklaşımına ve getirdiği önlemlere kısaca gözatmak gerekir. Sözkonusu program, enflasyonun kökeninde bir yanda arz yetersizliğinin diğer yanda ise talep şişkinliğinin fazlalığının yattığı görüşünden hareket etmektedir. Arz yetersizliğinin nedenleri, döviz kıtlığının yolaçtığı atıl kapasite ve üretim tıkanıklıkları ile devletin piyasaya müdahalesi olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, döviz darboğazı dış borçlanmayla aşılmaya çalışılırken, piyasa denetiminin de kaldırılması yoluna gidilmiştir. Sınai ürün fiyatlarının oluşumunun piyasa mekanizmasının işleyişine bırakılması ile kıtlığı görülen bazı malların üretiminde artışların olacağı, çifte fiyat uygulamasının ortadan kalkacağı beklenmiştir. Ancak beklenen dış para istenen hızda ve miktarda gelmemiş ve ithalatta karşılaşılan tıkanıklık giderilememiştir. Buna ek olarak Türkiye'de sınai ürün piyasalarının tekelci niteliği nedeniyle fiyat oluşumunun tümüyle serbest piyasadaki arz talep koşullarına bırakılması ters yönde sonuçlara yolaçmıştır. Pekçok malın üretimi ve dağıtımı az sayıda büyük firmanın denetiminde olduğundan, piyasa mekanizmasının "işlerliğinin ve etkinliğinin arttırılması" üretimde azalış ve fiyatlarda artışlara yolaçmıştır. Kuşkusuz, çifte fiyat uygulaması büyük ölçüde ortadan kalkmıştır ama, günümüzde "serbest" piyasada oluşan fiyatlar genellikle geçmiş dönemin "karaborsa" fiyatlarından daha yüksektir.

KİT zamları enflasyonu hızlandırdı

Talep fazlalığını gidermek için getirilen önlemlerin başında kamu kesimine ilişkin olanlar gelmektedir. Birkaç temel ürün dışında KİT'lerin ürettikleri mal ve hizmetlerin fiyatlarının serbest bırakılması ve KİT'lerin hazineye ya da Merkez Bankası'na başvurmadan kendi kaynaklarını kendilerinin yaratma zorunda bırakılmaları bu önlemlerin temelini oluşturmaktadır. Bunun sonucu olarak kamu kesiminin ürettiği ürünlere yapılan zamlar birbirini izlemiştir. Ancak, KİT'lerin ürettikleri mal ve hizmetlerin ya temel girdi ya da yaygın ve zorunlu tüketim malı niteliği taşıması nedeniyle yapılan zamlar, enflasyonu hızlandıran bir etki yapmıştır. Nitekim, hükümet serbest piyasa kurallarına göre işlemesi öngö[...] len bu kuruluşlara yeniden müda[...] le ederek, örneğin son PTT zamla[...] nı erteleme yoluna gitmiştir. [...] yanda kamu yatırımlarının büyük [...] çüde durdurulmuş olmasına karş[...] bütçe açığı nisan sonunda yani [...] aylık uygulamada 15 milyar TL'nı [...] mıştır.

Para-Kredi politikası tekellere ya[...]

Hükümet, geçtiğimiz altı aylık [...] nemde büyük bir kararlılıkla sıkı [...] para -kredi politikası uygulamış [...] alanda IMF'nin saptadığı sınırlar iç[...] de kalmaya büyük gayret gösterm[...] tir. Son olarak ise, gene IMF'nin i[...] ği doğrultusunda faiz oranlarını [...] best bırakmıştır. Burada iki öne[...] gelişme ortaya çıkmıştır. Bunlar[...] birincisi, sıkı para ve kredi polit[...] sından ve hızla yükselen kredi fa[...] rinden farklı sermaye kesimleri[...] farklı biçimde etkilenmesidir. [...] kiye'de tekelci sermaye kesimleri [...] bankalar arasında çok gelişmiş [...] ilişkiler ağı vardır. Tekelci kesim[...] denetimleri altındaki bankalardan [...] tedikleri miktarda krediyi kolay[...] sağlayabilmektedir. Bu nedenle p[...] ve kredi hacminin dar sınırlar içi[...] tutulmasından en fazla etkilener[...] son günlerde "bankasız sanayici[...] diye adlandırılan küçük ve orta [...] maye sahipleri olmaktadır. Yük[...] kredi faizlerinden en çok zarar gö[...] cek olanlar da bu kesimlerdir. Ba[...] bir deyişle, izlenen para-kredi p[...] tikası, küçük ve orta sermayenin [...] fiyesini dolayısıyla tekelleşmeyi [...] landırmaktadır. Nitekim protesto [...] len senet tutarı bir ayda 4.5 mi[...] TL'na ulaşmakta, büyük şirketler [...] biri ardından sermaye arttırımına [...] derken kapanan küçük işletme sa[...] gün geçtikçe artmaktadır. Örne[...] yalnız İstanbul'da 1980'in ilk [...] sında 22 bin bakkaldan 6 bininin [...] pandığı açıklanmıştır. İkinci öne[...] olgu ise hızla artan kredi faizler[...] ilgilidir. Bu durum, kendi öz [...] naklarını kat kat aşan borçlarla ç[...] şan sanayicilerin maliyetlerinde [...] fiyatlarında önemli artışlara yol[...] caktır. Ayrıca, bu alanda da en olu[...] suz biçimde etkilenecek olanlar [...] küçük ve orta sermaye sahipleri[...] Farklı sermaye kesimleri arasında [...] çıkar çekişmelerinin giderek artm[...] ve örneğinin İstanbul Sanayi [...] Odası üyesi bir grup sanayicinin "T[...] kiye'yi tekelleşmeye iten, orta, [...] çük hatta büyük sanayileri devre d[...] bırakmayı amaçlayan ekonomik po[...] tikanın uygulamadan kaldırılmas[...] istemesi" (Cumhuriyet 19 Temm[...] 1980) bu gelişmelerden kaynakla[...] maktadır.

Ücret ve özgürlükler tutsak, karlar serbest

Hükümetin, enflasyonun temel [...] denlerinden biri olarak gördüğü ta[...] fazlalığını gidermede umudunu, T[...] kiye'nin içinde bulunduğu eko[...] mik durgunluğu yoğunlaştırma[...] bağladığı açıktır. Gerek kamu kesi[...] ne ilişkin önlemler gerek faiz or[...] larının arttırılması bu amaca yönel[...] tir. Nitekim, bu politikalar bu [...] dan başarılı olmuş ve başta demir-[...] lik ve çimento olmak üzere pek ç[...] malın üretimi yılın ilk dört ayı[...] önemli gerilemeler göstermiş[...] Yurtiçi talebi kısmak için başvuru[...] diğer bir önlem ise özellikle işçi [...] nıfının ve diğer emekçi kesimlerin [...] gelirlerinin geriletilmesi olmuştur [...] amaçla kamu kesimi toplu sözleş[...] lerinde uzlaşmaz bir tutum ben[...] senmiş ve 200 bini aşkın işçiyi k[...] sayan 7 işkolunda uyuşmazlığa gi[...] miştir. Benzer bir biçimde 198[...] ilk altı ayında ertelenen grev say[...] bundan önceki yıllık sayılarının [...] tüne çıkmıştır. Üstelik, örne[...] ampul fabrikalarındaki ve otellerd[...] grevlerin "milli güvenliği bozucu" [...] rülerek ertelenmesi yoluna gidilm[...] tir. Ayrıca, Turgut Özal özel kesim [...] ücret artışlarının düşük tutulması [...] işçi haklarının sınırlanması konus[...] da çağrılar yapmaktadır. Bu uygu[...] maların bir sonucu olarak işçilerin [...] diğer emekçi kesimlerin gerçek g[...] lerindeki düşüş sürmekte ve ücre[...] 1970 düzeyine doğru düşmekte[...] Toplu sözleşme düzeninin değişt[...] meye çalışılması, sendika ve [...]

(Devamı 7. Sayf[...]

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

31 TEMMUZ

1967 Singer işyerinde Tez-Büro-İş Sendikasınca greve başlandı.

Ankara'da toplanan gençlik kuruluşları temsilcileri gelişmelerin faşist bir idareye doğru olduğunu bildirerek halk güçlerini birliğe çağırdılar.

1969 Silahtar'daki Türk Demirdöküm Döküm Fabrikasında çalışan çoğunluğu Maden-İş üyesi 2300 işçi ücret anlaşmazlığı yüzünden sabah oturma grevi, akşam da fabrikayı işgal eylemi yaptılar. İşçiler savcılar da dahil hiç kimseyi içeri sokmadılar.

CİHAT ÇILGIN

1978 Gaziantep'te Nizip Caddesinde [...] tim Enstitüsü öğrencisi devrim[...] hat Çılgın elleri ayakları bağlı bir biç[...] ölü olarak bulundu.

HAKKI HALEPLİ

Kastamonu Halkevi binası bom[...] landı, içerde nöbetçi bulunan [...] kı Halepli adlı devrimci öldü.

Çanakkale'de domates fiyatl[...] düşük bulan Gurpınar bucağına [...] lı 9 köyün üreticileri ürünlerini satmay[...] direnişe geçtiler.

FKÖ Ankara Temsilcisi Ebu Firas:

"Kudüs Filistinlilerindir"

ANKARA (DEMOKRAT)

Kudüs'ün İsrail parlamentosunda başkent olarak kabul edilmesinden sonra Demokrat'ın sorularını yanıtlayan FKÖ Türkiye Temsilcisi Ebu Firas, müslüman ülkelerden ABD ve İsrail ile derhal ilişkilerini kesmelerini isteyerek, "Filistin halkı emperyalist ve siyonistlere silâhlarıyla cevap verecektir" şeklinde konuştu.

FKÖ Türkiye Temsilcisi Firaz'a yönelttiğimiz sorular ve yanıtları şöyle:

Demokrat - İsrail'in Kudüs'ü başkent yapma girişimlerine yönelik değerlendirmeniz ne doğrultuda oldu?

Ebu Firaz - Filistin devrimi söz konusu olduğunda Kudüs'te ve Filistin genelinde İsrail çetesinin yaptıklarını duymak bizim için şaşırtıcı olmadı. İsrail'i gayri meşru bir kuruluş olarak tanımlıyoruz, böylece yaptıkları da otomatik olarak gayri meşru oluyor. Bundan da öte, İsrail parlamentosunda Kudüs'ün başkent olarak kabul edilmesini de Camp David anlaşmasının üç aktörü olan Carter, Begin ve Sedat tehdit zincirinin ayrılmaz bir halkası olarak niteliyoruz. Bizim için yeni bir şey yok. Tarihi olarak Kudüs Filistin'in başkentidir. Filistin ise Filistinlilerindir. Biz bu tavrı 1979'da Camp David anlaşmasıyla somutlanan sürekli mücadele anlayışından ayrı düşünmüyoruz. Ayrıca Camp David imza töreni sırasında Menahem Begin, bundan da öte giderek açıkça Kudüs'ün İsrail'in başkenti olduğunu ifade etmiştir. Tüm bu girişimlere karşı Filistin halkının tepkisi, mücadeleyi artan bir hızla yükseltmek olacaktır, ve yanıt sadece silahlarımızla verilecektir.

> "Müslüman ülkelerin görevi ABD'ye karşı tavır almaktır, İsrail ve destekçilerine karşı petrol ambargosu uygulamaktır. Ancak İslam dünyası böylesi bir isteği yerine getirmeye hiç de hevesli görünmemektedir"

Demokrat - Filistin'in haklı davasına müslüman ülkelerin yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz; İslâm dünyasından beklentileriniz nelerdir?

Ebu Firas - Filistin halkı mücadelesinde yalnız bırakılmıştır ve halâ Filistin davası için sadece Filistinlilerin ölmesi beklenmektedir. Ancak müslümanlardan da artık gözlerini açmalarını, görevlerini yapmalarını bekliyoruz. Müslümanların görevi ABD'ye karşı tavır almaktır, çünkü bu tavır özünde ABD'ye karşı müslümanların birleşik mücadelesini de birlikte getirecektir. Sovyetlerin Afganistan'a müdahalesi olarak tanımladıkları konuya ilişkin bir kongre düzenlendi. Sanki Kudüs salt Filistin'in sorunuymuşcasına, sıra Kudüs'e geldiğinde FKÖ dışında bir kongre düzenlenmesini isteyen hiç bir müslüman ülke olmadı. Kısa vadede müslüman ülkeler İsrail ve destekçileri ile olan ilişkilerini koparmalıdırlar. Böylesi bir tavır geliştirmenin araçları ise, petrol ambargosu olabilir. İslam halkının milyarları ABD'deki yatırımlar da ve diğer ülkelere yardım adı altında kullanılmaktadır. İlk adım olarak, İsrail ve yandaşlarına karşı bir boykot da yapılabilir. Gelecekte ise, İslâm askeri harekatı gerçekleştirilebilir. Ancak, İslam dünyası böylesi bir isteği gerçekleştirmeye hevesli görünmemektedir.

25 Temmuz 1980 günü Başbakan Demirel ile Kudüs konusunda görüştüm. Bu görüşme daha da yapıcı adımlar için olumlu bir başlangıç oldu.

İslam Konferansında alınan kararlara Türkiye'nin saygılı olduğuna inanıyorum ancak Türkiye'den daha fazla etkinlik bekliyoruz. Samimiyetle söyleyebilirim ki MSP Genel Başkanı Erbakan bizim için çaba harcamaktadır. Umarım bu çabalar uygulamada da somutlanır.

Erbakan'ın İsrail ile ilişkilerin kesilmesi doğrultusunda yaptığı çağrıyı duymaktan mutluyuz. Türkiye hükümetinin bu noktayı dikkate alacağından eminim.

Falanjist Parti Lideri Beşir Gemayel ile Ulusal Liberallerin Lideri Camille Chamoun.

Lübnan'da Falanjistler kendi denetimlerinde bir devlet kurma çabasında

- Falanjistler, Ulusal Liberallere karşı başlattıkları saldırıdan sonra, tüm sağ güçler üzerinde kesin denetim sağladılar.
- Politik gözlemciler 1982'de yapılacak seçimler gerçekleşirse Falanjistlerin diğer siyasi güçlere karşı büyük bir çoğunluk sağlayabileceğini iddia ediyorlar.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Ortadoğu'da büyük bir savaş potansiyeli barındıran Lübnan'da Müslümanlarla Hristiyanlar arasındaki çatışmalar sürerken, Beyrut son günlerde Hristiyan sağ güçler arasında önemli bir savaşa sahne oldu. Faşist Beşir Cemayel'in liderliğini yaptığı Falanjistlerle sağcı Camille Caamoun'un önderi olduğu Ulusal Liberaller arasında toplam 100'e yakın kişinin öldüğü bu savaş, Lübnan'daki siyasal güçler dengesini büyük ölçüde değiştirdi. Bu savaş, Falanjistlerin kendi denetimleri altında bir Lübnan devleti kurma çabalarının bir sonucuydu.

Lübnan, şu anda üçe bölünmüş durumda. Kuzey Beyrut ve İsrail sınırı Falanjistlerin denetiminde. Güney Lübnan—İsrail şeridi boyunca, İsrail tarafından silahlandırılan "Kumandan" Said Haddad'ın çeteleri egemenliklerini sürdürmeye çalışıyor. Diğer yörelerde ve Güney Beyrut'da da Lübnan solcuları, Filistinliler ve diğer müslüman güçler hakim durumdalar. Bunların dışında, Lübnan savaşı sırasında ülkeye giren Suriye Barış gücü askerleri de, müslümanlarla Hristiyanlar arasındaki çatışmaları engellemeye çalışıyorlar.

İsrail tarafından destek gören Falanjist güçler uzun süreden beri kendi yönetimlerinde bir Lübnan devleti oluşturmaya çalışıyorlar. Şu anda ellerinde bulunan bölgeleri de "Lübnan devleti içinde yeni bir devlet" olarak tanımlıyorlar.

FALANJİSTLERİN GÜÇLENMESİ

1930 yılında Pierre Cemayel önderliğinde örgütlenen Falanjistler, Lübnan'ın en güçlü askeri kuvvetlerinden birini oluşturuyorlar. Falanjistler diğer önemli bir sağ güç olan Ulusal Liberaller üzerinde bir denetim sağlayarak, tüm sağ güçleri kendi önderliklerinde toparlamak için, geçtiğimiz günlerde, birleşme çağrılarına uymayan Ulusal Liberallere savaş ilan ettiler. Çarpışmaların sonunda Falanjistler, istediklerini denetimi elde ettiler. "Hristiyan Lübnan Devleti" kurmak için çalışmalar da, yeni bir aşamaya girdi.

Bu durumda Falanjistlerin önünde iki seçenek bulunuyor. Bunlardan biri, İsrail ve onun kuklası Haddad'la tüm ilişkileri kesip güneyde kendi bağımsız insiyatifleriyle bir Lübnan Devleti oluşturmak. İkincisi ise, Suriye ile anlaşıp, Kuzey Lübnan Hristiyanlarının lideri Süleyman Franjiye ile birlikte kuzeyde bir Lübnan devleti kurmak. Çok zayıf olan bir diğer alternatif de, Müslümanların sağkanat mek. Ancak Müslümanlar buna şimdilik yanaşmıyorlar.

1982 SEÇİMLERİ

Falanjistler şimdiden hristiyan bir devlet kurma çabaları içinde. Yaptıkları açıklamada, kendi yasama meclislerini oluşturma amaçlarını bildirdiler.

Politik gözlemciler, 1982'de yapılması planlanan seçimlerde, Falanjistlerin Ulusal Liberaller üzerinde kesin denetim kuracaklarını ve tüm sol güçlerden daha kuvvetli bir duruma ulaşacaklarını iddia ediyorlar. Ancak 1982 seçimlerine nasıl gidileceği de bir tartışma konusu Lübnan bugünkü haliyle her an patlayacak bir kavaşa gebe. Suriye askerlerini Lübnan'dan çekmeye kalkıştığı an, ülkede bir ikinci iş savaş çıkması mümkün görünüyor. Bu da, tüm Orta Doğu'yu tehdit eden bir tehlike olarak yorumlanıyor.

İngiltere'de sendikal haklar kısıtlandı

LONDRA (AJANSLAR)

İngiltere'de, Margaret Thatcher'ın başkanlığında Muhafazakar Parti hükümeti tarafından hazırlanan ve işçi sendikalarının hak ve yetkilerini büyük ölçüde sınırlandıran bir yasa tasarısı, Avam Kamarası'nda kabul edilerek, yasallaştı. Avam Kamarası'nda ayrıca, Başbakan Thatcher aleyhinde verilen gensoru önergesi de reddedildi.

Oylamadan önce yasa tasarısını savunan Çalışma Bakanı Ames Prior, tasarının bir reform niteliği taşıdığını ileri sürdü. Sözkonusu yasa ile, İngiliz işçi sendikalarının grev oylamaları, grev gözcülüğü, zorunlu sendika üyeliği ve mal boykotu konularında sendikaların sahip olduğu yetkiler sınırlandırıldı. Destekleme grevleri de büyük ölçüde kısıtlandı.

Bu arada işçilerin sendikalara üye olması zorunluluğunun kaldırılmasının, yeni işyerlerinde sendikaların etkinliğinin kırılmasına yönelik olduğu belirtildi. Yine aynı yasaya göre bir işçi, sendika üyesi olması nedeniyle işten atılacak olursa, sendikasından 17.000 sterlin (yaklaşık 3.2 milyon TL) isteme hakkına sahip olacak. Grev gözcüleri de her an polis tarafından denetlenebilecek ve istenildiğinde gözaltına alınabilecekler.

Siyasi gözlemciler, iktidara geldiğinden bu yana sendikalara karşı tutumunu açıkça ortaya koyan ve İngiliz işçilerini daima karşısına almış olan Margaret Thatcher'ın ve Muhafazakar Parti Hükümeti'nin, şimdi de sözkonusu yasaları çalıştığını bildirdiler.

İran parlamentosu rehineler sorununu görüşecek

- İran Devlet Başkanı Beni Sadr Meclisten, yeni bir başbakan seçmek için yapılacak oylamanın ertelenmesini istedi.
- Şahpur Bahtiyar, Irak'taki rejimin kendisine yardım ettiğini açıkladı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran Parlamento Başkanı ve sözcüsü Rafsancani bir açıklama yaparak, Şahın ölümünden sonra rehineler sorununun görüşülmesine Parlamento'nun alt komisyonlarında başlanacağını bildirdi. İslam Meclisi Başkanı Ayetullah Haşimi Rafsancani, Meclişin beş güne kadar Amerikalı rehineler sorununu görüşmeye başlayacağını söyledi. Ancak, Beni Sadr'ın Başbakanlık için aday gösterdiği Mustafa Mir Selim'in adaylığının tehlikeye düştüğü ileri sürülerek, bu durumun rehineler sorununun görüşülmesini geciktirebileceği savunuldu.

Rafsancani, rehineler sorununa nasıl bir çözüm getirilebileceği konusunda hiç bir bilgi vermedi. Bu arada çeşitli çevrelerce, Şah'ın ölümüyle Amerika'lı rehinelerin geleceği arasında bir ilişki bulunmadığı yolundaki görüş tekrarlandı.

Öte yandan İran Devlet Başkanı Beni Sadr Meclis'ten, yeni bir Başbakan seçmek için yapılacak oylamayı ertelemesini istedi. Tahran Radyosunun verdiği haberde, Beni Sadr'ın bu isteğinin gerekçesi açıklanmadı. Ancak siyasi gözlemciler, Beni Sadr'la İslam Cumhuriyet Partisi'nin çoğunlukta olduğu Meclis arasındaki anlaşmazlıkların şiddetlenmesi nedeniyle Beni Sadr'ın böyle bir istekte bulunduğunu ileri sürdüler.

BAHTİYAR IRAK'TAN YARDIM ALDIĞINI ACIKLADI

Öte yandan Şah'ın son başbakanı Şahpur Bahtiyar, Irak'ın kendisine "ortak çıkarları" çerçevesinde yardım ettiğini açıkladı. Bahtiyar, "korkan ve çıkar ilişkilerini temel alan bazı petrol şeyhlerinin aksine Irak'ın İran yönetimine karşı cesurca tavır aldığını" savunarak, Irak rejimini övdü.

Konuşmasında Enver Sedat'ı da öven Bahtiyar, Sedat hakkında "Şahı devrildikten sonra kabul eden tek başkan olarak cesaretini ve vefasını kanıtladı" şeklinde konuştu.

Şahpur Bahtiyar ayrıca, başbakanlık günlerinin kendisi için bir "fedakarlık" olduğunu söyleyerek, "Aslında Şah beni iktidara beş-altı ay önce çağırsaydı, Humeyni şimdi hâlâ Fransa'da yaşıyor olurdu" dedi.

Bahtiyar İran'daki rehineler sorununa ilişkin bir soruya verdiği cevapta da, bu sorunun İran hükümeti "rezil olmadan" çözülmeyeceğini iddia etti.

EKONOMİ

Bankaların yeni faiz oranlarını değerlendirme toplantısında yanıltıcı reklamlar eleştirildi

28 BANKANIN ÜST DÜZEYDEKİ TEMSİLCİLERİ BAZI BANKALARIN FARKLI FAİZ ORANLARI UYGULADIĞI İZLENİMİNİ VEREN REKLAMLARININ KALDIRILMASI KONUSUNDA GÖRÜŞ BİRLİĞİNE VARDILAR.

İSTANBUL (ANKA)

Bankaların mevduata 1 Temmuz tarihinden itibaren uygulanmasını kararlaştırdıkları yeni faiz oranlarını değerlendirmek üzere Yapı Kredi Bankasının Ataköy'deki tesislerinde yaptıkları toplantıda Radyo Televizyon ve Basında yer alan yanıltıcı reklamların de alındığı öğrenildi.

Biraraya gelen 28 bankanın üst düzeydeki temsilcilerinin bazı bankaların, reklam spotlarında, mevduata saptanandan daha yüksek oranda faiz sağlandığı izlenimi veren ifadelerden vazgeçilmesi konusunda görüşbirliğine vardıkları açıklandı.

Toplantıya katılan bütün banka temsilcilerinin teker teker son bir aylık uygulama konusunda kendilerine ve diğer bankalara ilişkin görüşlerini açıkladıkları toplantıda, bankaların kendi aralarında saptadıkları faiz oranlarına genel olarak uyulduğu vurgulandı. Ancak reklamları nedeniyle farklı faiz oranı uyguladıkları öne sürülen üç bankanın temsilcisi bazı konularda kendilerine yöneltilen eleştirileri yanıtlayarak yaptıkları işlemlerin imzalanan ortak protokole aykırı olmadığını savundular.

Bankaların üst düzeydeki temsilcileri ayrıca yeni faiz oranları konusunda yoğun reklama girişmenin reklamların kalitesini olumsuz yönde etkilediği görüşünü benimsediler. Bir banka temsilcisi bu konuya ilişkin şu açıklamayı yaptı:

"Banka reklamlarını tüketimi kamçılayan reklamlar olarak görmüyoruz. Banka reklamları tasarrufu arttırmaya yöneliktir, bu nedenle basın radyo ve televizyonda banka reklamlarının yeralmasına karşı çıkmak mümkün değil. Ancak, sektör olarak farklılaşmayı sağlamak gerek. Tasarruf sahipleri birikimleri için bankadan güven duymaktadırlar. Bu nedenle banka reklamlarının bu güveni pekiştirici nitelikte ve ciddi olması gerekir."

Ecevit döneminde devletleştirilen madenlerin eski sahiplerine kiralanması düşünülüyor

ANKARA (ANKA)

Ecevit hükümeti döneminde devletleştrilen madenlerin eski sahiplerine kiralanmasının düşünüldüğü belirtiliyor.

Edinilen bilgilere göre, Ecevit hükümeti döneminde başlayan kamulaştırma programını durduran ve daha sonra kamulaştırılan madenleri eski sahiplerine verilmesini kararlaştıran Demirel Hükümeti, Danıştay'ın bu konuda verdiği yürütmeyi durdurma kararından sonra soruna bir çözüm bulmaya çalışıyor.

Maden ocaklarının kaderi ile ilgili kesin çözüme varılıncaya kadar, bu ocakların eski sahiplerine kiralanması yönünde bir eğilimin ağırlık kazandığı bildiriliyor. Bir yetkili bu konuda şunları söyledi:

"Ocakların özel sektöre devri kanuni zorluklarla karşılaşmaktadır. Danıştay'ın verdiği karar bunun bir örneğini oluşturmaktadır. O halde fiyat kontrolünü ve üretim hacmini garanti ettirmek şartıyla eski mal sahipleriyle taşaron olarak mukavele yapmak mümkün olabilir"

Küçük bankalar bankerlerin kıskacı altına alındıklarını belirttiler

HABER MERKEZİ

Banka faiz oranlarının serbest bırakılmasından, ve banka müdürlerinin faiz oranlarını ortaklaşa saptamalarından sonra, bazı küçük bankaların büyük bankalarla çelişkilerinin arttığı gözleniyor. Rapor gazetesinde yeralan bir habere göre, banka müdürlerinin yaptıkları ortak toplantıya katılmayan bazı küçük banka yöneticileri, görüşlerini yazılı olarak bildirdi. Bu yöneticiler, "bankerlerin kıskacı altına sokuldukları" ifade ederek, banka kredilerine uygulanmak üzere bankalarca ortaklaşa saptanan en yüksek faiz oranının en az dört puan arttırılmasını istediler.

Buna karşılık büyük banka yöneticileri ise, saptadıkları orandan taviz vermeyeceklerini ve orta deklerasyona tüm bankaların uymaya zorunlu olmadıklarını öne sürdüler.

Uzmanlar, bu durumu şöyle değerlendiriyorlar. "Banker kuruluşlarıyla büyük bankalar arasında büyük bir rekabet ortamı yoktur. Çünkü iki kesimin üyelerinin büyük bir çoğunluğu bir holdinge bağlı olarak çalışmaktadır. Banker kuruluşlarının rekabeti asıl küçük bankaları çok zor duruma sokmaktadır. Küçük bankalar, maliyet yapılarıda büyük bankalara göre daha düşük oldukları ndan, daha yüksek faiz uygulayarak banker kuruluşlarıyla en azından rekabet edebilir bir konuma gelmek istiyorlar".

GÖSTERGE

25 Ocak kararları

Arslan Başer KAFAOĞLU

25 Ocak kararları tam bizim yazdığımız sonuçları veriyor. Haziran ayı sonundaki dış satım rakamları da belli oldu. Rakamı ve durumu açıklamadan, bazı bilgiler verelim.

1978 yılı Eylül ayından başlayıp Haziran ayına kadar süren dönemde, Türkiye'ye, biraz da zamanın Ticaret Bakanı Sayın Köprülülerin çabalarıyla, dış satımda önemli artışlar geçirmiştir. Bu artışlar 1979 Haziranında durmuştur. 1979 Haziran'ından sonraki aylarda (Haziran da dahil) 1979 dış satımı önce 1978 düzeyinde kalmış, sonra da onun altına düşmüştür. Şimdi 1980 Haziran dış satım rakamı 1979 dış satım rakamından da düşüktür. Bunu şunun için yazıyoruz: Televizyonda diğer meslektaşlarımızla birlikte Ticaret Bakanı Halil Başol'a, ihracatın 1979'a göre pek artmadığı bildirilmiş ve nedeni sorulmuştu. Başol 1979'un ilk aylarının birer sıçrama ayı olduğu, anormal dış satım ayları olduğunu belirtmişti. 1979'a göre elde edilmiş cüz'i artışları ise bu nedenle umutlu bulmuştu. Şimdi acaba sayın Bakan 1979'un çukur bir ayı olan Haziran'dan 1980'de geri kalmayı bakalım nasıl açıklayacak?.

Ama bu iktidar çok kurnaz, dış satım 1980 de, 1979 dan geri kalınca bu rakamı açıklamaz. Milli gelirin 1979'a göre yüzde 7-10 geri kaldığı meydana çıkınca, bunu da açıklamaz. Deve kuşu gibi, kafa yere gömülü kalınca, avcı tarafından görülmediğini sanır.

Türkiye'de, bir yandan hapishanelerinden kitlesel cinayetler işleyen faşistler kaçırılırken, öte yandan sosyal ve ekonomik alanda yıkım politikaları uygulanıyor.

Tekrar belirtelim 25 Ocak kararlarının hiç bir bilimsel dayanağı yoktur. Friedman gibi şarlatanların (deyim ünlü maliyeci Kaldor'undur) övgüsü bu kararları aka çıkarmaz, büsbütün karartır.

Kapitalist mülkiyetin bekçisi olan demokraside bu gibi bunalımlar olur. Bunalımın çaresi ekonomik-sosyal düzeni değiştirmektir, yoksa hürriyetleri kısmak değil. Ama kapitalistler bunu böyle düşünmez, Hürriyetlerin üzerine bir sal örterler bir süre. Bizdeki 12 Mart faşizmi ve Demirel tipi rejim bunların örnekleridir. Ünlü Amerikan ekonomisti Paul Swezy bizim burada yazdıklarımızı bakın nasıl anlatıyor başka bir dille;

"..... Hatta en demokratik hükümet biçimlerinde bile kuraldan, bunalım durumlarında kaçış biçimleri aranır (Almanya'daki Weimar Cumhuriyeti bir klasik örnektir: Büyük 1929 bunalımının etkisinde, hatta Hitler bile gelmeden fiilen diktaya dönüşmüştü) ve sömürgelerle benzeri yeni bağımsızlık verilen ülkelerde, demokratik ilkeleri uygulamak pek başarı sağlamadı. Başka deyimle Kapitalizm ile Demokrasinin evliliği egemen ortağın (Kapitalizm) çıkarlarının tehdit edildiği herhangi bir halde (zamanda-çeviren) derhal çözülen bir belirli uyumdur.

Bu uslama çizgisinden geçerek diyebiliriz ki, demokrasinin kapitalist görüş açısından kabul edilebilirliği ve yaşam kazanabilmesi, işçi sınıfı da dahil, kapitalizmin.... tek olabilir düzen olduğuna inanması ile mümkündür. Bu inanç aşındığı ölçüde demokrasi kapitalizm için bir tehlike beklentisi olur. Bu çelişkiyi Marx keşfetmiştir......... Marx............. şöyle yazmıştı :

Bu anayasadaki en kapsamlı çelişki şudur: Sosyal köleliğinin sürmesini öngördüğü sınıfları, proletaryayı, köylülüğü, küçük burjuvaziyi bu anayasa genel oy sistemiyle iktidara oturtmuştur ve eski sosyal gücün yetki verdiği sınıftan, burjuvaziden bunun garantisini çekip almıştır. Bu anayasa burjuvazinin güdümünü demokratik kurallara sokmaya zorlamıştır. Bu demokratik kurallar ise her an hasım sınıfların yengisine ve burjuva toplumunun temellerini sarsmasına yardım eder" (Fransa'da Sınıf Savaşımları—2.Kısım)(x)

Ülkemizin kurtuluşu, mademki kapitalizm yoluyla kalkınma, demokrasiyle birlikte gitmiyor dendikten sonra, burjuva demokrasisinin emekçilere verdiği hak kırıntılarına da el atmak değil... Kurtuluş, kapitalist düzenden kurtulmakladır, demokrasiden değil...

1978'de, 1979'da ham maddesizlikten fabrikalar kapatılıyor, dış satım artmıyor diye yakınılıyordu. 1980 in Haziran ayında gerçek satınalma gücü acısından dış satım azalmıştır. Sanayi ham maddesi dışalımı azalmıştır. Kapitalizmin iki ayrı biçimini uygulayan iki parti de başarı sağlayamamıştır...

Bu bize doğru yolu göstermez mi!

(x) Monthly Review Şubat 1980 sayısı.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Benito Mussolini

Turhan TEMUÇİN

Ünlü İtalyan faşisti Benito Mussolini 1883'de doğdu. Babası bir demirci ve sosyalistti. İtalyan faşizmini kurmadan ve milliyetçiliğin bayraktarlığına özenmeden önce babasından esinlenerek olacak bir takım sosyalist düşünceler içinde idi. Yapı işlerinde işçi olarak çalışıyor, grevler düzenliyordu. Sonraları Milliyetçiliğe soyunacak olan Mussolini, ne gariptir ki askerlik görevini yapmamak için 1902'de İsviçre'ye kaçtı.

Libya Savaşı'na karşı çıkıp sosyalist eylemlere kalkışan Mussolini Avanti adlı bir sosyalist gazetenin de baş yazarlığını yaptı.

Mussolini'nin sosyalizmi demogojik bir sosyalizmdi. Bu nedenle milliyetçi düşüncelerle sosyalizmi uzlaştırmağa kalktı. Taraftarları ise eylemlerinde sosyalistlere ve grevcilere karşı şiddet kullanıyor, ortalığı kasıp kavuruyordu. Mussolini'nin taraftarlarının bu şiddet eylemlerini işçilere, sosyalistlere ve grevcilere acımasızca yöneltmesi İtalyan burjuvazisinin hoşuna gitti. 1920'lerin İtalya'sında Anamalcılar sosyalist gelişimden rahatsız ve kendine bir güvence arar durumda idi.

İtalyan burjuvazisi bu güvenceyi Mussolini'de buldu. Nisan 1924'de Mussolini mecliste faşist çoğunluğu sağladı. Seçimleri Mussolini'nin faşist militanları hile ile almışlardı. Bu hileyi mecliste, sosyalist Matteoti delilleri ile kanıtladı. Kanıtladıktan sonra da faşist militanlar tarafından öldürüldü.

Mussolini sosyalist programlarla ortaya çıktı ama sırtını anamalcı sınıfa dayadı. Allaha inanmazdı ama kilisenin desteğini aldı. Fransa'ya hayrandı. Fakat Fransa bu palyaço kılıklı soytarıyı hiç bir zaman ciddiye almadı. Bunun üzerine Mussolini Versailles antlaşmasından hoşnut kalmayan ülkelerin önderliğini yapmağa kalktı. Daha sonra Hitler'in koltuk altına girecek olan Mussolini Nisan 1935 Pier Laval ile bir Fransız–İtalyan antlaşması imzalıyarak Hitlere karşı oluşan bir harekette kendini önder ilan etti. Ne var ki yalnızca bir yıl sonra, 1 Kasım 1936'da bu kez de Roma–Berlin mihverini kurarak Hitler'in kucağına oturdu. Daha önce Avusturya'nın kurtarıcılığını yaptığı halde 11 Mart 1938'de Avusturya'nın Almanya tarafından ilhakına ses çıkarmadı.

Almanya tarafından yenik duruma düşürülmüş Fransa'ya saldırışı başarısız oldu. Yunanistan'a saldırdı rezil oldu. Sonunda Mussolini'yi kral Vittorio Emanuel tutuklattı. Hitler'in paraşütçüleri tarafından kurtarıldı ve eskisi çok bir bokmuş gibi yeni bir faşist yönetim ilan ederek "Sosyal İtalyan Cumhuriyetini" kurduğunu bildirdi. Yeni hükümet Almanların himayesinde idi ve Alman'lar bu paravan hükümeti İtalya'nın işgali için kullanıyorlardı.

28 Nisan 1945'de Como Gölü yakınlarında kaçarken çeteciler tarafından metresi Clara Petacci ile birlikte ele geçirildi. Clara Petacci Mussolini'nin metresi idi ama, aynı zamanda Ünlü İtalyan mizah yazarı Pitigrilli'nin de metresi olduğunu Pitigrilli "Hayatım ve Maceralarım" adlı kitabında yazar.

Bacaklarından asılmış bir ünlü faşistin gazetelerde çıkan resmi ile sonlanır bu öykü.

Bilmem ki ne ilgisi vardı da şimdi yazdık bu soytarı faşistin yaşam öyküsünü?

Mussolini gibi faşizmin kurucusu, ağababası bir kişi bile faşizme giderken "ben faşistim" diyememişti de onun için herhalde yazdım. Bu biline istedim. Çünkü faşizm öyle aşağılık öyle çağ dışı bir anlayıştır ki faşistler bile kendilerini faşist olarak niteliyemezler.

Bir komünistin, bir sosyalistin, bir dinsizin, bir Allahsızın rahat rahat ne olduğunu söylediği bir dünyada hiç kimse "ben faşistim" diyemiyor. Ne ilginç değil mi?

Yıkım için gelen ekipler, ellerinde belgeler bulunmadığından geri döndü

Küçükköy Kâzımkarabekir Mahallesi gecekonduları yıkılmak istendi

Gecekonduların yıkımı için Küçükköy Kazımkarabekir Mahallesi'ne gelen ekipler, ellerinde yıkım belgesi olmaması nedeniyle geri dönmek zorunda kaldılar.

HABER MERKEZİ

İstanbul, Küçükköy Belediyesi'nin kararıyla, Kâzım Karabekir gecekondu mahallesindeki 53 evin yıkımı için gelen dozer ve ekipler, yıkım kararı belgesi gösteremediklerinden geri dönmek zorunda kaldılar.

Daha önce Çağlayan mevkiinde oturduklarını belirten Kâzım Karabekir halkı, yol yapımı nedeniyle evlerinin kurulu olduğu arazinin kamulaştırılmasından dolayı kendilerine Küçükköy Belediyesi tarafından yerleşme alanı gösterilmesi üzerine gecekondu yapımına başladıklarını ve 1970 yılından bu yana yapılan gecekondularla, Kâzım Karabekir Mahallesi'nin oluştuğunu söylediler.

Daha sonra Belediye'den hiçbir yardım görmeden, kendi çabaları ile alt yapı tesislerini de yapan mahalle halkı, "Biz elektriğimizi, suyumuzu getirttik, kanalizasyonumuzu yaptırdık. Bunları yaparken Belediye'nin hiçbir katkısı olmadı. Tüm masrafları kendimiz karşıladık" şeklinde konuştular.

Evi yıkılmak istenenlerden 4 çocuk anası Muriser Eraslan, "Bu ev 6 yıldır burada duruyordu. Evi sadece onardık. Bu kaçak bir ev değil ki, niye yıkmak istiyorsunuz? Bizim gibi gariplerden ne istiyorsunuz?" dedi.

Bu arada 6 yıldır bu mahallede oturmakta olduğunu belirten Bekir Aydın, yıkım ekiplerinin gelmesi üzerine Küçükköy Belediye Başkanı Kemal Şener'i defalarca makamında ve evinde aramalarına karşın, bulamadıklarını söyleyerek, şöyle devam etti: "Geçen Belediye Başkanı seçimlerinde sandıktan kendisine oy çıkmaması üzerine başkan suyumuzu kesti. Durumu Belediye'ye ilettiğimizde ise, 'Bize kaç oy çıktı sizden' diyerek sorunlarımızla ilgilenilmiyor."

Mahalle halkı, evlerin kurulu bulunduğu bölgenin boş arazi olarak gösterilip Belediye tarafından başkalarına satıldığını ifade ederek şunları söylediler:

"Belediye Başkanı arsaları sahiplerine teslim etmek için bu arsalardaki evleri yıktırmak çabasına girdi ve 53 evin yıkımı kararlaştırıldı. Ancak gelen ekiplerin elinde yıkım karar belgesinin bulunmaması nedeniyle yıkıma başlamadan geri dönmek zorunda kaldılar. Ancak tekrar geleceklerini belirterek, ev sahiplerine evlerini boşaltmaları için 18 Ağustos'a kadar mühlet verdiler."

Daha sonra kendisi ile konu üzerine görüşmek istediğimiz Küçükköy Belediye Başkanı Kemal Ağıralioğlu, "Oradaki halk size yalan söylüyor, sizinle şu anda görüşme yapamam" dedi.

Aytekin Kotil: "Nazım Plan'ın sonuçlandığını TV'den öğrendim"

HABER MERKEZİ

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, basına yaptığı açıklamada İmar ve İskan Bakanı Turgut Toker tarafından onaylandığı açıklanan "İstanbul Nazım Plan" çalışmalarının sonuçlandığını TV'den öğrendiğini belirterek, Bakan'a ve Nazım Plan Bürosu'na başvurarak, planların onaylanmadan uygulayıcı belediyelerin görüşlerinin alınmasının zorunlu olduğuna söyledi.

Kotil, İmar ve İskan Bakanı'nın basın toplantısında açıkladığı planın içeriği hakkında bilgisi olmadığını vurgulayarak; Boğaz planlarının da Belediye ile görüşülmeden onaylandığı için 4-5 kez değiştirilmek zorunda kalındığını ve şimdi de aynı durumdan endişe ettiğini kaydetti.

Aytekin Kotil açıklamasında daha sonra, planların uygulamasından asıl sorumlu olan Belediyelerin "Yok" sayılmasını halk yönetimi olan belediyelere karşı bir haksızlık olarak nitelendirerek kınadı. Kotil, özetle şöyle dedi:

"En azından nihai planların belediyelerle tartışılması gerekirdi. Merkezi yönetimlerin, belediyelerin yetki ve sorumluluklarına bu tür haksız müdahalelerine karşı demokratik mücadelemizi sürdüreceğiz. Belediyeler er geç, merkezi yönetimlerin haksız baskı ve vesayetinden kurtulacak, Anayasa'nın öngördüğü özerkliklere kavuşacaklardır"

İstanbul Yol-İş Genel Sekreteri Ayyüce:

"Karayolları toplu sözleşmesinde isteklerimiz yerine getirilmedi"

HABER MERKEZİ

İstanbul Yol–İş Sendikası Genel Sekreteri Selahattin Ayyüce, "TSKK ile Türk-İş'in anlaştığı karayolları toplu sözleşmesinde isteklerimiz yerine getirilmedi" dedi.

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu Üyesi, İstanbul Yol-İş Sendikası Genel Sekreteri Selahattin Ayyüce, Karayolları toplu sözleşmesinde anlaşmaya varılması üzerine bir açıklama yaptı. Selahattin Ayyüce toplu sözleşme koordinasyon kurulunun asıl görevinin hükümetin ekonomik tedbirler diye nitelediği IMF dayatması, politikanın hayata geçirilmesi olduğunu belirterek, "Koordinasyon Kurulu, Türk-İş'in uzlaşmacı tavrından da yararlanarak karayolları sözleşmesinde işlevini yerine getirdi." dedi.

Ayyüce, açıklamasında Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı'nında toplu sözleşmede TSKK istekleri doğrultusunda anlaşılmasına engel olmadığını ifade ederek sözlerini şöyle sürdürdü:

"TSKK'nın tespit ettiği % 90 ücret artışı sonradan düşük yevmiyelerde % 83, yüksek yevmiyelerde, % 82'ye düşmüş, 1 Ocak 1980 tarihli itibariyle tesbit edilmiş bulunan % 185 oranında enflasyon hızının yarısına bile ulaşmamıştır. Böylece IMF'nin hükümete önerdiği, ücretlerin dondurulması bu şekilde gerçekleştirilmiştir."

Önümüzdeki aylarda yapılması kaçınılmaz olan yeni bir devalüasyon da gözönüne alındığı takdirde, karayollarında imzalanan bu geri sözleşmenin sorumlularını başta Türk-İş olmak üzere Yol-İş Federasyonu olduğunu belirten İstanbul Yol-İş Sendikası Genel Sekreteri Selahattin Ayyüce açıklamasının son bölümünde şu görüşlere yer verdi: "Bugün büyük tepki gösteren üyelerimiz zamanı ve yeri geldiğinde verdikleri sözü tutmayan federasyon yetkililerinden bunun hesabını soracaklardır. Artık dayanılmaz hale gelen hayat pahalılığı karşısında b[…] aydır sözleşmelerine ba[…]ladıkları umutlarının m[…]ında bırakılmasını affetmeyeceklerdir."

İETT'ye bağlı 23 işyerinde Türk-İş üyesi sendikalar toplu sözleşme yetkisi aldı

HABER MERKEZİ

Uzun süredir İETT işyerlerinde devam eden DİSK'e bağlı Genel-İş ile Türk-İş'e bağlı BİF Federasyonu üyesi Enerji-İş ve Türkiye Genel-İş Sendikaları arasındaki yetki uyuşmazlığı 23 işyeri için sonuçlandı. 3. ve 7. İş Mahkemelerinde görülen davalar sonucunda 23 İETT işyerinde BİF'e bağlı Enerji-İş ve Türkiye Genel-İş sendikaları yetkili kılındı.

İstanbul 3. İş Mahkemesinde görülen dava sonunda bin civarında işçiyi kapsayan, Beyoğlu Elektrik Şebekesi, Kartal Elektrik Şebekesi, Bakırköy Mağazası Eğitim Müdürlüğü, Harita Müdürlüğü, Montörler Beyoğlu Fen İcra İşleri, Beşiktaş Sayaç Tesis Servisi, Beyazıt Müşteriler Servisi, Beyoğlu Sayacılar Atölyesi, Beyoğlu Laboratuvar Servisinde işyeri yetkilerini Enerji-İş Sendikası aldı.

İstanbul 7. İş Mahkemesi'nde sonuçlanan dava sonucunda ise, yaklaşık 2 bin işçiyi kapsamına alan, Boğaziçi Elektrik Şebekesi, Beyazıt Elektrik Şebekesi, Kadıköy Elektrik Şebekesi, Kadıköy Gaz Fabrikası, Kadıköy Gaz Şebekesi, Çağlayan Elektrik Şebekesi, Vaniköy Elektrik Şebekesi, Eyüp Elektrik Şebekesi, Kadıköy Gaz Sayaç Atölyesi, Çağlayan Deklarasyon Servisi, V[…]niköy Müşteriler Servisi, Kadıköy Müşteriler Servisi[…]de işyeri yetkileri yine Enerji-İş Sendikası'na verildi.

Bu arada Levent Gar[…] Hareket Şefliği ve Tü[…] Hareket Şefliğinde işy[…] yetkisini Türkiye Genel[…] Sendikası aldı.

Yine İETT'ye bağlı […] işyerinde ise yetki soru[…]nun henüz çözümlenmedi[…] bu işyerlerinde yetkili [sen]dikalara 26 Ağustos'da ya[pı]lacak duruşma sonucun[da] belirleneceği öğrenildi.

Köy-Koop Genel Başkanı:

"Canlı hayvan kaçakçılığı önlenmelidir"

ANKARA (DEMOKRAT)

Köy–Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan, "devlet canlı hayvan kaçakçılığını teşvik eden yanlış politikalara kesinlikte son vermelidir" dedi.

Nedim Tarhan, Başbakan Süleyman Demirel'e bir telgraf çekerek, canlı hayvan kaçakcılığının önlenmesi yolunda gerekli önlemlerin ivedilikle alınmasını, dış satım yapan kooparatiflerden fon payı alınmamasını istedi.

ARI BİSKÜVİ FABRİKASI İŞÇİLERİ GIDA-İŞ'TEN İSTİFAYA ZORLANIYOR

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikasının yetkili olduğu Arı Bisküvi Fabrikası'nda çalışmakta olan işçiler, DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasına üye 60 işçinin zorla notere götürülerek, sendikalarından istifa ettirildiğini ileri sürdüler.

İşçilerden edindiğimiz bilgilere göre, işyerinde Tek Gıda-İş Sendikasının yetkili olmasına karşın, işçiler Tek Gıda-İş'ten istifa ederek, Gıda-İş'e üye oldular. İşyerinde Gıda-İş sendikasının üye çoğunluğunu elde etmesi üzerine, işveren ve Tek Gıda-İş üyelerinin kendilere baskı yapmaya başladıklarını belirten Gıda-İş üyesi işçiler, "İşveren Tek Gıda-İş ile birlikte hareket ederek sendikamızdan istifa etmediğimiz takdirde, bizi işten çıkaracağını söyliyerek, tehdit ediyordu. Nitekim üretimi durdurarak, fabrikanın servis araçlarıyla Gıda-İş üyesi 60 işçiyi zorla ve güvenlik kuvvetlerinin gözetiminde Mecidiyeköy 18. Noterliğe götürerek, sendikadan istifa ettirdi" şeklinde konuştular.

Kendisiyle görüştüğümüz Gıda-İş Şişli Şube Başkanı Kemal Akman, Tek Gıda-İş sendikasının sürdürmekte olduğu uzlaşmacı tavrıyla Türkiye'deki sarı sendikacılığın başını çektiğini belirterek, şunları söyledi: "Ne var ki Tek Gıda-İş'in ihanetini ve patronun zulmünü iyi bilen Arı işçileri, mücadelelerine devam edecektir."

Gıda-İş İzmir 2 nolu Şubesi Tekel işçilerini DİSK'te birleşmeye çağırdı

İZMİR (DEMOKRAT)

Gıda–İş İzmir 2 Nolu Şube Başkanı Özcan Türkmenoğlu basına yaptığı açıklamada, Tekel işyerlerinde çalışan on binlerce işçinin ekonomik-demokratik haklarını almak ve sarı sendika çemberini kırmak için DİSK Gıda–İş 2 nolu İzmir Şubesini kurduklarını ifade ederek, tüm Tekel işçilerini DİSK saflarında birleşmeye çağırdı.

Türkiye işçi sınıfının mücadelesinin gelişmeye başlamasıyla birlikte sınıf işbirliği temeline dayalı uzlaşmacı sarı sendikacılığın yeni yeni kılıflara bürünerek, gerçek yüzünü saklamaya çalıştığını belirten Türkmenoğlu, açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Şubemizin kurulmasıyla birlikte sarı sendika Tek Gıda–iş yöneticileri, işverenle omuz omuza vererek baskılarını arttırmış, her ay yüzlerce arkadaşımızın işyerlerini değiştirmiş, ihraç olan arkadaşlarımıza tüm yasal yollar açık olmasına rağmen, hakları ödetilmemiştir. Ve dahası üç ay içinde iki demokrat müdür değiştirilerek İzmir'deki Tekel işyerleri faşistleştirilmeye çalışılmaktadır."

"Nokta Operasyonu" için iktidarın yeni hedefi: Çeltek!

"Biz kendimizi tel örgüler içinde, yalnızca madenle sınırlamadık. Köylü kardeşlerimizin sorunlarına da değindik. Buğday ve pancar üreticilerine, mücadelemizin ortak olduğunu söyledik. Esnafa karaborsasız kömür ulaştırdık komitelerimiz aracılığıyla..."

Köylüler ve esnaf Çeltek işçilerinin grevine omuz veriyor

- "Havza'nın Karga köyünden gelen köylü ve gençlerimiz şanlı grevimizi desteklemek üzere bir sığır getirmiştir. Teşekkür ederiz..."
- "Emekli işçilerimizden .... grevimize 1000 lira bağışta bulunmuştur, sağolsun, varolsun..."
- "Suluova Pazar Mahallesi esnafı adına..... arkadaş grevimizi desteklemek üzere 4 koyun, 20 paket sigara, 3 bakraç yoğurt, 1 kazan yaprak dolması getirmişlerdir, sağolsunlar..."

İşçileri grevleri boyunca sık sık eğlenti de düzenliyorlar. Folklor gösterileri en çok izledikleri gösterilerden biri.

Kerim DOĞRU

GERÇEK BİR DAYANIŞMA ÖRNEĞİ YAŞANDI GREV BOYUNCA

"Havza'nın Karga Köyünden gelen devrimci köylü ve gençlerimiz şanlı grevimizi desteklemek üzere 1 adet sığır getirmiştir. Teşekkür ederiz."

"Suluova Pazar Mahallesi devrimci esnafları adına.... arkadaş grevimizi desteklemek üzere 4 koyun, 20 paket sigara, 3 bakraç yoğurt, 1 kazan yaprak dolması getirmişlerdir, sağolsunlar."

"Emekli işçilerimizden.... grevimize 1000 TL bağışta bulunmuştur, sağolsun varolsun."

"Aramızda çalışan'...arkadaş grevimize dayanışmada bulunmak için bir koli ilaç yardımında bulunmuştur. Kendisine teşekkür ederiz."

"48 gün süren şanlı grevden sonra, iki gün önce işvereni dize getiren Teşvikiye Un Fabrikası işçileri grevimizi desteklemek amacıyla aramızda bulunuyorlar. Bize 5000 TL de bağışta bulunmuşlardır. Kendilerine teşekkür ederiz. Mücadelemiz ortak, kurtuluşumuz birdir."

Yeni-Çeltek maden işçileri greve çıktı çıkalı, bu türden anonsların ardı arkası kesilmemişti. Gümüşhacıköy, Merzifon, Osmancık, Havza ve Suluova'nın mahallelerinden, köylerinden, çevre işyerlerindeki işçilerden gelen destek, maden işçilerinin gücüne güç katmıştı grev boyunca. 52 köy sıraya girmişti grev yerini ziyaret etmek için. Yöre halkı, traktörlerle kamyonlara doluşup ocağa geliyor, güçleri yettiğince hazırladıkları armağanlarını sunuyorlardı. Hep birlikte sofraya oturuluyor, tartışılıp söyleşiliyordu. İşçisiyle, köylüsüyle esnafıyla gerçek bir dayanışma örneği idi bu.

"Şimdi hasat zamanı. Kafalarını kaldıracak zamanları yok, ama gene de hafta sonu bir yolunu bulup yanımıza geliyorlar. Şimdi köylü kardeşlerimizin ikinci tur ziyaretleri başladı" diyor Yeni-Çeltek işçileri.

Yeni Çeltek işçilerinin grevi iki aya yaklaşmak üzere. Bu grev maden işçilerinin 3. grevi. Bu kez ocağı kapatmak isteyen iktidar ve işverenin yasa dışı uygulamalarına karşı grevleri.

"Bir gelen ikincisini görebiliyor. Bizi hiç yalnız bırakmadılar. Grevin 49. günündeyiz, bugüne kadar 60-70 tane koyun, koç getirildi. Çobanından belediyedeki işçisine, öğretmenine esnafına kadar hepsi geldiler." Yalnız yiyecek, para ve ilaç yardımı değildi yapılan. "Size bir saldırıldığını duyarsak, çoluk-çocuk, kadın-erkek, genç-ihtiyar madene koşarız" demişlerdi.

Yöre halkı ile Yeni-Çeltek işçileri arasındaki dayanışma oldukça köklüydü.

"Biz kendimizi tel örgüler içinde, yalnızca madenle sınırlamadık. Köylü kardeşlerimizin sorunlarına da eğildik. Buğday ve pancar üreticilerine, mücadelemizin ortak, kurtuluşumuzun bir olduğunu anlattık. Bir avuç azınlık, ne onları ne de bizi dilediği gibi sömürebildi. Bunu bildikleri için köylü kardeşlerimiz bizi hiç yalnız bırakmaz."

Haksızlığa, sömürüye ve zulme karşı boyun eğmek bilmeyen bir mücadele azmi, maden işçilerinden dalga dalga yöre halkına yayılmıştı. Yeni-Çeltek işçilerinin "bütün olayların kaynağı", anarşi ve terörü çevreye yayan odak" olarak suçlanmasının bir nedeni de bu olsa gerek.

KÖMÜR DAĞITIMI KOMİTELER ARACILIĞIYLA YAPILDI

Yöre halkı daha önceki grevlerde de Yeni-Çeltek işçilerini bağrına basmıştı. Ama bu yıl çok daha yaygın bir destek görmüşlerdi. Kuşkusuz bunun bir nedeni karaborsasız kömür dağıtımı idi.

Kömürün büyük bir bölümü Şeker şirketine gittiği için yöre halkı yarım ton, en fazla bir ton kömür alabiliyordu. Üstelik bir kaç el dolaşan kömür 4-5 bin liraya kadar çıkıyordu. Oysa işçilerin yönetimindeki 34 günlük üretim sırasında ihtiyaçları kadar kömürü ocak çıkışı fiyatla almışlardı.

"Nisan-Mayıs ölü mevsimdir, kömür satışı tamamen denecek kadar durur. Ama bu yıl çok talep vardı. Soğuk bir kış geçirmiştik. Gelecekten korktuğu için halk kömüre sarıldı. Mayıs ayında kömürün karaborsa fiyatı 7-8 bin liraya kadar çıkmıştı. Ama biz 3000 liraya kömür sattık halkımıza" diyor Yeni-Çeltek işçileri.

Havza, Vezirköprü, Ladik, Merzifon, Suluova, Turhal ve Hacıköy ilçelerine ve bu ilçelere bağlı köylere dağıtılmıştı kömür. Buralarda kurulan komiteler ev, ev dolaşarak halkın kömür ihtiyacını saptamıştı. CHP'li MSP'li, AP'li devrimci demeden bütün yurttaşlara dağıtılmıştı kömür, 'Yalnız, kömür alanların bize karşın sıkan faşistler olmamasına dikkat ettik tabii.'' diyor işçiler.

Her mahalle ve köyde, aralarında köy imamı, muhtarı ve öğretmeni de bulunan komitelerin saptadıkları kömür ihtiyacı işçilere bildirilmiş, kömür almak için sıraya girmişti. Sırası gelen Yeni-Çeltek'e gelip traktörlerle kamyonlarla alıyordu kömürü. Kömür dağıtımında görev alan gönüllü şoförler de çıkmıştı yöre halkından.

Ama bu gelişmelerden rahatsız olanlar da vardı. Amasya Valisinin emriyle belediye hoparlörlerinden anonslar yapılıyordu. Yeni-Çeltek kapatılmıştır, işçiler işe gitmesin diye. Dağıtılan kömürlere el konmak istenmiş, işçi servisleri engellenmeye çalışılmıştı. Suluova'da gece yarısı vardiyası işçileri polisçe çevrilmiş, tehdit edilmişti.

Bütün bu baskılar Yeni-Çeltek işçilerini yıldıramamış, bu sefer de Çalışma Bakanlığı girmişti devreye. 1 Temmuz'da 8 iş müfettişi gelmişti sendikaya. Müfettişlere yazılı bir emir gönderilmiş, işletmenin iktisadi nedenlerle kapatıldığı, işçilerin iş akitlerinin feshedildiği bildirilmişti. İşyerinden alınacak bilgilerle işçilerin ihbar ve kıdem tazminatlarının hesaplanması isteniyordu.

Yeraltı Maden-İş Sendikası Avukatı Emin Yüksel, "Kesinlikle yasa dışı bir karardır bu" dedi. Ocağın kapatıldığı ve grevin yasa dışı olduğu şeklindeki işveren iddialarına dayanılarak bu karar alınmıştır. Oysa grevin yasadışı olduğu iddiasıyla işverenin açtığı dava henüz sonuçlanmamıştır. Mahkemeden aksi bir karar çıkmadığı sürece bu grev yasaldır ve yasal bir grev sürerken de işçilerin iş akitleri feshedilemez. Üstelik sendikamız kapatma kararını da yasa dışı lokavt olarak nitdeyip işveren hakkında da dava açmıştır. Müfettişlere bunları anlattık ve onlar da kararın uygulanamayacağını belirten bir raporu Çalışma Bakanlığına iletmiş. Ama bakanlık yetkilileri bizden böyle bir rapor istemiyoruz, gidin ihbar ve kıdem tazminatlarının hesaplanması için gerekli bilgileri işyerinden alın demişler. 8 Temmuzda tekrar geldiler ama aynı raporla geri döndüler müfettişler. Çalışma Bakanlığı bu durumdan hoşnut kalmamış ve 'yanınıza güvenlik kuvvetlerini de alarak gidin, dolapları kırın gerekirse ve işçilerin dosyalarını alın' demiş müfettişlere. Ancak onlar, bu yasadışı uygulamaya ortak olmak istemediklerini söyleyerek bu görevi kabul etmemişler." Böylece İleri Çeltek'de bir nokta operasyonu düzenlenmesi için yapılan ilk girişim 8 dürüst müfettişin karşı koymasıyla engellenmişti.

YARIN:
BİZ OLDUKÇA....

DİSK Genel-İş Ordu Şube Başkanı Baki Kaya:

"Fatsa Belediye işçileri işkenceden geçiriliyor"

HABER MERKEZİ

"Fatsa Operasyonu"ndan sonra Fatsa Belediye işçilerinin işkenceden geçirildiği öne sürüldü. Ankara Mamak Askeri Cezaevi'nden kaçırılan faşistlerle ilgili soruşturma sürdürülürken, faşist Armağan ve Pehlivanoğlu'nun savunma avukatı Seyfettin Ercan gözaltına alındı. Faşistlerce Bursa ve Kırklareli'nde yaralanan iki devrimci kurtarılamayarak yaşamlarını yitirdi. Çayıralan'da sokağa çıkma yasağı sürerken, gözaltına alınan 13 faşist ile bir devrimci mahkemece tutuklandılar. Mardin'in Gercüş İlçesi'ne bağlı Hasankeyf Bucağı'nın CHP'li Belediye Başkanı ile birlikte kaçırılan makam şoförü ölü bulundu. Rize'de faşistlerin bir işçiyi pusu kurarak öldürmesinden sonra, kent merkezinde halk gösteri yaptı. Dörtyol Emniyet Amiri öldürüldü. Erzurum Askeri Cezaevi'nde 7'si ağır, 20 tutuklunun yaralandığı öne sürüldü.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti:

FATSA BELEDİYESİ'NDE ÇALIŞAN İŞÇİLERİN İŞKENCE GÖRDÜKLERİ İDDİA EDİLDİ

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nın Ordu Şubesi Başkanı Baki Kaya bir açıklama yaparak "Fatsa operasyonu başladı bitti derken, operasyonun altındaki gerçek hedefin işçiler olduğu çalışanlar olduğu acı örnekleriyle Fatsa'da sergileniyor." dedi. Ve Belediye çalışanlarının gruplar halinde karakola getirilerek işkenceden geçirildiklerini öne sürdü.

Fatsa'daki operasyondan sonra kamuoyunun dikkatlerinin başka yönlere çekildiği bir dönemde polislerin saldırılarının acımasız bir şekilde belediye çalışanlarına yöneltildiklerini söyleyen Baki Kaya, "Emine Toy adlı işçiye Fatsa'da işkence yapılmasından sonra, Şener Ertop adlı işçiye de birinci şubede işkence yapıldığını, çığlık seslerinin saat 23 sularında Emniyet Müdürlüğü çevresindeki yurttaşlar tarafından duyulduğunu" ve Fatsa'ya yerleşen faşistlerin belediye hizmetlerini gören üyelerine saldırdıklarını, çalışmaların engellendiğini kaydederek, konunun Genel-İş Genel Merkezi ile DİSK'e iletileceğini bildirmiştir.

Son zamanlarda avukatlara karşı yoğunlaşan saldırılar, Ordu ve Türkiye genelindeki olayların boyutlarının gittikçe büyümesi nedenleriyle Ordu Barosu Genel Kurulu Olağanüstü bir toplantı yaptı.

Genel Kurul'da söz alan konuşmacılar, saldırıların esas amacının "bir polis devleti kurmak" olduğunu, avukatların sorunlarının ülke sorunlarından soyutlanamayacağını belirttiler Ordu'da bir oyun sergilenmek istendiğini vurgulayan olayların Vali ile Emniyet Müdürü'nün yanlı konuşmalar ve kötü yönetimi sonucu başladığını ve geliştiğini ifade ettiler.

Görüşmeler sırasında Fatsa'dan gelen ve isminin açıklanmasını istemeyen bir avukat "Vali ve Emniyet Kuvvetleri'nin yanlı tutumlarını, suçlulara maskeler taktırarak suçsuz kişileri yakalattığını, adliye ve savcılığı devreden çıkararak hukuku ortadan kaldırdıklarını, işkenceler yapıldığını" iddia etti. Ünye'den gelen bir başka avukat ise bazı polislerin kendisine yaptıkları haksız saldırıyı ve polis karakolunda nasıl dayak yediğini, buna karşılık Vali ve diğer yetkililerin nasıl ilgisiz kaldıklarını anlattı.

RİZE'DE FAŞİSTLER PUSU KURARAK BİR İŞÇİYİ ÖLDÜRDÜLER

Rize'de Bayram Ali Tatoğlu isimli Zihnidere Çay Fabrikası işçisi evine giderken pusu kuran faşistler tarafından vuruldu. Ağır yaralanan işçi kaldırıldığı hastanede öldü. Olaydan sonra SSK Hastanesi önünde toplanan bir grup gösteri yaptı. Gösteriler şehrin bazı semtlerinde gece de devam etti. Gösteri sırasında güvenlik kuvvetleriyle göstericiler arasında yer yer çatışmalar çıktı. Çatışmalarda ölen veya yaralanan olmadı.

Öte yandan devrimci Bayramali Tataoğlu'nu katleden Recep Yılmaz adlı faşistin olaydan sora suç aleti tabanca ile yakalandığı bildirildi.

DÖRTYOL EMNİYET AMİRİ ÖLDÜRÜLDÜ

Hatay'ın Dörtyol İlçesi Emniyet Amiri Tekin Sungur önceki gece saat 20.00 sıralarında ilçede kontrol görevi yaptığı sırada kimlikleri belirlenemeyen silahlı kişilerce açılan ateş ile öldürüldü.

Öldürülen emniyet amirinin cenazesi dün İskenderun'da düzenlenen bir törenden sonra memleketi olan Niğde'ye gönderildi.

ÇAYIRALAN'DA SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI GECE DEVAM EDİYOR

Yozgat'ın Çayıralan ilçesinde bir kişinin ölümü ile sonuçlanan olaylardan sonra konulan sokağa çıkma yasağı gece saat 23.00 ile 05.00 arasına alındı. Gündüzleri sokağa çıkma yasağı kaldırıldı.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre Çayıralan'da gözaltına alınanlardan 14'ü gönderildikleri mahkemece tutuklandılar.

Tutuklanan 14 kişiden 13'ünün faşist birinin ise devrimci olduğu öğrenildi. Faşistlerin isimleri şöyle: Süleyman Çakır, Seyit Köşker, Necati Başgil, İlhan Alakuş, Necati Er, Hamza Tuz, Celal Akdağ, Şahin Çetin, Kemal Aknur, Şeref Adanur, Feyzullah Sarıalın, Adem Şahmurat ve İhsan Çalışkan.

CEZAEVİNDEN KAÇAN FAŞİST ARMAĞAN VE PEHLİVANOĞLUNUN AVUKATI GÖZALTINA ALINDI

Ankara Mamak Askeri Cezaevi'nden önceki gün kaçırılan ve ölüm cezasına çarptırılan İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu'nun savunma avukatı Seyfettin Ercan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca firar olayı ile ilgili görülerek gözaltına alındı. Faşistlerin kaçırılması olayı ile ilgili soruşturmanın Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Başsavcısı ile birlikte iki Askeri Savcı tarafından sürdürüldüğü bildirildi.

Bu arada, Adalet Bakanı Ömer Ucuzal, iki idam mahkumu faşistin sivil cezaevine alınması için Sıkıyönetimce bir başvuru yapılmadığını bildirdi.

Öte yandan Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'ndeki bir görevli kendinin faşistler tarafından tehdit edildiğini belirtti. Söz konusu görevli "İster savcılığa git ister polise öleceksin Türk İslam Komandoları" yazılı tehdit mektupları aldığını öne sürdü.

URFA BİRECİK'TE ÖLENLERİN SAYISI ÜÇE ÇIKTI

Urfa'nın Birecik İlçesi'nde emniyet amirliğinin altında bulunan Memurlar Lokali önünde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu ölenlerin sayısı üçe çıktı. Lokal önünde oturmakta olan İlçe Emniyet Amiri Orhan Dönmez'e yönelik olarak açıldığı sanılan ateş sonucu karpuz sergisi sahibi Nusret Kabadayı ile tesadüfen olay yerinden geçmekte olan Zeki Fakirbaba olay yerinde ölmüşlerdi. Bu arada aralarında emniyet amirliğinde görevli bekçiler Hüsnü Korkmaz ve Mehmet Batmaz'ın da bulunduğu beş kişi de yaralanmıştı. Gaziantep Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alınan bekçilerden Hüsnü Korkmaz'ın öldüğü bildirildi. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

Bıçakçı Mahallesinde henüz belirlenemeyen bir nedenle Yusuf Aybattı adlı bir kişi bıçakla ağır yaralandı. Yaralı tedavi altına alındığı Devlet Hastanesi'nde öldü. Yusuf Aybattı'yı öldürdükleri iddia edilen Necati ve Mahmut Şimşit adlı kardeşlerin aranmasına başlandığı bildirildi.

BELEDİYE BAŞKANI İLE BİRLİKTE KAÇIRILAN MAKAM ŞOFÖRÜ ÖLÜ BULUNDU

Diyarbakır'ın Hasankeyf Bucağı CHP-li Belediye Başkanı ile birlikte önceki gün kaçırılan Makam, şoförü Haydar Işık ölü olarak bulundu. Gurcus kaymakam vekili İsmail Emen, Hasankeyf Belediye Başkanı İsmail Zeren, Zabıta memuru Rıfat Öztekin ile birlikte kaçırılan makam şoförü Haydar Işık'ın Batman ilçesi yakınlarında ölü olarak bulunduğunu söyledi. Emen, Belediye Başkanı ile zabıta memuru Rıfat Öztekin'in bulunması için operasyonların sürdürüldüğünü bildirdi.

ERZURUM CEZAEVİNDE 7'Sİ AĞIR 20 TUTUKLUNUN YARALANDIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

Erzurum Askeri Cezaevinde bulunan hükümlü ve tutukluların aileleri bir açıklama yaparak, Cezaevinde 21 Temmuz 1980 günü meydana gelen olayda 7'si ağır, 20 kişinin yaralandığını öne sürdüler. Aralarında CHP İlçe Başkanı Hasım Doğanay ve CHP İl Yönetim Kurulu üyesi Faik Gültekin'in de bulunduğu aileler, Cezaevinde doğan olayda silah kullanıldığını açıkladılar. Olaydan sonra yakınlarıyla görüşemediklerini ile süren tutuklu ve hükümlülerin yakınları, konu ile ilgili olarak yetkili makamlara başvuruda bulunduklarını ve açıklama beklediklerini belirttiler.

KIRKLARELİ'DE YARALANAN DEVRİMCİ GENÇ ÖLDÜ

Kırklareli'nin Pehlivanköy ilçesinde faşistler tarafından 8 Temmuz günü bıçakla ağır yaralanan devrimci genç Refik Duran tedavi edildiği Kırklareli Devlet Hastanesi'nde öldü.

Olayla ilgili olarak aranan Hasan Altınok, Bahittin Altınok ve Davut Köksal adlı faşistler tutuklandılar.

Devrimci Refik Duran'ın cenazesi dün düzenlenen bir törenle toprağa verildi. Tören ve yürüyüş sırasında Duran'ın kişiliği anlatıldı. "Refikler ölmez, devrim ateşi sönmez", "Faşizme ölüm, tek yol devrim" sloganlarının söylendiği törene çok sayıda kadının katıldığı bildirildi.

BURSA'DA FAŞİSTLERCE YARALANAN SOL GÖRÜŞLÜ GENÇ ÖLDÜ

Bursa'nın Mustafa Kemal Paşa İlçesi'nde bir kahvenin faşistlerce taranması sonucu yaralanarak Bursa Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alınan devrimci genç Mehmet Kavalı, kurtarılamayarak öldü. Kaçmayı başaran faşist katillerin aranmasına devam edildiği bildirildi.

DİYARBAKIR'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Silvan'da yolda yürümekte olan lise öğrencisi sol görüşlü Abdurrahman Genç kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu öldü.

İZMİR'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

İzmir Kahramanlar'da sağ görüşlü bir televizyon tamircisi, işyerine gelen üç kişinin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Olayın dün saat 16.00 sıralarında Kahramanlar 1424 sokakta meydana geldiği, Can Arı adlı televizyon tamircisinin ölümüne neden olan kişiler hakkında çok yönlü soruşturma yürütüldüğü bildirildi.

ÖRNEKTEPE'DE 2 ER'İN ÖLDÜRÜLMESİ İLE İLGİLİ DURUŞMAYA BAŞLANDI

Şişli, Örnektepe'de 2 Er'in öldürülmesiyle ilgili oldukları öne sürülen 5 sanık hakkında açılan davaya İstanbul 3. Numaralı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde başlandı.

Örnektepe'de 22 Aralık 1979 günü akşamı Kahramanmaraş katliamını protesto etmek amacıyla gösteri yaptıkları ileri sürülen Devrimci Yol yanlısı bir gruba görevli askerler tarafından müdahale edilmesi üzerine çıkan çatışmada, Zihni Küpeli ve Aziz Ezer adlı erler öldürülmüştü. Olaydan sonra Kasımpaşa'da yapılan aramalarda olayla ilgili oldukları öne sürülen 5 kişi gözaltına alınmıştı.

Askeri Savcı, sanıklardan Zeynel Kayalar ve Alişan Dil hakkında "faili belli olmayacak şekilde öldürmek ve gizli örgüt üyesi olmak" suçlarından 30 yıl ağır hapis ve İsmail Akkan, Abdülcahit Temur ile Bekir Kayalar haklarında da "gizli örgüt üyesi olmak, suç aletlerini saklamak" suçlarından 3-8 yıl ağır hapis ile cezalandırılmaları isteğinde bulundu.

Tutuklu sanıklar ise iddianamelerinin okunmasından sonra yapılan sorgularında kendilerine yüklenen suçları kabul etmeyerek, kendilerine yüklenen suçların işkence ile kabul ettirildiğini ileri sürdüler. Bekir Kayalar'da silahın kendisine ait olmadığını iddia etti. Sanıkların tahliye istekleri reddedildiği duruşma tanıkların dinlenmesi için bir başka güne ertelendi.

● Bakırköy Zuhuratbaba daemekli Assubay Sabri Sarıel, kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından tabancayla vurularak öldürüldü.

Kartaltepe Zuhuratbabacami sokakta saat 20.00 sıralarında yürümekte olan emekli Assubay Sabri Sarıel'e, kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından yaylım ateşi açıldı. Açılan ateş sonucu, Sabri Sarıel, vurularak olay yerinde öldü.

Olaydan sonra gazetelere telefon eden bir kişi "Sabri Sarıel, Dev Sol tarafından cezalandırılmıştır" dedi.

● Fatih Halıcılar Caddesi'nde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu sağ görüşlü Fehmi Tümen ve Erdal Sevinç yaralandılar. Erdal Sevinç'in MİSK'te danışman olarak çalıştığı öğrenildi.

● Beşiktaş Ihlamurdere Caddesi üzerinde bulunan bir parfümeri mağazasına, kimlikleri belirsiz kişiler tarafından atılan patlayıcı madde hasara yol açtı.

● Bir süre önce, Beşiktaş'ta Kemal Türkler'in katil zanlısı olarak yakalanan Yusuf Efe'nin olayla ilişkisi olmadığı belirlendi. Gazetemize gelen Yusuf Efe şunları anlattı. "Göz altına alındıktan sonra Gayrettepe'ye götürdüler. Sonra olayla ilişkimin olmadığını ve memleketten yeni geldiğimi ispatladım. Salı günü beni bıraktılar" dedi.

● Davutpaşa Askeri Ceza ve Tutukevi'nde bulunan tutukluların annelerinden oluşan bir grup kadın gazetemize gelerek önceki gün Cezaevi önünde meydana gelen olayın ardından gözaltına alınan tutuklu yakınlarının serbest bırakılmasını istediler.

Sorunlarını gazete gazete dolaşarak anlatan tutuklu anneleri Baro'ya da gideceklerini, bazı istekleri bulunduğunu belirterek, yetkililerin sorunlarına çözüm bulmaları için Valiliğe ve diğer ilgililere dilekçe ile başvuruda bulunacaklarını belirttiler.

Tutuklu anneleri, önceki gün Cezaevi önünde meydana gelen olaylardan sonra gözaltına alınan 50'ye yakın kişinin de serbest bırakılmasını istediler.

● İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi devrimci öğrencileri yaptıkları açıklamada arkadaşları SALİH BADEMCİ'nin 29 Temmuz 1980 gecesi Süleymaniye'de gericiler tarafından katledildiğini bildirdiler.

● Eminönü Küçükpazar'da 26 Temmuz günü meydana gelen ve Behzat Bilek adlı sağ görüşlü bir kişinin ölümü ile sonuçlanan olayla ilgili bulundukları öne sürülerek güvenlik kuvvetlerince Şark Oteli ve Gençlik Kıraathanesi-nden gözaltına alınan 14 kişiden 6'sı serbest bırakıldı.

Serbest bırakılan yurttaşlar gazetemize gelerek yaptıkları açıklamada, suçsuz olduklarını bildirerek gözaltında tutulan 8 arkadaşlarının da serbest bırakılmaları gerektiğini savundular.

● Sosyalist Devrim Partisi İstanbul İl Başkanı Süleyman Ceğdeliler dün yaptığı açıklamada, partili üyeler üzerindeki baskıları eleştirerek, "Demirel Hükümeti ne etse ve ne yapsa demokrasiye yürekten bağlı insanları susturamıyacaktır" dedi

ADANA'DA BİR KİŞİ AĞIR YARALANDI

Adana Bakımyurdu Caddesinde Cumali Ergider adlı YSE' teknisyeni kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı SSK Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

Faşist Miktad Şimşek'in yargılanmasına devam adildi

Ankara'nın Hasköy semtinde Yener Demirel adlı devrimci genci öldürmekten sanık faşist Miktad Şimşek ve arkadaşlarının yargılanmalarına devam edildi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde dün devam edilen duruşmada, mahkeme heyeti olayla ilgili polis tanıkların ifadesine başvurdu.

Tanık polisler ifadelerinde emniyetteki soruşturma safhasında sanık Miktad Şimşek'in hiçbir zor altında tutulmaksızın olayla ilgili itirafta bulunduğunu anlattılar. Bunun üzerine söz alan sanık vekilleri ve sanıklar, emniyette alınan ifadelerinin baskı ve telkin altında alındığını iddia ederek tanık ifadelerinini kabul etmediler.

Mahkeme heyeti daha sonra, Sıkıyönetim Askeri Savcılığında olay sanıklarından Ünal Acı hakkında yapılmakta olduğu iddia edilen soruşturmanın ne olduğunun ve soruşturma sonucu sanık Ünal Acı'nın meseleye geçip geçmediğinin açıklanması bakımından Askeri Savcılığa yazı yazılmasına sebebleri ortadan kalkmadığında sanık Mithad Şimşek ve Reşat Köksaloğlu'nun tutukluluk hallerinin devamına ve mahkemenin ileri bir tarihe ertelendiğine karar verdiğini açıkladı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde devameden söz konusu davanın sanıklarından Mithad Şimşek, aynı zamanda Kasım 1978'de Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr Necdet Bulut'un öldürülmesi olayına karışmak ve çeşitli saldırı olaylarından da yargılanıyor. Bilindiği gibi Samsun cezaevinden bir süre önce Necdet Bulut-un öldürülmesi olayı sanıklarının da bulunduğu 8 faşist, cezaevi gardiyanlarının yardımı ile kaçırılmışlardı.

Çeşitli öldürme ve yaralama olaylarından aranan azılı faşist Miktad Şimşek emniyet kuvvetlerinin soruşturması sonucu geçtiğimiz yıl Ulus'ta bir Noter'in tuvaletinde saklanırken yakalanmıştı. Miktad Şimşek o zaman basına yansıyan ifadesinde, Necdet Bulut'u kendisinin öldürdüğünü itiraf etmiş ve olaydan sonra saklanmak amacıyla Trabzon'dan Ankara'ya geldiğini ve MHP Altındağ İlçe Başkanlığında da bir süre çaycılık yaptığını da anlatmıştı.

Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı DİSK'in kapatılması için mahkemeye başvurdu

İSTANBUL (AA)

Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu "DİSK"in T.C. Anayasası'nın 4. Maddesine aykırı faaliyette bulunduğu gerekçesi ile "faaliyetten men'i ve feshi" için bugün Bakırköy İş Mahkemesinde dava açtı.

Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'ndan verilen bilgiye göre, Bakırköy İş Mahkemesi'ne yapılan başvuruda DİSK'in T.C. Anayasası'nın 4. Maddesinde belirtilen "Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Milletinindir. Millet, egemenliğini, Anayasa'nın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması hiçbir suretle belli bir kişiye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ, kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz" hükmüne aykırı davranışta bulunduğu kaydedildi. Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'nın başvurusunda DİSK'in "Marksist bir esasa müstenid olarak diğer sosyal sınıflara hakimiyet tesis etmek üzere halkın elinde olması gereken egemenliğin tek bir sınıf olarak işçi sınıfının hakimiyetine terki suretiyle ihtilalci sendikalizm metodları uygulayarak sınıf hakimiyeti kurmayı amaç edindiği cihetle..." faaliyetten men'i ve feshedilmesi için Bakırköy İş Mahkemesi'nde dava açıldığı bildirildi.

OKURLARDAN GAZETEMİZE YÜZLERCE MEKTUP, TELGRAF VE TELEFON GELDİ

DEMOKRAT OKURLARI RECAİ ÜNAL'IN ÖLDÜRÜLMESİNİ KINADI

HABER MERKEZİ

Gazetemiz çalışanlarından muhabir arkadaşımız Recai Ünal'ın faşist canilerce kaçırılıp katledilmesine tepkiler sürüyor. Yurdun çeşitli yerlerinden mesajlar gönderen Demokrat okurları faşist cinayeti lanetleyerek Recai için şiirler yazıyorlar.

İSTANBUL'DAN BİR OKUR

Gazetemize gönderdiği mesajında İstanbul'dan bir okur şunları söylüyor:

"Recai arkadaşı anıyoruz.

O güneşin doğuşunun en güzelini halkla görmeye çalışan, herkesin karanlıktan aydınlığa çıkması için mücadele veren, kalemini onurlu bir şekilde kullanan, halkın gerçekleri daha yakından görebilmesi için hiç yılmadan çekinmeden direnen ve halkının yanında yer alan aydınlığının en genç zamanında faşistlerce acımasızca katledildi. Onun için görülüyor ki faşistler kendilerinden olmayan herkese kurşun sıkıyor, işkence ediyorlar. Recai'yi katledenler unutmasın ki halk bir gün bu hain ve acımasız katillerden hesap soracaktır. Ama bu faşist katiller sanmasın ki bir Recai ölür de bin Recai doğmaz. Aksine bir Recai öldüğünde bin Recai doğar ve halk biraz daha aydınlığa çıkar. Recai arkadaş, sen yanmasan, ben yanmasam, karanlıklar ne zaman çıkar aydınlığa..."

İZMİR'DEN BİR OKUR

İzmir'den gazetemize bir mektup gönderen kardeşi faşistlerce katledilmiş bir okurumuz da bütün devrimci ve demokratlara baş sağlığı dileyerek, "Recai Ünal'ın, kardeşim Kazım'ın ve tüm devrim şehitlerinin anısını yaşatacağız" dedi.

VAN'DAN OKUR VE BASIN EMEKÇİLERİ

Van'dan mektuplar gönderen okurlarımız ve basın emekçileri de Recai'nin katledilmesini nefretle kınayarak şöyle dediler:

"Halkımızın özgürlük mücadelesinde onurlu uğraşını veren omuzdaşımız değerli kardeşimiz Recai Ünal'ın 21 Temmuz gecesi faşist canilerce katledilmesi basın emekçilerini yıldırmayacaktır. Arkadaşımızın yere düşürülmeye çalışılan bayrağı yine dalgalanacaktır. Seni halkımız yaşatacaktır Recai Ünal..."

HHA, AA, Günaydın Haber Ajansı ve Dünya Gazetesi Van muhabirleri "Halkın dert ve sorunlarını yansıtan basın emekçilerini hiç bir güç susturamaz" dediler.

ESKİŞEHİR'DEN MESAJ

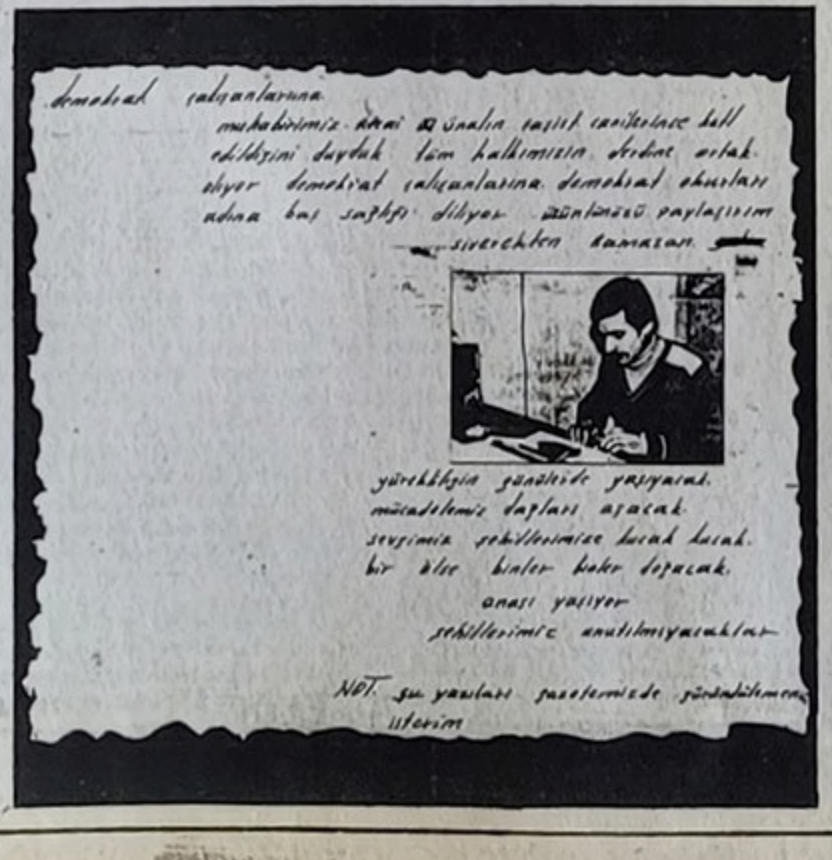
Eskişehir'den gazetemizi telefonla arayan demokratik kuruluş temsilcileri ve Demokrat okurları cinayeti kınayarak üzüntülerini bildirdiler.

DİSK Eskişehir Bölge temsilcisi Rafet Demirtel, Keramik-İş Eskişehir Şube Başkanı Kemal Çelik, TÜRK-İŞ'e bağlı Basın-İş Bölge temsilciliği, Genel İş 2 Nolu ESO Şube Başkanı Hüseyin Özkan, TÜS-DER Eskişehir Şubesi Yönetim Kurulu, Eskişehir Memurlar Derneği, Eskişehir Fotoğrafçılar Derneği, TMMOB İl Sekreteri Mesut Şahin, Yıldıztepe Emek-Der Yönetim Kurulu, Yıldıztepe Geliştirme ve Kalkındırma Derneği Yönetim Kurulu, Büyükdere, Yıldıztepe, Göztepe, Gültepe, Meşelik'ten emekçi kadınlar Kütahya, Çifteler, Mihalıççık Demokrat okurları arkadaşımız Reci Ünal'ın katledilmesini nefretle kınayarak, "Zafer faşizme karşı direnen emekçi halkımızın olacaktır" dediler.

BAYRAMPAŞA YILDIRIM MAHALLESİ DEMOKRAT OKURLARI

Bayrampaşa Yıldırım Mahallesinden Demokrat okurları ise mektuplarında şöyle diyorlar "Demokrat basının susturulması doğrultusundaki faşist baskıların bir parçası olan devrimci gazeteci Recai Ünal'ın katledilmesi olayını nefretle kınıyoruz.

Halkın gözü, kulağı ve sesi olan Demokrat Gazetesi üzerinde yoğunlaştırılan faşist terör, yine gazete ile bütünleşen halkla beraber yok edilecektir. Recai kalbimizde yaşıyacak. Halkımızın başı sağolsun."

BURSA ORHANELİ'DEN OKURLAR

Bursa'nın Orhaneli İlçesi Büyükorhan'dan gazetemize telgraf gönderen okurlar şöyle diyorlar:

"Devrimci arkadaşımız Recai Ünal'ın katledilmesini tüm nefretimizle kınar, ailesine ve çalışma arkadaşlarına başsağlığı dileriz. Recai gözün arkada kalmasın mücadelen her yerde sürecek."

ADANA'DAN MEKTUP

2 yıl önce faşistlerin saldırısına uğrayarak beyin damarları ezilen ve halen tedavi görmekte olan yazar Abdurrahman Boztaş Adana'dan Recai Ünal'ın öldürülmesi üzerine gönderdiği mektupta cinayeti kınayarak üzüntülerini bildirdi.

KIBRISCIK

Kıbrıscık'tan bir mektup gönderen bir okurumuz da Recai Ünal'ın öldürülmesini kınadığını bildirerek, "Tüm basın emekçilerinin ve halkımızın başı sağolsun" dedi.

SİVEREK'TEN BİR OKUR

Siverek'ten bir okur gönderdiği mektupta gazetemiz çalışanlarına şunları söylüyor:

"muhabirimiz Recai Ünal'ın faşist canilerce katledildiğini duyduk. Tüm halkımızın derdine ortak Demokrat çalışanlarına Demokrat okurları adına baş sağlığı diler, üzüntünüzü paylaşırım."

Ve Siverek'ten yazan Ramazan adlı okurumuz bir de şiir ekliyor mektubuna:

"Yürekliliğin gönüllerde
yaşayacak.
Mücadelemiz dağları aşacak
Sevgimiz şehitlerimize kucak
kucak
Bir ölse binler yaşayacak.."

TÜM YÜKSEK TEKNİKER TEKNİKERLER DERNEĞİ

Tüm Yüksek Tekniker ve Teknikerler Derneği Genel Başkanı Cihan Hamsici de gazetemize bir mesaj göndererek, "Gözü dönmüş canilerin, kan içicilerin, peşpeşe katlettikleri CHP'li Abdurrahman Köksaloğlu'nun ardından büyük işçi önderi Kemal Türkler'in gazetenizin genç basın emekçisi Recai Ünal'ın ölümü halkımızı yasa boğmuştur." dedi Cihan Hamsici katillerin ve arkasındaki güçlerin yaptıklarının hesabını verecekleri günlerin yakın olduğunu söyledi.

KAYSERİ CEZAEVİNDEN TUTUKLULAR

Kayseri Cezaevinden ilerici, devrimci tutuklular da Ünal'ın katlini televizyon haberlerinden öğrendiklerini, üzüntümüzü içtenlikle paylaştıklarını belirterek şunları söylediler:

"Recai Ünal basının ne ilk ne de son katledilen emekçisidir. Arkadaşımızın işkencecilerce öldürülmesini Kayseri Cezaevinde kınıyor ve Recai Ünal'ın ailesine, Demokrat çalışanlarına başsağlığı diliyoruz."

DEV MADEN—SEN ZONGULDAK SUBESİ

DİSK'e bağlı Dev Maden-Sen Zonguldak Şube Başkanı Selçuk Aslan yaptığı açıklamada "Bugün görev faşizme karşı, faşist saldırılara karşı direnmektir. Emekçi halkımızın mücadelesini yükseltmektir. Direnelim. Direnelim ki faşist katillerden hesap soralım" dedi.

TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Yücel Akıncı gazetemize gönderdiği mesajda şunları söyledi:

"İşçi sınıfının haklarını savunanlara karşı düzenlenen faşist tertiplerin sonucu gazetenizin genç yazarlarından Recai Ünal'ın öldürülmesi, demokratik mücadele verenleri daha da güçlendirecektir. Daima bu mücadeleden yana olacağımızı bildirir, gazetenize ve tüm basın mensuplarına başsağlığı dilerim."

İSTANBUL BELEDİYESİ KÖPRÜLER MÜDÜRLÜĞÜ İŞÇİLERİ

İstanbul Belediyesi Köprüler Müdürlüğünde çalışan işçiler de gazetemize telefon ederek Recai Ünal'ın öldürülmesini kınadıklarını, halktan yana basına yönelen saldırıları protesto ettiklerini bildirdiler.

UTED

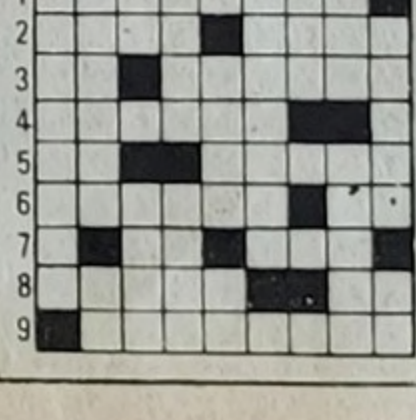
Uçak Teknisyenleri Derneği (UTED) tarafından yapılan bir açıklama ile arkadaşımız Recai Ünal'ın katledilmesi kınandı. Açıklamada tüm Demokrat çalışanlarına ve Recai'nin ailesine baş sağlığı dilendi.

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1—Seslerin, sözcüklerin, vurguların, anlam ve heyecan duraklarının hakkını vererek söyleme. 2- Yapma, yerine getirme—Birinin tarafını tutan kimse 3-Liranın kısaltılmışı-Bir kumar oyunu. 4—Hafif şeylerden yapılmış, temelsiz iğreti yapı. 5—Bir ajans simgesi—Bir işi yapmaya hazır. 6—Radyoevinde yayım yapılan oda ya da salon—Bir sayı. 7—Bir nota-Tersi: Doğada olduğu gibi kalarak işlenmiş olan. 8—Para, akça-Kuzu sesi. 9—Başa gelen hal.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1—Boğazı görebilmek için dili bastırmaya yarayan hekim aracı. 2—Çalışma sonuçları—Bir işte başta gelen kimse. 3-Kripton elementinin simgesi—Bir devletin egemenliği altında bulunan toprakların topu. 4—Doğu müziğinde bir bileşik makam-Bir şey üzerine olan. 5-Tersi: Yelkenlerde kenar-Bir cetvel adı. 6—Gece denizde balıkların ya da küreklerin kımıldanışıyla oluşan parıltı. 7—Serbet meslek adamlarını içinde toplayan resmi birlik. 8—Bir yemiş-İsteği kalmayıncaya kadar yeme. 9-Mineral bileşimi-ilaç, çare.

DUNKU BULMACANIN ÇOZUMU

SOLDAN SAĞA

1—Morötesi. 2—Aleni. 3—Desise-Ta. 4—edikA-Fiş. 5—Laf-Lı-Fe. 6—At-Karma. 7—Kanma. 8—İmalat. 9—Adamak-oÜ.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1—Modelaj. 2—Edat-Ad. 3—Resif 4—İK-Kalm. 5—Tasalanma. 6—Elealmak. 7—Se—Mal. 8—İntifa-An. 9—İaşe-Ütü.

Bütün çalışanlar gibi, öğretmenin de tatil yapması ve dinlenmesi en doğal hakkıdır

Yasalarda yazılı olmasına rağmen öğretmenin dinlenme hakkı yok

EĞİTİM

Düzenleyen: Ziya KAYA

Okulların kapandığı şu günlerde öğretmenler ne yapıyor, tatillerini nasıl değerlerdiriyorlardı? Bir sonraki yıla nasıl hazırlıyorlardı kendilerini? Mesleki bilgi ve görgülerini artırmak için nasıl bir uğraşın içindeydiler? İnceleme yapmak için hangi bölge ya da ülkeyi seçmişlerdi? Nerelere gitmeyi, neleri incelemeyi düşünüyorlardı? Bakanlığın bu konuyla ilgili bir düşüncesi, bir programı var mıydı? Öğretmenlerle bakanlık arasında tatilde nasıl bir ilişti vardı? Bütün bunları öğretmenlerle konuşup tartışmak istedik.

Ancak gördük ki, öğretmenlerin hemen hemen hepsi ya bir işte çalışıyor, ya da kendi başına bir iş yapıyordu. Geçim sıkıntısı içindeydiler. Kimi odun kömür parasını karşılamaya çalışırken, kimi de çoluk çocuğunun okul masraflarını çıkarabilmenin çabası içindeydi.

"ÖĞRETMEN OLDUĞUMU SÖYLEMEKTEN UTANDIM, İŞSİZİM DEDİM"

Konuştuğumuz tüm öğretmenler, "tatil yapmak, dinlenmek, kendimizi yenilemek, bizim de hakkımız elbette. Ama nasıl, neyle tatil yaparsın? Aldığımız para zaten boğazımıza yetmiyor ki..." diyorlardı.

Eminönü Meydanı'nda jilet, traş sabunu, diş macunu ve fırçası satan, daha doğrusu "satmak zorunda bırakıldığını" söyleyen bir öğretmen bize şunları anlattı:

"Ailemi, çoluk-çocuğumu geçindirebilmek için yapıyorum bunu. Benim gibi daha pek çok arkadaşım var. Hepsi de piyasada çalışıyor. Kimi pazarcılık, kimi sergicilik, kimi de şoförlük yapıyor. Yoksa dinlenmek, tatil yapmak istemez miyiz? Bizim çoluk-çocuğumuzun da hakkı değil mi dinlenmek?"

"Peki, bir şeyler kazanabiliyor musunuz bari, rahat çalışabiliyor musunuz" dediğimiz de;

"Nerde kazandığımız, ama mecburuz işte... Hem zabıta rahat bırakıyormu ki..." dedi ve konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bir gün işporta yaparken zabıta yakaladı. Mallara el koydu. Asıl mesleğimin ne olduğunu sordukları zaman öğretmen olduğumu söylemeye utandım. 'İşsizim' dedim. El konulan mallarımı geri alabilmem için muhtardan iyi hal kağıdı istediler. Bu kez de muhtardan utandım. Vazgeçtim malları geri almaktan. Ama sonra düşündüm, 'ben niye utanıyorum. Ben değil, beni bu hale düşürenler utansın' dedim."

B.K. adlı öğretmen böyle içten anlattı. Resminin çekilmesini ve adının açıkça yazılmasını istemedi. "Bu pahalılıkta bir de sürgüne gönderilmek istemiyorum" diyordu. "Taşınma ücretleri o kadar pahalı ki, eşyamı satsam o parayı karşılamaz!"

"ÖNCELERİ İNŞAAT İŞÇİLİĞİ YAPTIM..."

Öğretmen D.L. bir taksi durağında geceleri şoförlük yapıyordu. Gece 24.00'te başlıyor, sabah saat 10.00'da bırakıyordu. Tam 10 saat sürüyordu işi. Öğleyin 12.00'ye doğru evine gittiğimiz de yatmak üzereydi. Niye geldiğimizi söyledik. Gülerek, "bunda ilginç olan ne var ki, hemen hemen bütün öğretmenler yazın bir iş yaparlar. Açlıktan ölecek değiller ya" dedi ve konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Ben bir yıldır bu mesleği sürdürüyorum. Gündüzleri okulda olmam gerektiğinden geceleri çalışıyorum. Çalışmak zorundayım. Yoksa nasıl geçinilir bu pahalılıkta. 10 yıllık bir öğretmenin eline geçen ancak 7-8 bin lira. Bugün sıradan bir evin kirası bile 5-6 binden aşağı değil. Çalışmayımda ne yapayım? Önceleri inşaat işçiliği, ansiklopedi satıcılığı yaptım. Daha başka işlerde de çalıştım. Bugün kasiyerlikten garsonluğa kadar pek çok işte çalışan arkadaşlar var. Hem niye çalışmasınlar ki... Kime güveneceğiz? Bakanlığa mı? O'nun öğretmen sürmekten başka yaptığı bir iş mi var? Hem yarın sürdüklerinde kuzu kuzu yerine getirilmeyecek emirleri. Bu işte birbirimize destek olmakta var. Sürülen arkadaşları da bırakmayacağız. Biz bakarız onlara, o da çalışır. Yok öyle, seni bilmem filan yere tayin ettim, hemen yeni görev yerine git. Sorgusu yok, suali yok. Hem suçumuz ne ki... Yasa tanımayanlara teslim olmayacağız."

- **"Bir gün işporta yaparken zabıta yakaladı. Mallara el koydu. Asıl mesleğimin ne olduğunu sordukları zaman, öğretmen olduğumu söylemeye utandım. 'İşsizim' dedim."**
- **"Üniversitede okuyan oğlumu da çalıştığım yere garson olarak koydum. Bir oğlum da sergicilik yapıyor. Yoksa geçinmek mümkün değil, ne yapalım. Oysa biz de insanız, elbette bizim de dinlenmeye ihtiyacımız var."**
- **Anayasa Madde 44:"Her çalışan dinlenme hakkına sahiptir."**

Konuşmaların gösterdiği gerçek o ki, tatilde öğretmenlerin büyük bir bölümü bir işte çalışıyor. Bakanlığın da öğretmen ve öğrencilerin dinlenme ve tatil sorunlarıyla ilgili hiç bir düşüncesi ve programı yok. Sırf göstermelik olsun diye bazı yerlerde açılan mesleki kurslar. O da ayrıca bir külfet ve cazip hiç bir yanı yok. Politik baskının bir aracı.

Yine konuşmalar ortaya koydu ki, tatilde sadece öğretmenler değil çocukları da çalışıyor. 21 yıllık Yılmaz öğretmen, "eskiden az da olsa bir-iki yere gidip gelebiliyorduk, şimdi o da hepten kalktı," diyor ve ekliyordu:

"Üniversitede okuyan oğlumu da çalıştığım yere garson olarak koydum. Bir oğlum da sergicilik yapıyor. Yoksa geçinmek mümkün değil, ne yapalım. Oysa biz de insanız, elbette bizim de dinlenmeye ihtiyacımız var."

Anayasa'da yazılmış olsa bile, çalışanların tatil yapma hakları fiilen ellerinden alınmıştı. Bu hak çalışanlara değil, salt çalıştıranlar için geçerliydi artık. Hele öğretmenler için bir masal olmuştu dinlenmek, insanca tatil yapmak...

Yaşam pahalılığı karşısında geçinemeyen ve karpuz satmak zorunda bırakılan bir öğretmen

2 ÇOCUKLU BİR AİLE İÇİN

Ev Kirası	: 5.000
Mutfak masrafı	: 7.500
Isınma ve aydınlanma	: 1.500
Giyecek	: 750
Eğlenme, tedavi	: 750
Gazete, kitap v.s.	: 1.000
	16.500
22 Yıllık bir öğretmenin maaşı	: 9.000

Yukardaki rakamlar 2 çocuklu bir öğretmen ailesinin asgari geçim koşulları gözönüne alınarak hesaplandı. Yanda ise dinlence yerlerinin ücretleri görülüyor. 22 yıllık bir öğretmenin maaşı 9 bin lira olduğuna göre bu öğretmen neyle nasıl dinlenir?

22 yılını öğretmenliğe vermiş dört çocuklu bir öğretmen:

"Devlet bugünkü yaşam koşullarına göre ücret versin ek iş yapmayalım"

"ÖĞRETMENLERİN 24 ARALIKTA MARAŞ KATLİAMINI KINAMALARI YERİNDE BİR DAVRANIŞTI. SÜRGÜN VE KIYIMLARI ÖĞRETMENLERİN GÖZÜNÜ KORKUTMAK İÇİN YAPIYORLAR. MESLEKTEN BU ŞEKİLDE ATILMAYI BAŞIMIZA TAÇ YAPARIZ."

Bugün yaşamkoşullarının güçlüğünü sırtında taşıyan en büyük katmanlardan biri de memurlar ve öğretmenler. Onlar aldıkları maaşla "Kesinlikle geçinemiyoruz" diyorlar. Hele hele üst üste gelen zamlar, paranın her gün değer kaybetmesi, geçim koşullarını daha da güçleştiriyor. Bunun da ötesinde, halkın öğretmeni olma mücadelesi veren, baskıya, sömürüye, eşitsizliğe karşı çıkan öğretmenler için yaşam, daha da çekilmez duruma getiriliyor. Çünkü ilerici yurtsever, demokrat kısacası halkından ve halkının çıkarlarından yana olan bu öğretmenler açığa alınıyor, sürgün ediliyor, süreli olarak meslekten alıkonuyor ya da öğretmenliğine son veriliyor.

İşte tüm bu sorunlar biraraya geldiğinde, öğretmenler geçinmek ve yaşayabilmek için yeni işler, ek gelirler arıyorlar. Kimi defter tutuyor, kimi ders veriyor, kimi işçilik yapıyor, kimi de seyyar satıcılık.

Seyyar satıcılık yapan öğretmenlerden biri de, kendisiyle konuştuğumuz 22 yıllık ilkokul öğretmeni Y.H.

Y.H. adının açıkça yazılmasını istemedi, nedeni ise devlet memuru olması. Yasalar memurlara, "ek iş yapmak" yasak" demiş ama diyor, "Bizim geçineceğimiz ücreti saptamamış" ve şöyle devam ediyor:

"Devlet bugünün şartlarına göre bizim geçineceğimiz, ihtiyaçlarımızı karşılayacağımız ücreti versin, biz de çalışmayalım. Ek iş için tatilimizi zehir etmeyelim."

22 yıllık öğretmen Y.H sigara satarak geçimini sağlamaya çalışıyor

"Böylesi durumlarda halkımızın söylediği bir durum vardır. 'Hem suçlu hem güçlü' derler. Hem altı nüfuslu ailenin geçinmesi için kazandığı ücret 22 yıllık emek karşılığı 9 bin lira olacak, hem de bu adama yan iş yapmasını yasaklayacaksın."

Y.H. 22 yılını öğretmenliğe vermiş ve 4 çocuk sahibi bir öğretmen. Niçin yan iş yapmak zorunda olduğunu şöyle dile getiriyor:

"İstanbul'da bir yıldır öğretmenlik yapıyorum. Daha önceleri Anadolu'da çalıştım. O zamanlar ek iş yapmazdım. Anadolu da geçinebiliyordum. 1 yıldır sigara satıyorum. Nedeni malum. Bunca zama, enflasyona, devalüasyona 9 binlara maaş yeter mi? 4 bin lira ev kirası veriyorum. 4 çocuğum var. Eşim ev hanımı. Çocuklarımın biri üniversitede. Biri üniversiteye girmek için bekliyor, diğer ikisi lisede. Her birine ayda bin lira masraf yapsan geriye ne kalır? Bazen "Baba hepimize alma, sıraya koy bizi öyle al" diyorlar. Et desen ayda 1 kilogram alabiliyoruz yarım kilosu kıyma, yarım kilosu parça"

Sigara satıcılığı yapıyor Y.H. "Bu işi kışın yalnızca pazar günleri yaparım, yazında hemen hemen her gün. Ama bulamadığım günlerde olur. Bulup satamadığım günlerde tabii. En fazla sattığım gün üçyüz dörtyüz lira kazanırım. Eğer bu gelirde olmasa 6 nüfus yaşayamayız" diyor Y.H. öğretmen.

"Ne iş olursa olsun yapıp karnımızı doyururuz"

Saçlarına kır düşmüş ve kimbilir kaçbin çocuğa emek vermiş bu eğitim emekçisine öğretmen sürgün ve kıyımları konusundaki düşüncelerini sorduğumuzda da şöyle yanıtladı:

"Öğretmenlerin 24 Aralık'ta Maraş Katliamını kınamaları tam yerinde bir davranıştı. Sürgün ve kıyımları öğretmenlerin gözünü korkutmak için yapıyorlar. Meslekte bu sebeple atılmayı başımıza taç yaparız, ancak öğretmenlik görevinin topluma olan katkısını biliyoruz, haklarımızı biliyoruz. Mücadelemizi, işte bu nedenlerle sürdüreceğiz. Eğer bizi aç bırakarak korkutmak istiyorlarsa, biz aç kalmayız. Ne iş olursa olsun, yapıp karnımızı doyururuz. Bu şekilde bizi korkutup mücadeleden alıkoyamazlar".

Y.H. Adlı öğretmenin yaşamı, bir bakıma baskıya, sömürüye karşı mücadeleden daha nice öğretmenin bir yansıması. Onlar ne iş olursa olsun yapmaktan kaçmıyorlar ve yaşamlarını, ek işlerle, fazla emekle, çalışmayla, tatillerini feda ederek, sürdürüyorlar. Ve "Bu durumumuzdan utanmıyoruz, ek iş yapmaktan korkmuyoruz" diyorlar." Utanması gereken varsa öğretmenleri yan iş apmaya zorunlu kılanlardır" diye de, esas sorumluları işaret ediyorlar.

Okuldan beklenenler

Yaşar ÇAĞLAR

Eğitim kesintisiz bir süreçtir. İnsanoğlu yaşamı süresince durmadan bilgilenir, yeni şeyler öğrenir ve eğitilir. Okul ise eğitim sürecinin örnek bir kesimidir. Orada belirli ideolojilerin aktarılması, insanın "istendik" kişilik kazandırılarak biçimlendirilmesi ve yaşamı boyunca bu örnekleme uygun davranışlar içinde bulunması sağlanılmaya çalışılır.

Uzlaşmaz sınıf karşıtlarının bulunduğu toplumlarda bir üst yapı kurumu olan eğitimin, egemen sınıfın ideolojisi doğrultusunda işlevini yerine getirebilmesi için, okulun halkın gözünde yüceltilmesi, eğitimcilerin egemen sınıf ideolojisini gizleyecek biçimde kavramları saptırmaları ve soyutladıkları düşüncelere halkı koşullandırmaları gerekmektedir. Yoksa eğitim kurumu daha başında, devre dışı kalır.

Bugün entellektüel çevrelere özellikle kendilerini eğitbilimci sayanlara göre *"uygar sayılabilmek için eğitilmiş olmak, eğitilmiş sayılabilmek için de, öğrenim görmek gerekmektedir."* Çünkü okul önemli doğa ve toplumla ilişkili olguları öğreterek, aydınlattığı kişinin yaşam boyu sürecek bilgilenmesinin, kültürlenmesinin sistemli modelidir. Egemen sınıflar da bu entellektüel anlayışı kendi sınıfsal çıkarları açısından desteklemekte, *okulun bilgi ve beceri kazandırıcı, teknolojik gelişmeleri tanıtıcı, toplumdaki yeni gelişmelere ve işe hazırlayıcı* özellikleri olduğuna dikkat çekmektedirler.

Biçimsel olarak bir takım doğruları içeren bu yaklaşımla yapılan propagandalar, halk kitlelerinde ister istemez okula karşı, okulun özünde var olmayan, değer yargıları oluşturmaktadır. Öyleki kitleler *okulu, çocuğunun statüsünü ve gelirini artırıcı, kendi yoksulluğundan onu kurtarıcı bir kurum* olarak görebilmektedir. Genellikle emperyalizme bağımlı geri bıraktırılmış, özellikle Osmanlı "Kapıkulu" geleneğini yaşamış olan Türkiye gibi ülkelerde, "adam olmanın yolu kurumsal eğitimle, yani okumakla" özdeşleştirilebilmektedir. Gerçekten de Osmanlı toplumunda "adam olmak" demek "sadaret"e dek uzananan "devletli" olmak ya da en genel deyişiyle "Devlet"te "kulluk" elde etmek demektir. Cumhuriyet'le birlikte güvenceli devlet memurluğu ele geçirebilmek ile "kulluk" anlayışı pek de farklı anlaşılmamıştır yıllar boyu. Bu bakımdan da memurlar, kendi konumlarını iyileştirmek, yeni haklar elde etmek vb. çabalarında mücadele yerine "talep" lerde bulunmayı yeğleyebilmişler, kendilerine türlü mücadele program ve biçimleri önerildiğinden en azından *"devlet kurtaran parti"*'nin icazetini istemişlerdir. Bu icazet verilmeyince de, ya mücadeleden kaçmak ya da egemen güçlere teslim olmak yolu tutulabilmiştir. "Kapıkulu" anlayışının sonucunun böyle olması doğaldır.

Oysa uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının bulunduğu toplumlarda, okul ne eğitimcilerin gördüğü gibi bir modeldir, ne de egemen sınıfların kitleleri koşullandırdığı tipte, hem kendi sınıfsal çıkarlarına, hem de halk sınıflarının "sosyal mobility (hareketlilik)" si içinde sosyal statüsünü yükseltecek bir kurumdur. Okul düzenin sürdürülmesi doğrultusunda egemen güçlerin ideolojisini yansıtan, genç kuşağı bu doğrultuda koşullandıran önemli bir üst yapı kurumudur. Böyle olunca da okuldan kitlelerin beklentileri gerçekleşmiyecek hayallerdir. Çünkü koşullandırılan biçimden çok başka yönde okul işlevini yapmak üzere programlanmıştır. Gerisi aldatmacadır.

Eğitimbilimciler ya "bilimsel saf'lık uğruna ya da bilimi egemen sınıfların hizmetinde kullandıklarının bilincinde olarak, halkı kandırmaya çalışmaktadırlar.

Okuldan halkın beklentisi, ne eğitbilimcilerin, ne de egemen güçlerin koşullandırdığı doğrultudadır. Halk okullardan kendi mücadelesinin bir parçası olarak işlev yapmasını, okul yöneticilerinden eğitilen kendi çocuklarının konumlarına dek, bu mücadelenin birer parçası olmasını doğal olarak istemektedir. Gerisi entellektüel lafazanlıktır.

- "İsveç cenneti"ni duyunca ağzı kulaklarına kadar gevşeyen "devletçilik" deyince Celali kesilip bizdeki "devlet işletmelerini" birçok yönüyle de kullanan siyasetçilerin kulakları çınlasın!... İsveç'te alkol devletin tekelindedir. Devletin açtığı satış yerlerinde tüm alkollü içkiler (bira da dahil) işgünü ve saatlerinde satılır. Bunun dışında hiçbir zaman içki alamazsınız hiç bir yerden.

Özgürlükler konusundaki duyarlıklı (!) tutumumuzu dışarda da sürdürüyoruz

YERYÜZÜ GURBETÇİLER ve İSVEÇ

–2–

Yazan: Tekin SÖNME

İyice gerilmiş, dolu dört- beş valizine çeviriyor bakışlarını arada bir. Valizlerin içinde neler bulunduğunu bir Mardinli biliyor kuşkusuz, bir de...Ama sık sık Frankfurt'a gidip gidip geldiğini söylüyor söz arasında. İsveç yurttaşı olmuş. Giriş-çıkış rahat. Her giriş çıkışta, bunca valizi götürüp getirir mi diye düşünür ve valizleri göz yordamıyla tartarken ben, o sezgiyor bakışlarımı:

__"Frankfurt'da akrabalar var. Onları ziyaret ediyorum" diyor ve birasını yudumlamayı sürdürüyor.

Frankfurt'ta gözlemiştim, ama Stokholm'da daha çok ilgimi çekti. Buralarda müthiş bir bira salgını var. Naylon torbalar içinde, beş-on ne bulunursa alınan bira kutularının sesini duyuyorsunuz hemen her yerde. Yolda, metrolarda, istasyonlar da, otobüs duraklarında. Bizim Mardinlinin durup durup biradan söz açmasını ilkin abartmalı olarak düşünüyordum ya. Stokholm'de bu işi çok doğal karşılamaya başladım.

Hemen bulundukları yerde bira kutularını açarak, "küp" olancaya dek içen "bacanaklar" (!) tatsız olaylar çıkarmıyor da değiller. Bir tek örnekle yetineceğim.

"KIZDAN DAHA KIZ"

Kent merkezinden Gürhan'la geliyorduk. Yüz yüzelli metre derin kayalıklara oyulmuş metro girişinden kentin kıyılarına ve doğanın üzerine çıkmıştık. Elinde bira kutularının çıkardığı şangırtılı çantasıyla, atletik yapılı, sarışın, otuzunda görünen, bir İsveçli, bir durakta içeri atladı. Alabildiğine bağırarak konuşuyordu. İlk geldiğim günlerdi ve genel olarak İsveçlilerinsessiz konuşarak yolculuk yaptıklarına ya da hiç konuşmadıklarına tanık olmuştum. Genç, öfkenin coşkusuyla karşısındaki kadının yüzüne bakarak haykırıyor, konuşurken kıpkırmızı olmuş boynundaki damarlar daha da kabarıyordu.

"Hössel by'a gideceğim, bir türlü bulamıyorum" deyişini Gürhan özetledi bana.

Karşısında oturan sarışın kadın:

"__Yanlış tarafta duruyorsun. Karşı hattan bineceksin" diyecek oldu. Ayyaş hışımla:

"__Aradım aradım bulamıyorum" sözleriyle yanıt verirken, yanında oturan genç sarışın bir delikanlı, ayyaşın yüzüne çevirdi yüzünü. Ayyaşın tepkisi büyük oldu. Gözleri yuvalarından fırlayacak gibi bir öfkeyle döndü yanındaki delikanlıya:

"__Sen bir kızdan daha kız gibisin... ben boksörlük yaptım..." gibi çıkışlarla banliyö treninde tüm dikkatleri topladı üzerine. Kimseden ses çıkmaz olmuştu. Fars'ta durağında tüm vagon boşaldı. "Kızdan daha kız gibisin" denilen atletik yapılı genç, herkesten önce indi trenden.

ÖZGÜRLÜK

Kuşkusuz, bu sorunun yanıtını aradım bu gezi boyunca. Ama düşündüm. Yine de düşünüyorum, gezi sona erdikten şunca gün sonra da. Giderek daha çok kafamı kurcalıyor.

İlkin, pazar genişletme özgürlüğünü elinde tutanların "bacanaklar" ürettiği "kapakların altında" olanları, yayma ve tüketme özgürlüğünü kullanan bir sistemi düşünelim. Evet biranın alabildiğine tüketilmesi için özgürlükler üreten bu sistem öte yandan, tüketme özgürlüğüne de dolaylı yollardan engeller getiriyor.

"İsveç cenneti"ni duyunca ağzı kulaklarına kadar gevşeyen "Devletçilik" denilince Celali kesilip bizdeki "Devlet işletmelerini" birçok yönüyle de kullanan siyasetçilerin kulakları çınlasın!...İsveç'te alkol devletin tekelindedir. Devletin açtığı satış yerlerinde, tüm alkollü içkiler (bira da dahil) iş günlerinde saat 09.18 cumartesi günleri 09__13 arasında satılır. Bunun dışında hiç bir gün ve hiç bir saat, tek şişe içki alamazsınız hiç bir yerden.

Devlet tekeli dışında satılan 3.6'lık (bizdeki gibi) bira gençlerin beşer-onar kutu içerek ayyaş oldukları gerekçesiyle geçen yıl yasaklanmış. Şimdi ya alkolü fazla olan 4.5'luk bira devlet satış yerlerinde ya da alkol yüzdesi en çok 2.8 olan adi bira var her yerde. Bunlarda pazarları bütün gün, öteki günler saat 20'den sonra satılmaz.

ALKOLLU İCKİLER

İçkinin hemen her yerde satılmaması, İsveç'te stok yapma özgürlüğünü yaratmış! İşe giden ya da işten dönen hemen her insan birkaç şişe içki alma yollarını araştırıyor. Biraraya yönelişin iki ana nedeni var sanıyorum. 1-Saat yirmiye dek satış yapılabilmesi. 2- Öteki tüm içkilerden daha ucuz oluşu.

Alkollü içkiler, bir İsveçli için bile pahalı.

Devlet, en büyük geliri, içki vergisinden sağlıyor. Maliyeti 3 kron olan bir şişe şarap 18 krona satılıyor. Devletin, fiyatı yüksek tutarak ve özel satış yerlerinde tüketime sunarak izlediği politika, tüketimi azaltmıyor, tam tersine tüketimi kamçılıyor. Özellikle hafta sonu içki satılan yerlerin önünde oluşan kuyruklarda sabırla bekleyen yüzlerce İsveçli görebilirsiniz. Bu, tüketimden yana bir stok özgürlüğüdür.

İsveç'te bir Alman halkoyunları gösterisi...

İlk adımda, denetleme düzenleme gibi görünen devlet girişimleri, sonuç olarak ayyaş olma özgürlüğüne engel olamamış ya da bu özgürlüğü bizzat yaratmış. Bizdeki sistem ise "vurgun"dan yana bir stok özgürlüğünü yaratmış.

İsveç'te içki satışlarının her geçen yıl yükselişi ve içki komasından ölüm oranının artışı gözleniyor. Öyle ki otomobillerin motorları donmasın diye kullanılan alkollü sıvıları (dilediği zaman alkol bulamadığı için) içerek ölen birkaç kişi geçen yıl İsveç basınında konu olduğunu olacaktır günlerce.

Toplum olarak bizde özellikle yolculuklarda "yiyecekleri" sunma geleneği vardır. Ama birbanliyö treninde sıkışık oturarak başka bir insana da oturma özgürlüğünü tanımayız. Otobüste ya da öteki ulaşım araçlarında oturanların, bacaklarını gererek oturma özgürlükleri ayakta duranların, ayakta durma özgürlüklerinin sınırlarına bile girer. Dahası oturma yerine paketlerini koyan birisini uyarıp da oraya oturdunuz mu, neredeyse bir dayak yemediğiniz kalır.

Bizim toplum olarak, özgürlükler konusundaki duyarlılık (!) tutumumuz mudur bilemiyorum, bunu dışarıda da sürdürme özgürlüğünü kullanıyoruz rahatça.

Mardinli ve ben, Hamburg'a dekbir bölmeyi kullandık. Altı kişilik bir bölmeyi. Rahattık, ayaklarımızı uzatmış, bir "toprak ağası"(!) gibi "yan gelmiş" söyleşiyorduk. Hamburg'da büyük bir yolcu akınına uğradık. Bizim bölmeye de girenler oldu.

Mardinli. "__Bunlara yüz v me, rahat rahat yolculuk ya lım, uyuyalım" dedi, hem Oysa sırt çantalı güleç gence kızlar-oğlanlar, orta yaşlı alışmadığım inceliklerle:

"Oturabilir miyiz" diyorl İngilizce Almanca...

Bizim Mardinli de ses y Gelenlere yer gösteriyoru Mardinlinin valizlerinden a kalan yerlere sırt çantala yerleştirmeye çabalayan İsve kızlara yardım gereğini görü rum. Yol arkadaşımın b bakışları değişiyor, ıraklaşı benden. Bir daha da toparla mıyorum onun dostluğunu.

SICAKLIKLARINI DUYUYORDUM

Gelenler, içeri girer girn uyuma hazırlığına geçtiler. S ilerlemişti. İsveçli kızlar ka lıklı uzandılar ve üzerler battaniyeye benzer bir ş ortakça paylaşarak örttül Oturma yerleri çekilince, ka lıklı birleşiyordu ve bu birle yerler bir büyük yatak düz oluşturuyordu. Altı kişinin y yana uzanabileceği bir ya düzeyi, sıkışık da olsa, b ayaklı da olsa ortaya çıkıyord

Yunanlı olduğunu öğrendi hemen karşımda oturan ba orta yaşının ve ince bedeni taşımakta güçlük çektiği çantasını yukarıya koyarken benden yardım istemişti. T olduğumu öğrendiği hal şimdi inceliklerle anlatarak İngilizce:

"Ayaklarımı, yanınıza u tabilir miyim?" diyordu.

Başımla olurladım. Pence kıyısında, perdeyi aralayar akıp giden kent ışıklarını izliy ışıksız, kıraç Anadolu bozkır rını düşünüyordum. Sıkılga ğımdan, ayaklarımı karşı uzatamamış, karşımdaki Y nanlı kadının bacaklarının ba dokunmaması için bir yand yanımdaki İsveçli kızın omuz rının kollarının öte yand gövdeme dokunmaması iç kendimi sıktıkça sıkmış, ade bir cendereye girmiştim.

Mardinli kapının kıyısın kalmıştı ve bana bakmıyordu.

Mardinliyi sıkan şeyi düşü düm bir an.

Yurdunda yurttaş olamam kendisine yeni yurtlar edinm için zorunlulukla yeryüzü g betçisi olmuş insanların trendeki oturma yerini b paylaşmak istemeyişlerini y rumlamak ağır geliyor bana.

KADIN

Bizde kullanılan "kız", ya "kadın" sözcüklerinin ayrı lamları var. Kız sözcüğünü da çok "bakire" anlamında alg yoruz. Bir yaşlılık sorunu olar algılamıyoruz. Oysa İsveç'te üç yaşında kadın olmuş biri ne, kız demeniz bir anlam boş ğu yaratıyor. Bu nedenle, veçli kızlar" deyimini, ben, zim algıladığımız anlamda de de, salt genç oluşları neden kullanmayı yeğliyorum.

YARIN: ÖZGÜRLÜK KİMDEN YANA

TBMM beş baskı yasası için yeniden çalışmaya

(Baştarafı 1. Sayfada)

Öte yandan CHP Genel Yönetim Kurulu Ecevit'in başkanlığında bir kez daha durum değerlendirmesi yapmak üzere toplanarak hem baskı yasalarının hem de sosyal içerikli yasaların meclislerde görüşülmesi konularını tartıştı.

Nakdi tazminat, meşhut suçlar, sıkıyönetim komutanlarının yetkilerinin arttırılması, ceza mahkemeleri usul askeri ceza yasa tasarılarının Millet Meclisi'nden öncelikle çıkarılması için sürdürülen çabalar hız kazandı. Beş yasa tasarısıyla ilgili olarak kurulan partilerarası komisyon dün ilk toplantısını yaptı ve iki tasarı üzerinde anlaşmaya varıldı.

Partilerarası komisyon toplantısı devam ederken yapılan açıklama da şöyle denildi:

"Danışma kurulunun kararı üzerine kurulan partilerarası komisyonun ilk toplantısında nakdi tazminat ve aylık bağlanması hakkındaki yasa tasarısının Cumhuriyet Senatosunda değiştirilen biçimiyle meşhut suçların muhakeme usulü kanununun birinci maddesinin (b) bendinin değiştirilmesine ilişkin tasarının Millet Meclisi MRNP Komisyonunca kabul edilen biçimiyle iki tasarı üzerinde anlaşmaya varmıştır."

Partilerarası komisyon şu üyelerden oluşuyor "Erdoğan Bakkalbaşı (CHP Konya Senatörü) İsmail Hakkı Köylüoğlu (AP Ankara Milletvekili) Şener Battal (MSP Konya Milletvekili) Cemal Aktaş, (CHP Burdur Milletvekili) İbrahim Vecdi Aksakal (AP Trabzon Milletvekili) Faruk Demirtola (MHP Tokat Milletvekili)"

Partilerarası komisyon çalışmalarını Cuma günü 10.00'da yeniden toplanarak sürdürecek.

Meclis gündemine önümüzdeki haftadan sonra gelmesi beklenen baskı yasaları konusunda AP ve MHP'nin tavrı açık olarak ortaya çıkarken CHP içindeki tartışmalar ise sürüyor. MSP grubu ise sözkonusu yasalar için henüz bir görüş bildirmedi. CHP Genel Yönetim Kurulu'nun pazartesi günü yaptığı toplantıdan sonra önceki gün ve dün toplanan ortak grupta 5 baskı yasası ele alındı ve görüşler belirtildi. CHP sol kanat parlamenterlerinin çıkarılması düşünülen yasa tasarılarını baskı yasası olarak nitelemesi CHP içindeki tartışmayı arttırdı. CHP Genel Başkanı Ecevit grup toplantısında yaptığı konuşmada, komutanların Cumhurbaşkanı Vekili Çağlayangil'e sözkonusu yasalar konusunda görüş bildirdiğini söyledi. Özellikle genel merkez yanlısı parlamenterlerin, daha önce CHP hükümeti döneminde hazırlanan bu yasa tasarılarının çıkması için grup kararı alınmasından yana oldukları öğrenildi. Buna karşın sol kanat parlamenterleri söz konusu yasa tasarılarının zaten sınırlı olan temel hak ve özgürlükleri daha da kısıtlayacağını belirterek karşı olduklarını bildirdiler. Tartışmaların önümüzdeki hafta içinde yeni boyutlar kazanması bekleniyor.

CHP GENEL YÖNETİM KURULU TOPLANTISI

CHP Genel Yönetim Kurulu Genel Başkan Bülent Ecevit'in başkanlığında dün saat 11.00'de toplandı.

CHP Genel Yönetim Kurulu'nun bir kez daha durum değerlendirmesi yapacağı ve gerek baskı yasaları gerekse sosyal içerikli yasaların meclislerde görüşülmesini tartışdığı öğrenildi.

Öte yandan edinilen bilgiye göre, genel yönetim kurulunun toplantısında AP azınlık hükümetinin düşürülmesi konusunda izlenecek taktikler değerlendirilecek. CHP Genel Yönetim Kurulu'nun bakanlara ilişkin gensoruların zamanlaması üzerinde görüş oluşturacağı ayrıca MSP tarafından Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'e ilişkin olarak önceki gün verilen gensorunun desteklenmesi üzerinde görüş saptanacağı da alınan haberler arasında.

CHP'Lİ GENÇ'İN ECEVİT'İN TEPKİSİNE YOLAÇAN KONUŞMASI

Bu arada İzmir CHP Milletvekili Süleyman Genç, CHP Ortak Grubunun önceki günkü toplantısında Parti Genel Başkanı Bülent Ecevit ile tartışmaya neden olan konuşmasını dün açıkladı.

Genç, "Çıkarılacak yasaların teröre karşı ilaç olmayacağını aksine terörü yaygınlaştıracağını" söyleyerek, "Sonuçta yaygınlaşan bunalımdan yasalarla başa çıkılamazsa, demokrasi sorumlu tutulacaktır" dedi.

"CHP'nin hem iktidarda hem de muhalefette iken, yasa boşluklarını doldurmaya çalıştığını, ancak, terörizmle meşgul olacak yeni bir örgütlenme yapılamadığını" ifade eden Genç özetle şöyle konuştu:

"Faşistlerin hapishanede kalması hükümetçe suç sayılmakta onlar teker teker salıverilmekte, bu hükümetle oturup yeni yasalar nasıl çıkarırız diye diyalog kurmaktayız, diyalog yolları aramaktayız. Bizim için geçerli olan bu görüşmeyle ne yapacağımız neye ön-

MEHMET FEYYAT: POLİS VE BASKI REJİMİNE ÖZENTİ VAR

Öte yandan CHP İstanbul eski senatörü Mehmet Feyyat, sözkonusu yasalarla ilgili olarak "Türkiye'de polis ve baskı rejimine özenti var" şeklinde konuştu.

Feyyat dün sabah saat 10.00'da Adliye Sarayında düzenlediği basın toplantısında savcıların yetersiz oluşu nedeniyle soruşturmaları polisin yaptığını bu nedenle büyük kentlerdeki birinci şubelerin birer "Antrepo"yu andırdığını bildirdi.

SDP GENEL BAŞKANININ TEPKİSİ

Sosyalist Devrim Partisi Genel Başkanı Cenan Bıçakçı, AP ve MHP'nin ısrarla yasallaşmasını istedikleri 5 tasarıya Ecevit'in de olumlu yaklaşmasını kınayarak, "Terörü yasallaştırma, özgürlükleri daha da kullanılmaz duruma getirme girişimleri yoğunlaşıyor" dedi.

Ekonominin yozlaştırılmasından sonra, Anayasal hakların daha da kısıtlanmasını getirecek olan yasa tasarılarının çıkartılmasına yardımcı olmanın AP-MHP ortaklığının düşündüğü modele yardımcı olmak anlamına geleceğine dikkati çeken SDP Genel Başkanı, "Ecevit'in aylardır ağzından düşürmediği "Diyalog" ne yazık ki Demirel gibi kurt bir politikacının işine yarar sonuçlar vermiştir" diye konuştu.

Bıçakçı açıklamasının son bölümünde şöyle dedi:

"CHP'nin bundan önce yaptığı çeşitli yanlışlıkları politik yaşamımızda ağır biçimde ödedik. Politikanın ilkeler sorunu olduğuna bir türlü kafası yatmayan Ecevit'in hesapsızlığı ülkeyi yeni çıkmazlara sokmak üzeredir. Yasa tasarılarının tartışılmasında Demirel ile Türkeş'in safını tutup partisi içindeki demokrasiden yana unsurları karşısına alan Ecevit, Türkiye demokrasisi açısından tehlikeli çizgilerde bulunuyor."

5 yasa tasarısı neler getiriyor?

HABER MERKEZİ

Ecevit ile Demirel'in yaptığı görüşmeler sonucu çıkarılması kararlaştırılan 5 yasa tasarısının bir çok yönlerden anti-demokratik yapıya sahip olduğu öne sürülüyor. Anti-demokratik nitelikleri nedeniyle değişikliklerde aşağıdaki noktalar üzerinde tartışmalar yoğunlaşıyor:

SIKIYÖNETİM YASASINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

1— Sıkıyönetim Komutanlarına özel kişi ve kuruluşlar için yükümlülükler koyma yetkisi ve genel asayişi sağlama gibi çok geniş yetkiler veriliyor.

2— Sıkıyönetim Hakim ve Savcılarının atanmasında hükümet sözsahibi oluyor. Şöyle ki; yürürlükteki yasa da Sıkıyönetim Hakimleri Milli Savunma Bakanlığında kurulu üç kişilik kurul tarafından seçilmekte. Değişikliğe göre bu kurulların seçme yetkisi kaldırılıyor. Üye sayısı beşe yükseltilen kurul sadece boş yerler için 2 misli aday gösterecek. Bu adaylar içinden siyasal iktidar Genelkurmay Başkanının görüşü alındıktan sonra istediği kişileri atayabilecek. Silahlı kuvvetlerde görevli hakim ve savcı kadrosu sınırlı olduğundan fiilen siyasal iktidar istediği hakim ve savcıları atama yetkisini elde ediyor.

3— Diğer bir değişiklikle Sıkıyönetim hakimlerinin tutarı ne olursa olsun cezaları erteleme yetkisini kaldırıyor.

4— Sıkıyönetim Mahkemelerince verilecek cezalar arttırılıyor. Bu durum hukuk ilkelerine aykırı görülmektedir. Çünkü cezalar yargılamayı yapan mahkemeye göre değil, fiile, suçluluğun durumuna ve suçtan zarar görenin sıfatına göre arttırılabilir. Sıkıyönetim mahkemelerinde yargılama konusu edilen suçlar sıkıyönetim ilanından önceyi de kapsadığından arttırılan cezaların geçmişe uygulanması gibi çağdaş hukukun temel ilkelerine aykırı bir durum yaratıyor.

CEZA YASASINDA YAPILMASI DÜŞÜNÜLEN DEĞİŞİKLİKLER

Ceza Yasasında yapılacak değişiklikle memurların demokratik ve sosyal haklarını kullanmaları olanağı ortadan kaldırılıyor. İkiden fazla memurun direniş niteliğinde işe gelmemeleri ağır ceza tehditleri altına alınıyor.

CEZA YARGILAMALARI YASASINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

Ceza Yargılamaları Yasasındaki bir değişikliğe göre yargılandıkları çevre dışındaki cezaevlerine götürülen sanıkların yokluklarında da duruşma yapılabilmesi olanağı alabildiğine genişletiliyor.

ASKERİ CEZA YASASI

Askeri Ceza Yasasındaki yapılması düşünülen değişikle 141 ve 142 mddeler ile ilgili hükümlere ilişkin cezalar ağırlaştırılıyor.

MEŞHUT SUÇLAR YASASI

Duvarlara slogan yazma afiş ve pankart asma olaylarından yakalananlar suçüstü hükümlerine göre yargılanacak.

DİSK baskı yasaları

(Baştarafı 1. Sayfada)

10.00'da başlayan ve bir saat süren toplantıdan sonra gazetemize yaptığı açıklamada, "Bunalımın çözümünü parlamento duvarları arasında bulma olanağı kalmamıştır" dedi. Işıklar DİSK'in baskı yasaları yerine sosyal içerikli yasaların öncelikle çıkartılması görüşünde olduğunu Mustafa Üstündağ'a bildirdiklerini ifade ederek, idam cezalarına karşı olduklarını söyledi ve "Suç işleten ve suç işleyeni kaçıran merkezlerin üstüne gidip bu merkezler kurutulmalıdır" görüşünü savundu.

DİSK Genel Sekreteri görüşmenin olumlu geçtiğini belirtti ve görüşmede DİSK'in görüşlerini Üstündağ'a yazılı olarak ilettiklerini söyledi. Işıklar, Üstündağ ile yaptıkları görüşmede şu görüşleri savunduklarını da açıkladı:

"Ülkemizin içinde bulunduğu koşullardan yakınmayan tek bir yurtsever insana rastlamak mümkün değildir. Bunalım o denli derinleşmiştir ki, bugünkü şartlarda sorunun çözümünü parlamento duvarları arasında bulma olanağı kalmamıştır."

"YASA TASARILARI BASKIYI ARTTIRACAK"

"Elbette parlamentonun yapabilecekleri vardır ve bunlar mutlaka yapılmalıdır. İzlenen yol bu konuda umut verici değildir.

Yasallaşması öngörülen yasa tasarıları, terörü önlemede etken olmayacağı gibi var olan baskıları artırıcı niteliktedir. Siyasi iktidarın yapmak istediği faşizmi parlamentoya dayatma izlenimi vermektedir. Bu iktidardan başka bir uygulama beklenemez, çünkü faşist hareketin desteği ile ayakta durmaktadır ve iktidarını ancak böyle ayakta tutabilmektedir."

Fehmi Işıklar, son firar olaylarının iktidardan bağımsız düşünülemeyeceğini anlattıklarını ifade etti ve "Acaba DGM'ler ve Olağanüstü Hal Yasası ile diğer baskı yasaları meclislerden geçmediği için mi firarlar olmaktadır? Bu sorumuzun cevabı iktidar tarafından verilmemiştir ve de verilemeyecektir" dedi.

DİSK'in idamlara karşı olduğunu da söylediklerini bildiren Işıklar, "DİSK özellikle bir kaç kişisallandırılırsa sorunçözümlenir, mantığına da karşıdır" şeklinde konuştu. DİSK Genel Sekreteri önemli olanın suç işletilenin idam edilmesi değil, suç işleten ve suç işleyeni kaçıran merkezlerin üstüne gidilip bu merkezlerin kurutulması görüşünde olduklarını kaydetti.

"SOSYAL İÇERİKLİ YASALAR ÇIKMALI"

Işıklar görüşme sırasında baskı yasaları yerine sosyal içerikli yasaların çıkmasını savunduklarını belirtti ve vergi yasaları, asgari ücretin arttırılması ve vergi dışı bırakılması, emekli dul ve yetim gelirlerinin yeniden düzenlenmesi, kıdem tazminatına göz dikmenin ateşle oynama anlamını taşıdığını, toplu sözleşme hakkının kısıtlanmayıp genişletilmesini, grevlerin ertelenmemesini, köylülerin devletten alacaklarının derhal ödenmesini, orta ve küçük esnafın tekellerin insafına bırakılmamasını, gençlerin okuma özgürlüklerinin sağlanmasını görüşmede anlattıklarını bildirdi.

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar yapılacak birçok iş varken bir avuç çıkar çevresinin karnını kollayıp koruyan faşist hareketin desteği ile ayakta duran iktidarın toplumu daha da suskunluğa iten baskı yasalarını ön koşul olarak görmesinin doğal olduğunu bildirdiklerini söyleyerek şöyle konuştu:

"Doğal olmayan bu yapılanlara ve olanlara parlamento içinde ve dışında seyirci kalmak ve karşı koymamaktır. Bu anlamda, bu gidişten şikayetçi olan her parlamenter görevini yapmak ve ettiği yemine sadık kalmak zorundadır. Bu gidişten şikayetçi olan tüm sorumlu ve görevliler taşıdıkları sorumluluk ve üstlendikleri göreve uygun davranmak, toplumumuza karşı işlenen suça ortak ve alet olmamak durumundadırlar."

"CHP'YE DÜŞEN GÖREV"

Işıklar, Demokrat'a yaptığı açıklamanın son bölümünde de şu görüşleri savundu:

"Böylesi bir ortamda parlamento içinde ve dışında çok önemli bir güce sahip olan sıkıntıları ve çözüm yolunu, halkımızın özlemini çok iyi bilen CHP'ye büyük görevler düşmektedir.

Bu değerlendirmeyi yapan görevinin ne olduğunu sık sık Genel Başkan Ecevit Genel Sekreteri Sayın Üstündağ ve yetkili organları ile gruplarınca açıklanan CHP'ye görev hatırlatması için görüşmede bulunuyoruz.

Cenaze törenlerinde bir araya gelme yerine cinayetlere karşı demokrasiden yana olan tüm kuruluş ve kişilerin bir araya gelmesi gereğini vurguluyoruz."

DÜŞÜNCE ALANI

(Baştarafı 2. Sayfada,

hakkının sınırlanması yolundaki girişimler de aynı amaca yöneliktir. İşçi sınıfının ve yandaşlarının bu tür girişimlere karşı sessiz kalmayacağı, giderek sertleşen eylemlere başvuracağı açıktır. Toplumumuzdaki sosyal çalkantıların artması bu gelişmelerden kaynaklanmaktadır. Demokratik hak ve özgürlüklerin askıya alınmasını amaçlayan girişimlerin temelinde de bu girişimler yatmaktadır. Nitekim, bu amaçla çeşitli baskı yasaları çıkartılmıştır ve bunları yenilerinin izleyeceği açıkça ortaya konmuştur. Anayasa değişikliği konusundaki tartışmalar "güçlü yürütme" türünden sloganların yaygın kullanım görmesi yargı gücünü sınırlamaya yönelik girişimler ve DGM'ler ile olağanüstü hal yasasının gündeme getirilmesi aynı doğrultudaki gelişmelerdir.

Kısacası, geçtiğimiz altı aylık dönemde ekonomik bunalım yoğunlaşmış, tekelleşme giderek artmış, buna karşılık kitlelerin yoksullaşması hız kazanmıştır. Bu gelişmeler beraberinde toplumsal patlamaları ve yoğunlaşan siyasal baskıyı getirmiştir. Tüm bunlar, Türkiye için tek çıkar yol diye sunulan "tekelci sermayenin ekonomik programı"nın doğal sonuçlarıdır.

"24 Ocak kararlarına ek olarak 50 karar daha alındı

ANKARA (THA)

1980 yılının ilk yarısında ekonomik konularla ilgili 12 başbakanlık genelgesinin yayınlandığı, ayrıca hükümetin "24 Ocak Ekonomik İstikrar Tedbirleri"ne ek olarak 50 karar daha aldığı bildirildi.

Hükümetin 24 Ocak'ta aldığı "ekonomik istikrar tedbirleri"nin devamı niteliğinde olan genelgeler ve kararların bazılarının yeni düzenlemeler yapmak bazılarının ise mevcut aksaklıkları düzeltmek amacıyla alındığı açıklandı.

DPT tarafından yapılan bir derlemede şubat temmuz ayları içinde yayınlanan Başbakanlık genelgeleri arasında, KİT faaliyetlerinin düzenlenmesi, KİT'lerin birbirine olan borç ve alacaklarının düzenlenmesi, yatırımların hızlandırılması dış seyahat harcamalarının kısıtlanması, temel malların üretiminin arttırılması, 1980 bütçe yılı uygulaması kalkınma ile ilgili olarak belirlenen ilkeler KİT koordinasyon komitesi kurulması ve çalışma yöntemi, tasarruflar konusunda uyulacak esaslar, devlet memurlarının denetlenmesi ve iş takip formu uygulaması ve uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesi giderlerinin ek protokollerle arttırılmaması gibi konuların yer aldığı belirtildi.

Öte yandan hükümetçe son üç ay içinde alınan ve uygulamaya konulan kararlar arasında da kur ayarlamaları destekleme ve fiyat istikrar primleri, ithalat rejimi ve ihracatı teşvik kararlarına ilişkin ek önlemler, banka faizlerinin serbest bırakılması gibi konular bulunuyor.

TRT' de Demirel ile yaptığımız görüşmede

(Baştarafı 1. Sayfada)

gal ettiği arap topraklarından derhal çekilmesini öngören bir tasarıyı kabul etti.

FİRAS'IN BASIN TOPLANTISI

FKÖ Ankara Temsilcisi Ebu Firas, Ankara'daki FKÖ temsilciliği bahçesinde, islam ülkeleri temsilcilerinin bazılarının da katılımıyla düzenlediği basın toplantısında, İsrail'in aldığı karara karşı çıkılmasını istedi. Firas, Başbakan Demirel'e yaptıkları ziyaret sırasında konuşmasına TRT'nin sansür uyguladığını belirterek şunları söyledi:

"Türkiye'nin resmi radyo ve televizyonunun, İslam Ülkeleri büyükelçilerinin sayın Başbakan Süleyman Demirel ile yaptıkları görüşmeyi verirken, FKÖ Temsilcisi Ebu Firas'ın büyükelçiler adına yaptığı konuşmayı, açıkça ve anlaşılması zor bir kasıtla kestikleri, konuşma içeriğinin önemine rağmen sözü bile edilmeden, tümüyle görmezlikten gelerek sansür uyguladakları dikkat çekmiştir"

Ebu Firas, İsrail'in Kudüs'ü başkent yapma kararını şiddetle kınadıklarını da belirterek, "Ne Begin, ne ABD emperyalizmi, mücadelemizi durduramayacak. Mücadelemiz zafere mutlaka ulaşacaktır" şeklinde konuştu.

Firas, konuşmasında bu kararın Camp David anlaşmasının doğal sonuçlarından biri olduğuna, bu noktaya gelinmesinin baş sorumlularından olan Enver Sedat'tan Arap halkının bir gün mutlaka hesap soracağına da işaret etti.

Firas toplantısının son bölümünde de, tüm kardeş devletlerin İsrail'in bu kararına gecikmeksizin karşı çıkmasını, karşı çıkmaktan öte daha somut girişimlerde bulunmaları gerektiğine dikkati çekti.

Firas, İsrail'in Birleşmiş Milletler üyeliğinden atılması gereğini de vurguladı.

SORU—CEVAP

Ebu Firas bir gazetecinin Demirel'e yalnızca teşekküre mi gittikleri yolundaki bir sorusu üzerine, "Bu madalyonun bir yüzüdür. Öteki yüzü benim dünkü konuşmamda da söylediğim gibidir" şeklinde konuştu.

Şah'ın cenaze törenine Fas büyükelçisinin katılmasının, islam ülkeleri arasında yeni bir bölünmenin işareti olup olmadığının sorulması üzerine de şöyle konuştu:

"Biz burada önemli saydığımız konularda konuşuyoruz. Şah'ın sonu belli. Kendisi ülkesinden kovulduktan sonra kalacak bir yuva bile bulamadı."

FİRAS—IŞIKLAR GÖRÜŞMESİ

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, Filistin Kurtuluş Örgütü Türkiye Temsilcisi Ebu Firas ile bir görüşme yaptı. Firas'la yaptığı görüşmeden sonra bir açıklama yapan Fehmi Işıklar, DİSK'in İsrail ile diplomatik ilişkilerin derhal kesilmesini istediğini söyledi.

DİSK Genel Sekreteri, açıklamasında, İsrail'in Kudüs'ü başkent yapmasının emperyalizmin ve siyonizmin gerçek yüzünü iyice açığa çıkardığını belirterek şunları söyledi: "Demirel'in 'İsrail Kudüs'ü başkent yapmakta direnirse bazı kararlar alabiliriz' gibi sözleri ikircikli ve muğlaktır. Bu tutum, durumu idare etmek ve İsrail'e ayrı, İslam Ülkelerine ayrı göz kırpmaktır"

Işıklar, Filistin halkının haklı davası için savaşan Filistin Kurtuluş Örgütü'nü destekleyen DİSK'in, İsrail ile diplomatik ilişkilerin derhal kesilmesini istediğini ve Filistin halkı kendi bağımsız devletini kuruncaya kadar ona her alanda destek olunmasını insan olmanın gereği saydığını belirtti.

MSP'Lİ EMRE'NİN DEMECİ

Öte yandan MSP Genel Başkan Vekili Süleyman Arif Emre, hükümetin İsrail ile diplomatik ilişkileri hemen kesmesi durumunda Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen hakkında verdikleri gensoruyu geri alacaklarını söyledi.

Emre dün yaptığı açıklamada, hükümetin İslam Konferansı'nda alınan İsrail ile ilişkilerin kesilmesine ilişkin kararı uygulamak zorunda olduğunu belirterek, "Bu gensoru, iktidar ve partilerimiz için bir imtihandır" dedi.

BM'NİN KARARI

BM Genel Kurulu'nun Filistin sorunuyla ilgili olarak iki hafta önce başlattığı olağanüstü toplantının son oturumunda, İsrail'in 1967 yılında işgal ettiği tüm Arap topraklarından derhal çekilmesini öngören bir tasarı oy çokluğuyla kabul edildi. Tasarıyı 40'a yakın bağlantısız ülke hazırlamıştı. Karar tasarısı 7'e karşı 112 oyla kabul edildi. Tasarıya olumsuz oy kullananlar, İsrail, ABD, Guatemala, Dominik Norveç ve Kanada oldu. İçlerinde AET üyesi dokuz ülkenin de bulunduğu 24 ülke ise oylamaya katılmadı.

Karar tasarısında İsrail'in 15 Kasım 1980 tarihinden önce askeri birliklerini işgal altında tuttuğu Arap topraklarından geri çekmeye başlaması öngörülüyor.

Tasarı ayrıca Filistin halkına devlet kurma ve anavatanına geri dönme hakkının verilmesini içeriyor. Tasarıda şu ifade kullanılıyor: "Ortadoğu'da haklı ve kalıcı evrensel bir barış, İsrail'in işgal altındaki Kudüs dahil Arap topraklarından geri çekilmemesi ve Filistin halkının yasal hakları kabul edilmemesi halinde sağlanamaz."

Oturum sonunda Filistin konulu toplantıların sona erdirilmemesi sadece süresiz ertelenmesi ve gerektiği takdirde tüm BM üyesi ülkelerin isteğiyle yeniden toplanması da karar altına alındı.

Hükümet Sağlık

(Baştarafı 1. Sayfada)

ceğini belirterek "Giderek Tam Süre Yasası'nın ortadan kaldırılması sonucunu doğuracak bir uygulamaya yol açacaktır" dedi.

Türk Tabipler Birliğince yapılan basın açıklamasında da konuyla ilgili olarak 3 bin liradan 15 bin liraya kadar değişen miktarlarda azaltılan sağlık personeli ücretlerinin kabul edilmeyeceği söylendi.

Sağlık Personelinin maaş ve tazminatlarının birlikte vergilendirilmesi kararının sağlık personelinin gelirlerinde düşüş meydana getirdiğini belirten İstanbul Tabip Odası Başkanı "Eğer yasalar, özellikle Tam Gün Yasası'na bağlı olan sağlık personelinin zararına olan böyle bir kararı gerekli kılıyorsa, bunun başka çözüm yolları olduğu düşüncesindeyim. Benim bildiğim kadarıyla ayrı vergilendirme başka kamu hizmetleri için de geçerlidir. Sağlık personelinin maaşlarındanbinlercelliranın düşürülmesi yerine başka yöntemlerle bu uygulama telafi edilebilirdi, ya da tavan yükseltilerek bu telafi gerçekleştirilebilirdi." dedi. Sözkonusu kararın Tam Gün Yasasını baltalama amacıyla çıkarıldığı izlenimi yarattığınıbelirten Özdemir, "Binlerce liralık düşüş sonucunu veren bir uygulamanın gündeme getirilmesi sanki Tam Gün Yasasının baltalanması düşüncesini yaratmaktadır." dedi. İstanbul Tabip Odası Başkanı Sağlık Bakanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunduklarını da belirterek önümüzdeki hafta Ankara'da Tabipler Odası temsilciler meclisinin konuya ilişkin olarak toplanacağını ifade etti.

KAMU ECZACILARI DERNEĞİ'NİN AÇIKLAMASI

Sayıştay Genel Kurulu'nun almış olduğu, sağlık personelinin maaş ve tazminatlarının birleştirilerek vergilendirilmesine dair kararın, sağlık emekçilerinin ekonomik, demokratik haklarına indirilmiş bir darbe olduğunu belirten Kamu Eczacıları Derneği Genel Başkanı Rıfat Güney bu konuda daha sonra şunları söyledi:

"Siyasi iktidarın kazanılmış ekonomik ve demokratik haklarımıza yönelik saldırıları her geçen gün artarak yoğunlaşıyor. Gerçekten Sayıştay Genel Kurulunun sağlık personelinin maaş ve tazminatlarının birleştirilerek vergilendirilmesine dair kararı Tam Süre Çalışma Yasası'nın yozlaştırılması, giderek ortadan kaldırılması sorununu doğuracak bir uygulamaya yol açacaktır. Tam süre çalışma yasasına, çıktığı günden beri karşı çıkan özel muayenehane patronlarının ve Sağlık Bakanı'nın dediği olmuştur. Ancak genelde tüm sağlık emekçilerinin özel de ise, Kamu eczacılarının ekonomik ve demokratik haklarına yönelen saldırılarını boşa çıkarmaya kararlıyız".

TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ

Türk Tabipler Birliği basına yaptığı açıklamada Ağustos ayından itibaren uygulamaya girecek olan tam süre tazminatlarının birleştirilerek vergilendirilmesi kararını sağlık emekçilerinin hiçbir zaman kabul etmeyeceğini belirtti.

Türk Tabipler Birliğince yapılan açıklamada şu görüşlere yer verildi: "Bu uygulama ile tüm sağlık personelinin aldığı ücretler hastabakıcısından hekimine kadar 3 bin liradan 15 bin liraya kadar değişen miktarlar da azaltılmaktadır. Sağlık hizmetlerini yetersiz kadro ile vermeye çalışan sağlık emekçilerinin aylık ücretlerini düşürmek toplum sağlığı açısından önemli sorunlar yaratacak niteliktedir."

ANKARA TABİP ODASI

Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Sayıştay'ın hekimler ile sağlık emekçilerinin tam süre ödenekleri ile maaşlarının birlikte vergilendirilmesini öngören kararı sonunda gelirlerde yaklaşık 10-15 bin liralık düşüş meydana geldiğini bildirdi.

ATO Yönetim Kurulu bildirisinde kararı protesto ettiklerine de yer verildi ve Cumhurbaşkanı Vekili Başbakan ve bazı bakanlara telgraf çekildiği anlatıldı. Telgraflarda Türk Tabipler Birliği'nin haklarını savunacağı ve uygulamadan doğacak sonuçlardan sorumlu olmayacağına yer verildi.

OYAK

(Baştarafı 1. Sayfada)

grev kararı almasından sonra, işveren grev oylaması yapılmasını istemişti.

Bursa'da kurulu MESS üyesi Oyak—Renault'da, Maden—İş Sendikası'nın yürütmekte olduğu toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmış, bunun üzerine grev kararı alınmıştı.

Oyak—Renault'da önceki gün yapılan grev oylamasına sendika üyesi olmayan büro personeli dahil olmak üzere 2 bin 385 işçinin katıldığı, 1547 işçinin grevi onayladığı, 756'sının karşı çıktığı, 82 oyun ise iptal edildiği bildirildi.

Grev oylamasını Maden—İş Sendikası'nın kazanmasından sonra bir açıklama yapan Genel Başkan Vekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak, Oyak—Renault işçilerinin, MESS'in aylardır süren gerici, sendikayı işyerinden koparmayı amaçlayan propagandalarını bozduğunu belirterek, şunları söyledi: "Renault işçilerinin greve evet demesi MESS'in aylardır sürdürdüğü, 'Maden—İş, işçileri zorla greve sürüklüyor' demagoji ve yalanına da en güzel yanıt olmuştur"

YİTİK

Atatürk Öğrenci Sitesi Yurdu kimliğimi ve 168535 nolu depozite makbuzunu yitirdim. Geçersizdir.

Mehmet Bozkurt

Faşist saldırılar nedeniyle CHP'nin 12 il örgütü fiilen çalışamaz durumda

ANKARA (THA)

CHP il örgütlerinden 12 tanesinin faşist baskı ve saldırılar nedeniyle fiilen çalışamaz durumda olduğu, AP iktidarı döneminde CHP'li bir milletvekili, iki belediye başkanı, üç il, üç ilçe dört gençlik kolu başkanı ve bir muhtarın öldürüldüğü bildirildi.

CHP yetkililerinden alınan bilgiye göre, parti örgütlerinin çalışamadığı iller ve çalışamama nedenleri şöyle:

Çankırı: Faşist baskılar nedeniyle örgüte gidilemiyor.

Çorum: Son olaylar nedeniyle çalışma olanağı yok.

Elazığ: MHP ve ÜGD tarafından kurtarılmış bölge olarak ilan edilen yerde il binası basıldı, eşyaları bu örgütlere taşındı.

Erzurum: Kent iki mahalle dışında işgal altında bulunuyor. Örgüt yöneticileri il binasına gidemiyor.

Isparta: İl binası kapalı.

Kayseri: İl Başkanı Mustafa Kulkuloğlu öldürüldü. Bugüne kadar en çok CHP'linin öldürüldüğü il olarak başta geliyor. CHP binasında değil çalışmak, iki-üç CHP'linin bir arada oturması bile mümkün değil.

Kırşehir: İl binası tahrip edildi. CHP'lilerin bile can güvenliği yok. Parti binasına girilemiyor.

Konya: Parti binası kapalı, altı aydır çalışılamıyor.

Malatya: MHP'liler tarafından kurtarılmış bölge olarak gösterilen yerdeki il binasına değil girmek, 50 metre bile yaklaşmak tehlikeli.

Nevşehir: Milletvekili Yaşar Yüksekli il başkanlığına vekalet ediyor. Ancak il yönetimi çalışmıyor. İl Başkanı Zeki Tekiner bir süre önce öldürülmüştü.

Tokat: Parti binasına gidilemediği için çalışılamıyor. Bina için yeni bir yer aranıyor. Fakat kimse kiraya vermiyor.

Yozgat: MHP'lilerin kalesi olarak bilenen bu kentte parti binası bile yok.

Kütahya: Yöneticisi var çalışma olanağı yok.

Bingöl: Belediye Başkanı MHP'li olan bu kentte çalışma olanağı bulunamıyor

Ağrı: CHP yöneticileri faşist baskı ve saldırılar nedeniyle kenti terkederek köylerine taşındılar.

ÖLDÜRÜLEN CHP'LİLER

AP hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra öldürülen CHP'li sayısının saptanmasının olanaksız olduğunu bildiren CHP yetkilileri, üyeleri dışında yönetici olarak bir milletvekili, iki belediye başkanı, üç il başkanı, üç ilçe başkanı, dört gençlik kolu başkanı ile bir muhtarın öldürüldüğünü söylediler.

Hükümet-Sıkıyönetim Komutanı

(Baştarafı 1. Sayfada)

ner'in asaleten tayininin halen yapılmadığı bildirildi.

Bilindiği gibi, Demirel Hükümeti işbaşına geldikten sonra Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne reşat Akkaya atanmış, ancak Akkaya'nın örgüt içi tayin ve nakillerde MHP yanlılarını koruması nedeniyle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın isteği ile bu görevden alınmıştı. Akkaya, bu görevden alındıktan sonra Ordu Valiliği'ne atanmıştı. Hükümet, Akaya'yı Ordu'ya atadıktan sonra, Sıkıyönetim Komutanı'nın karşı çıkmayacağı bir isim olarak düşündükleri Fahrettin Sökmener'i Emniyet Müdürlüğü görevine 7 ay önce vekaleten atamıştı.

Ancak hükümetin Ankara Sıkıyönetim Komutanına "sempati duymaması" nedeniyle Sökmener'i asaleten atamadığı belirtildi. Bu arada yetkililerin Sökmener'e, "Bizim sana bir garezimiz yok ama seni asaleten atarsak Sıkıyönetim karşısında küçük düşeriz" dedikleri ifade edildi.

Komutanların, Çağlayangil'e

(Baştarafı 1. Sayfada)

lahlı Kuvvetler Komutanları tarafından Cumhurbaşkanı Vekili'ne, bir uyarı metni verildiği ve Cumhurbaşkanı Vekili'nin de, 24 Temmuz 1980 tarihinde iki liderle yaptığı görüşmede bu hususu, kendilerine ifade eylediği yolunda bazı haberlere rastlanmıştır.

Ne silahlı Kuvvetler Komutanları tarafından Cumhurbaşkanı Vekili'ne yazılı bir uyarı metni verilmiş, ne de Cumhurbaşkanı Vekili, Başbakan ve CHP Genel Başkanı ile yaptığı görüşmede böyle bir beyanda bulunmuştur"

Öte yandan CHP Genel Başkanı Ecevit, "Dünkü grup toplantımızda bir soruyu yanıtlarken, Silahlı Kuvvetler Komutanları tarafından Cumhurbaşkanlığı'na veya Hükümete bir uyarı mektubu verildiği anlamına gelebilecek bir söz söylemedim" dedi.

Bazı çevrelerin dünkü Grup konuşmasındaki bu sözünü kasıtlı olarak yanlış yorumlayıp yanlış yansıttıklarını belirten Ecevit, varolan bu ortamda siyaset adamları için yapılacak iki şeyin olduğunu; ya teröre teslim olup mücadeleyi bırakmak ya da ölüm dahil her tehlikeyi göze alarak mücadeleyi sürdürmek durumunda olduklarını söyledi. Ecevit, kendilerinin, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da ikinci yolu izleyeceklerini bildirerek açıklamasını sona erdirdi.

Helvacı: "İnfaz soldaki

(Baştarafı 1. Sayfada)

lendiğini bildirerek, "Çağdaş infaz, ıslah amacına yöneliktir" dedi. Nevzat Helvacı, bir kişinin öldürülerek ıslah edilmesine olanak olmadığına dikkati çekti.

TBMM'nin idamların onaylanması için özel gündemli bir oturuma çağrılacağının öğrenildiğini kaydeden Helvacı "Yasama hakkı kişinin en yüce, en vazgeçilmez hakkıdır. Bir mahkeme kararına dayalı da olsa bu hakkın sona erdirilmesi çağdışı bir anlayışın ürünüdür. Ölüm cezası, hukukun görevini eskimiş, çağın gerisine düşmüş bazı maddelerin uygulanmasına indirgemektedir" dedi.

Helvacı, idam kararlarının geriye dönülmez kararlar olduğuna dikkati çekerek, bu cezanın yerine getirilmesinden sonra adli yanılgıların düzeltilmesi olanağının ortadan kalktığına dikkati çekti. Sakko ile Vanzetti olayının, Rosenbergler'in unutulmadığını hatırlatan Helvacı, "bir kişinin öldürülerek ıslah edilemeyeceğini" vurguladı.

"İNFAZ SOLDAKİ HÜKÜMLÜLERİ AMAÇLAMAKTADIR"

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Helvacı, açıklamasının son bölümünde de özellikle siyasal amaçlı ölüm cezalarının devletin öfkesini ifade edeceğine işaret ederek, "İnfaz soldaki hükümlüleri amaçlamaktadır" şeklinde konuştu.

Faşist terörün sanıklarının ikişer, üçer cezaevlerinden kaçırıldığı bugünlerde ölüm cezalarının yerine getirilmesi için gösterilen çabalara hız verilmesinin asıl amacı ortaya koyduğunu kaydeden Helvacı, "daha henüz tüm yasal yollar tüketilmeden infaz girişiminde bulunulması, intikamcı bir düşüncenin ürünüdür. İşlenen suçun niteliği ve suçlunun kimliği kim olursa olsun Çağdaş Hukukçular Derneği ölüm cezalarının karşısındadır" dedi.

Konya Emniyet Müdürü görevinden alındı

KONYA (DEMOKRAT)

MSP İl Başkanıyla bir süredir sürtüşme halinde bulunan Konya Emniyet Müdürü Hamza Esin görevinden alındı.

MSP İl Başkanı Ali Güneri'nin arabası, gazetesi ve Akıncılar Derneği Genel Merkezi'nin faşistlerce bombalanmasından sonra, MSP yöneticileri Emniyet müdürü Hamza Esin'i ağır bir dille suçlamışlar Esin'in görevden alınmaması halinde hükümet hakkında gensoru vereceklerini açıklamışlardı.

İçişleri Bakanvekili Orhan Eren de bu açıklamanın ardından Konya'ya giderek, durumu yerinde incelemiş ve "her şeyin normal" olduğunu söylemişti.

Bütün bu gelişmelerden sonra MSP yöneticileri kararlarında ısrar edince Emniyet Müdürü Hamza Esin, görevinden alınarak, 2. kez Merkez Valiliği'ne atandı. Hamza Esin bundan önce de 20 Haziran 1980 günü vali kadrosuna alınarak merkez emrinde görevlendirilmiş, ancak yeni bir emniyetmüdürü yerine atanana kadar görevini vekaleten yürütmesi kararlaştırılmıştı.

Hamza Esin'in 2. kez Merkez Valiliği'ne alınmasına rağmen, kendinin bu görevi yine vekaleten sürdürmesi kararlaştırıldı.

Maden-İş

(Baştarafı 1. Sayfada)

İş Sendikasının 2 Ağustosta toplanacak Olağanüstü Yönetim Kuruluna Yürütme Kurulu, Bölge Temsilcileri, ve seçilmiş Genel Yönetim Kurulu üyeleri katılıyor.

Öte yandan, Maden-İş Genel Yürütme Kurulu'nun, 28.7.980 tarihinde yaptığı toplantıda, Kemal Türkler'in yaşamı boyunca sürdürdüğü sınıf savaşımını belgeleyen resimli bir broşür çıkarılmasına, Kemal Türkler'in konuşmalarından alıntılar yaparak, bir bant hazırlanmasına, ve bir "Kemal Türkler Albümü" yapılmasına karar verildiği bildirildi.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2257/234

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.— 6 aylık 1800.— 1 yıllık 3600.— TL.

YURT DIŞI			
Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurların abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Demirel 27 Ocak'ta yaptığı basın toplantısında "24 Ocak kararları"nı, "Tedbirler alınmadığı takdirde, ekonomik durumun süratle bugünden kötüye gideceği muhakkaktır" şeklinde savunuyordu.

Enflasyonu geriletmek, bunun için de tüketimi kısmak düşüncesiyle alınan tedbirler şunlardı: İşçi ücretlerinin, memur maaşlarının artışına engel olmak, taban fiyatlarını düşük tutmak, halkın temel ihtiyaç maddelerine yüksek zamlar uygulamak...

24 Ocak'taki "Ekonomik önlemler paketi" ne getirdi?

24 Ocak 1980'de Demirel Hükümeti tarafından açıklanan "**Ekonomik Önlemler Paketi**" veya diğer bir ifadesiyle "**İstikrar Programı**"nın uygulanmaya konulmasından bu yana 6 ay geçti. Program, ülkemizdeki bağımlı kapitalist ekonominin giderek ağırlaşan sorunlarına bir çözüm olarak düşünülmüştü 24 Ocak Kararlarının açıklandığı dönemde, ülkenin, sürekli enflasyon, işsizlik, halk kitlelerinde yoksullaşma gibi sorunları had safhaya varmış durumdaydı. Nitekim 24 Ocak Kararlarının mimarı Demirel, 27 Ocak'ta yaptığı basın toplantısında, alınan son ekonomik kararları savunurken, durumu da şöyle ifade ediyordu:

"Ekonmik sıkıntıları sayarken ülkenin fakirleştiğini, enflasyonun fakir-fukarayı ezdiğini, ülkenin yokluklar içinde kıvrandığını, işsizliğin arttığını, yatırımların durduğunu, üretimin durduğunu, devlet hazinesinin devlet borçlarını ödeyemez hale geldiğini, Kamu İktisadi Teşekkül**lerinin milyonlarca lira borca sürüklendiğini beyan etmiştim"**

İşte Demirel, 24 Ocak'ta alınankararları, "**tedbirler alınmadığı takdirde, ekonomik durumun süratle bugünden kötüye gideceği muhakkaktır**" şeklinde savunuyordu ve şöyle devam ediyordu:

"Enflasyon artışı, ücretle çalışan büyük grubu dayanılmaz sıkıntılara sokacaktır. Karaborsa, kaçakçılık genişleyecek, haksız kazanç sağlayanlar artacaktır.

Gelir dağılımı fevkalade bozulacaktır. yatırımlar iyice azalacak, işsizlik dayanılmaz boyutlara varacaktır. Orta gelir grubu ortadan kalkacaktır. Bu karanlık tabloyu, aydınlık hale getirme, gerçekleri olduğu gibi kabullenmeye, onun gerektirdiği fedakarlığa katlanmaya bağlıdır"

Demirel, aldıkları ekonomik kararların, emekçi halk açısından da kurtuluşun yolu olduğunu söylüyor, bunun için de halkı fedakarlığa davet ediyor ve gelecek günler için de şu tür vaatlerde bulunuyordu:

"Bu enflasyon kadar dar gelirliye para vereceğiz. Yani öncelikle, enflasyonu düşük tutmaya çalışıp, örneğin %120'ye ulaşacağını tahmin ediyorsak, bunu %50'nin altına düşürmeye çalışıp, daha sonra ücret artışlarını ise bu oranda korumaya çalışacağız. Misal olarak, Mart 1980'den, Mart 1981'e fiyatlar %50 fark eder, ama ücretler yerinde durursa hayat seviyesi %50 geriye gitmiş olur. Onun içindir, ki o farkı vereceğiz. Bu Eşel-mobil sistemidir"

ALINAN TEDBİRLER NEYDİ?

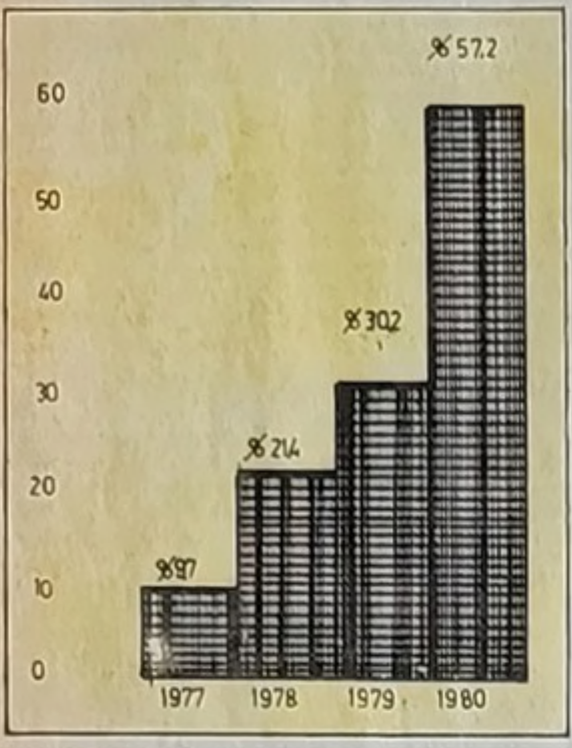
Oysa enflasyonu geriletmek, bunun için de tüketimi kısmak düşüncesiyle alınan tedbirler şunlardı: İşçi ücretlerinin, memur maaşlarının artışına engel olmak, taban fiyatlarını düşük tutmak, halkın temel ihtiyaç maddelerine yüksek zamlar uygulamak.

Ayrıca, kamu yatırımlarının yavaşlatılarak devlet harcamalarının azaltılması da enflasyona karşı düşünülen tedbirler arasındaydı.

Öte yandan piyasada giderek yok olmaya başlayan temel malların üretiminin sağlanabilmesi için de, üretimde kullanılacak girdilerin ithal edilebilmesi ve bunun için döviz bulunması gerektiği belirtiliyordu. Bunun tedbiri olarak da, gerekli dövizin sağlanabilmesi için, yüksek oranlı devalüasyonlar yapılması ihracatın teşvik edilmesi ve yabancı sermayeye ülkenin kapılarının açılması öngörülüyordu.

Bu kararların alınıp, bu doğrultudaki tedbirlerin uygulamaya konulmasından bu yana altı ay geçti. Bugün varılan noktada, "**Ekonomik Önlemler Paketi**", veya "**İstikrar Programı**"nın uygulanması, hâkim sınıfların ekonomik krizinin bütün yükünü çekmek zorunda bırakılan emekçi halk açısından ne anlam ifade etmektedir? Fiyat artışları durmuş mudur? İşsizlik azalmış mıdır? Karaborsa engellenmiş, haksız kazançlar ortadan kaldırılmış mıdır? Gelir dağılımı, dar gelirlilerin lehine düzelmiş midir? Üretim artmış mıdır? Orta gelir grubu yoksullaşmaktan kurtulmuş mudur? Kısacası, yaşamı emekçi halka zindan eden şartlar ortadan kalkmış mıdır?

1977-1980 Ocak-Mayıs aylarında fiyat artışları

Yılın ilk beş ayında fiyatlar, geçen yıllara göre daha fazla arttı

24 Ocak'ta getirilen "istikrar tedbirleri" ile fiyat artışlarının durdurulacağı hakkında öylesine bir propaganda yapıldı ki, buna hükümetin kendisi bile inanıp, yıl sonuna kadar enflasyon oranının yüzde 55'i geçmeyeceğine dair IMF'ye söz verdi. Oysa fiyatlar daha yılın ilk beş ayında yüzde 57,2 oranında arttı. Bu oran geçen yıllardan bile daha yüksek oldu. Şimdi hükümetin IMF'ye verdiği sözü yerine getirebilmesi için, fiyatların her ay yüzde 3 oranında düşmesi gerekiyor (!)

Tarım kesimi yoksullaşıyor

Tarım ürünlerindeki fiyat artışları 1980 yılının ilk 5 ayında yüzde 54 dolayında oldu. Aynı dönemde sanayi ürünlerinin fiyatları yüzde 60 dolayında arttığından iç ticaret hadleri yine tarım aleyhine gelişmeye devam etti.

Türkiye'de sanayileşmenin dışa bağımlı gelişmesi ve büyük ölçüde ithalata dayalı olması ve ülkenin içinde bulunduğu döviz darboğazı nedeniyle, ithal ürünlerinin fiyatları yıllardan beri giderek artmış, böylece smaimallarnn fiyatları da tarım ürünlerine göre daha hızlı bir artış seyri göstermiştir. Tarım kesiminden sanayi kesimine önemli bir kaynak aktarımı sonucunu veren bu durum, tarım ürünleri fiyatlarının, sanayi hammaddeleri ve mamülleri ile öteki sanayi girdilerinin fiyatlarına olan oranını gösteren iç ticaret hadlerinin (*) tarım ürünleri aleyhine düşmesine neden olmuştur. Ecevit Hükümeti'nin iktidar olduğu 1978 yılının Nisan ayından itibaren kendini ortaya koyan bu eğilim, özellikle devalüasyon yapıldığı zamanlar iyice belirgenleşmiş ve son olarak 24 Ocak kararları da tarım kesiminin olumsuz gelişmesini hızlandırmıştır.

Nitekim iç ticaret hadleri 1980'in Ocak ayında yüzde 71,7 Şubat'ta yüzde 65,6 Mart'ta ise 69,6 olarak gerçekleşmiştir. (*).

Çeşitli tarımsal ürünlerin, TMO ve diğer kooperatifler tarafından yapılan alımlarından sonra, üreticilere ödenmesi gereken paraların çok uzun süre bekletilerek ödenmemesi, iç ticaret hadlerinin tarım kesimi aleyhine gösterdiği gelişmeyi büsbütün kötüleştirmektedir.

Üreticilere ödenmesi gereken ürün karşılıklarının uzun süre ödenmemesi, uygulanan taban fiyatlarının geçen süre içinde, enflasyon karşısında değerini büyük ölçüde yitirmesine neden olmaktadır. Örneğin, çay, pancar, tütün üreticilerinin şimdiye dek ödenmemiş 6 milyar lirasının ileri bir tarihte ödendiğinde bu süre içinde artan fiyatlara bağlı olarak, şu andakinden çok daha düşük bir alım gücüne sahip olacağı açıktır. Böylelikle, küçük üreticiye faizsiz kredi sağlaması gereken devlet, üreticilerin uzun süren ödemeden beklettiği paralarını, adeta faizsiz kredi olarak kullanmış olmaktadır.

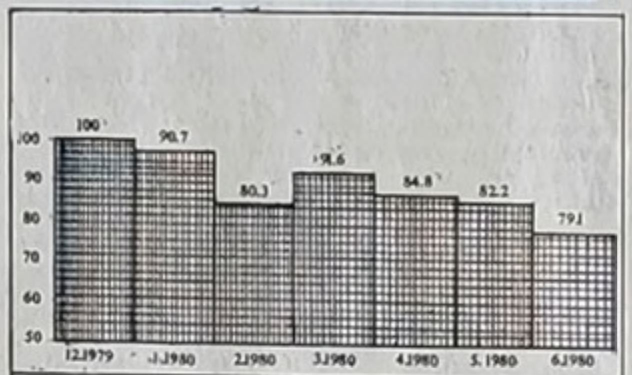
(*) İç ticaret hadleri, herhangi bir ayda gerçekleşen ortalama tarım ürünleri fiyatının, sınai girdi ve ürünlerinin ortalama fiyatına bölünmesiyle hesaplanmıştır.

Maaşların alım gücü 20.9 azaldı

1980 Ocak ayından bu yana geçen zaman içinde, gerçek memur maaşları yüzde 20,9'luk bir düşüş gösterdi. 1979'un Aralık ayında 5774 lira net maaş alan evli, iki çocuklu 10. derece 2. kademeden bir memur'un maaşı Haziran ayında 7396 lira yükseldi. Yani, net maaşlar Aralık ayından Haziran ayına kadar geçen altı ay içinde yüzde 27,9 arttı. Buna karşılık örneğin Ankara'da, geçinme endeksi yüzde 61'lik bir artış gösterdi.

Fiyatlardaki bu artış net maaşlardaki artıştan yüksek olduğundan, memurun gerçek maaşı 6 ayda yüzde 20,9 gerilemiş oldu. Yani iki çocuklu 10. derece 2. kademeden memurun eline geçen maaşın alım gücü 1979 Aralık ayında 100 lira iken, Haziran ayında bu 79,1 liraya düştü.

Yılın ilk altı ayında gerçek memur maaşlarının durumu

YARIN:

İFLASLAR, DIŞ TİCARET AÇIĞI,

ÜRETİM DÜŞÜŞLERİ, İŞSİZLİK ARTIYOR

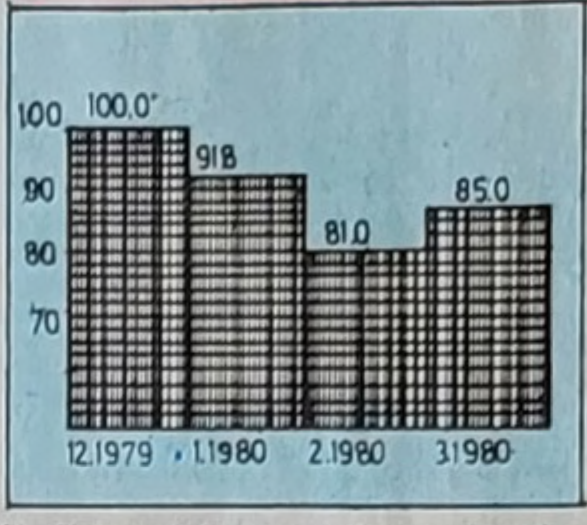
24 Ocak kararlarının işçiler açısından anlamı: GİDEREK AĞIRLAŞAN SÖMÜRÜ

24 Ocak'ta açıklanan "istikrar programı" nın temel bir hedefi vardı: Türkiye ekonomisi ne yapıp yapıp, ihracat yapabilir bir hale getirilmeli, "ihracata yönelik bir sanayileşme modeli" izlenmeliydi. Oysa tıpkı "ihracata yönelik ekonomilere" sahip olan Güney Kore, Brezilya vb. ülkelerde olduğu gibi, bunun gerçekleşebilmesi için temel bir şartın yerine getirilmesi gerekiyordu: İşçi ücretleri dondurulmalı, veya ücret artışları alabildiğince sınırlandırılmalı, yani işçiler her zamankinden daha fazla sömürülmeliydi. 24 Ocak'tan bu yana geçen altı ay, bu hedefe doğru her gün bir adımın atıldığı ve işçi sınıfının buna karşı tepkilerini önlemek için çeşitli y[…] temlerin uygulandı[…] bir dönem oldu.

Önce Başbakanl[…] bağlı bir Toplu Sözl[…] me Koordinasyon […] rulu oluşturularak, t[…] lu sözleşme görüşme[…] rine müdahale etme[…] aracı yaratıldı. Özel […] simde olsun kamu […] siminde olsun, ardı […] dına grevler erteler[…] erteleniyor. Özel k[…] me, ücretleri fazla […] tırmamaları, iş saatler[…] kısaltmamaları, yıl[…] izin sürelerini uzatı[…] maları doğrultusun[…] direktifler veren gen[…] geler yayınlanıyor. […] nı doğrultuda, KİT[…] rin "kendi kendine […] terli hale getirilme[…] politikası gereği, Kİ[…] lerin hazine tarafınd[…] desteklenmesine son […] rildi ve "masraftan […] mak" için de çok sa[…] da işçi işten çıkarıldı.

Eşel-Mobil yasa ta[…] nlarıyla işçilerin to[…] sözleşme ve grev hakl[…] ellerinden alınmak i[…] niyor. Kıdem tazmin[…] larının güdükleştirilm[…] için bunların vergilen[…] dirilmesine, tavan sapt[…] masına ilişkin genel[…] ler çıkarılıyor.

Yılın ilk üç ayında gerçek ücretler

Yılın ilk üç ayında fiyatlar yüzde 39.7 oranında artarken ücretlerde gerçekleşen artış ise sadece yüzde 18,7 oranında oldu. Böylece net gerçek ücretler yüzde 15 geriledi. Dolayısıyla sermaye çevrelerinin "işçi ücretlerindeki artışın sınırlandırılması" biçimindeki istekleri gerçekleşmiş oldu.

Demokrat Çocuk

OYUNCAK

Oyuncakları sever misiniz? Böyle soru olmamalı. Neden sevilmesin oyuncak? Sevilmeyeni olur mu hiç oyuncağın? Oyuncaklar çocukların dünyasının en güzel parçasıdır. Gerçekte olmasa bile pek çok çocuğun düşlerini süsler ayılar, yürüyen arabalar, çuh, çuh giden trenler...

Seyredilen, okşanan bebeklerin, birlikte uyunan ayıların yanı sıra, binalar yapabileceğiniz renk renk irili ufaklı kutular, birbirine geçmeli parçalardan yapılan kamyonlar, neler öğretmez sizlere değil mi çocuklar?

Ama günümüzde oyuncak sahibi olmak bayağı zorlaştı. Hanginizin annesi babası o güzelim oyuncaklardan almak istemez size. İstemesine hepsi ister de, önce evdeki tencereyi düşünür, evin kirasını düşünür, altı delinen ayakkabıyı düşünür. Alamıyorlarsa size istediklerinizi, bilin ki istemediklerinden değil.

Size bir oyuncak kütüphanesinden sözetmiştik. Kitaplar gibi oyuncakların da ödünç alınabildiği bir kütüphane. Ne güzel bir kolaylık çocuklar için...

Geçende bir dost da Romanya'daki oyuncakçı dükkanlarından sözetti. Her mağazada çocukların ücretsiz oyuncaklarla oynayacağı bir bölüm varmış. İsteyen istediği oyuncağı sıraya girip alıyor ve orada oynuyormuş. Siz de istemez misiniz, böyle yerler?

İstersiniz tabii. Hiçbir kardeşinizi hatırlamam ki gördüğü bir bisikletten, suda yüzer kayıktan ya da uçan helikopterden sözetmesin. Sözedin çocuklar sözedin ki, oyuncaklı yarınlar sizin olsun.

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

Elde edemediğim şeyler

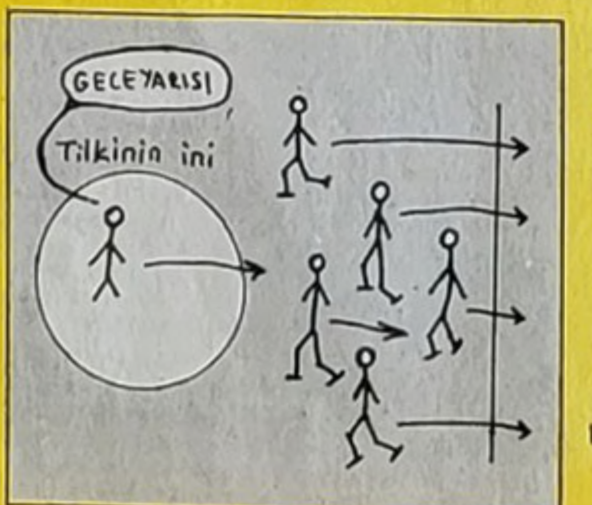
Hep oyuncak almak isterim, alamam. Bunun için çok üzülürüm. Okumaya çok hevesliyim ama kitap alamadığımız için okuyamıyorum istediğim kadar.

Bir atım olsun, rengi beyaz olsun, atıma binip gezmek isterim. Ama atlar çok pahalı, alamıyoruz. Bir futbol topum olmasını isterim. Ama annem ve babam alamazlar. Bisikletim olsun isterim. Ama annem ve babam alamazlar, çünkü bisikletler çok pahalı. Motosikletim, çeşit çeşit oyuncaklarım, ufak uçağım olsun isterim. Ama alamıyoruz, buna çok üzülüyorum. Oyuncak telefonum, değişik değişik değişik kitaplarım olsun istiyorum.

Hiçbiri olmasa da isteklerimin, ayrı bir ders çalışacak masam olmasını istiyorum.

Cüneyt (İlk 4) İstanbul

GELİN OYNAYALIM

GECE YARISI

Dokuz metre uzunluğunda çizgi çizilir; burası kaledir. Kalenin altı metre ilerisine dört buçuk metre çapında bir daire çizilir. Bu, tilkinin, yani "ebe" nin evidir. Oyuna katılacak çocuklar kaleye dizilirler. Yalnızca tilki evinde durur. İşaret verilince çocuklar tilkiye yaklaşırlar ve "Saat kaç Tilki?" diye sorarlar: "saat dört", "iki buçuk", "öğle" "akşam", "yatmak vakti" "altı buçuk" gibi yanıtlar verirse yaklaşmakta devam ederler. Tilki istediği gibi ininde dolaşır. Çocukların olabildiğince ine yaklaşmalarını bekler. Sonunda, sorulan bir soruya yanıt olarak "GECEYARISI" der, o zaman hepsi kaleye doğru koşarlar. Tilki onları kovalar. Kale çizgisinin arkasına geçebilen, tilkiden kurtulur. Tilki eğer çocuklardan birisini yakalarsa o "EBE" olur. Yakalayamazsa ebe yine kendisi olur.

Çiğdem (5) Ankara

Radyo TV program haber

22,10 Sara

Dizi filmin bugün yayınlanacak olan 5.-nci bölümünde, Bay Henchhard karısının deli olduğu iddiasındadır. Sonunda karısını hastahaneye kabul ettirmeyi başarır. Hastanede güç günler geçiren bayan Henchard kızının özlemine dayanamaz ve hastaneden kaçarak kızını görmeye gelir. Bayan Henchhard'a yardım etmek için elinden geleni yapar. Ancak önüne pek çok zorluklar çıkaca[k]tır.

21.25 GECEMİZ

"Gecemiz"in bu akşamki sunucuları Derya Baykal ve Mehmet Ali Erbil. Bu akşam ki programda sadece müzik var. Programın Türk Sanat Müziği bölümünde Nusret Ersöz "Akşam oldu hüzünlendim ben yine- Hata benim-Apansız uyanırsan-Böyle kaç yıl geçecek"adlı şarkıları söylüyor. Programın Türk Halk Müziği bölümünde Mehmet Özbek, Abdurrahman Kızılay ve Nevin Akol "Güzellerin meskeni-Urfalıyam ezelden- Altın hızma mülayim" adlı türküleri okuyacaklar. Türk Hafif Müziği bölümünde Sibel Egemen "İstemem-Yenildim sana ve Nerede" adlı parçaları okuyacak.

Olimpiyat Oyunları

Bu günkü Olimpiyat Oyunları görüntülerinde boks ve atletizm var. 15.50'de Olimpiyatların genel özeti yapılıyor. 17.00'de boks yarı finalleri, çekiç atma erkekler finali, bayanlar 4x100 bayrak yarı finali, erkekler uzun atlama finali, erkekler 3000 metre engelli finali ve bayanlar 4x400 birinci tur[…]

20.10'daki yayında atletizm karşılaşmaları yer alıyor. Erkekler 4x400 birinci tur ve erkekler 1500 metre yarı finali. 23.15'deki günün son Olimpiyat oyunları yayınında boks yarı finalleri görüntüleniyor.

Radyodan Seçmeler

TRT I

06.40 Günaydın 10.02 Arkası Yarın (Göl Elindekiler-4) 11.05 Hafif Müzik 11.20 Şarkılar 11.40 Türküler 12.10 Öğle Üzeri 14.30 Dağarcığımızdan 15.05 Şarkılar 15.20 Birimizin Derdi 16.05 Türküler 16.30 Şarkılar 17.00Olayların İçinden 17.30 Türkü Defteri 21.02 Radyo Tiyatrosu (Dominique Arly'ın yazdığı "Dehşet Girdabı" adlı oyunu radyoya uygulayan Tayfun Türkili)23.15 Gecenin İçinden

TRT II

08.00 Gün Başlıyor 09.00 Şarkılar 10.00 Her Telden 10.50 Şarkılar ve Saz Soloları 11.20 Şahin Gültekin'den Türküler 12.00 Frankie Caine söylüyor 14.00 Yurttan Sesler 14.30 Şarkılar 15.15 Türküler 16.20 Arkası Yarın (Nora-4) 17.00 Olayların İçinden 18.00 Bir Dilden Bir Telden 18.20 Hikmet'in Yeri 20.30 Solistlerden Seçmeler

TRT III

08.15 Sabah Konseri 09.30 Neil Young söylüyor 10.30 Ritm ve Melodi 11.00 Öğleye Doğru 12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz 15.00 Günün Konseri 16.00 Müzik Dünyasından 17.09 Sizler İçin 18.00 Gençlerle Müzik 21.00 Büyük Eserler 22.09 Gecenin Getirdikleri 24.00 Gece ve Müzik

TV'de BUGÜN

15.50 OLİMPİYAT OYUNLARI
16.50 HABERLER
17.00 OLİMPİYAT OYUNLARI
19.35 İFTARA DOĞRU
20.10 OLİMPİYAT OYUNLARI
20.30 HABERLER
21.25 GECEMİZ
22.10 SARA
22.55 HABERLER
23.10 OLİMPİYAT OYUNLARI
01.30 KAPANIŞ